

維摩詰經

維摩詰所說經

Vimalakīrti-Nirdeśa-Sūtra

鳩摩羅什

cbeta: T0475

version: v0.1.0(2026-03-23)

<https://siakhooi.github.io/buddhism>

維摩詰所說經

wéi mó jié suǒ shuō jīng

佛國品第一

fó guó pǐn dì yī

如是我聞：

rú shì wǒ wén

一時，佛在毘耶離菴羅樹園，與大比丘

yī shí fó zài pí yé lí ān luó shù yuán yǔ dà bǐ qiū

眾八千人俱，菩薩三萬二千一一眾所知

zhòng bā qiān rén jù pú sà sān wàn èr qiān zhòng suǒ zhī

識，大智本行，皆悉成就；諸佛威神之

shí dà zhì běn háng jiē xī chéng jiù zhū fó wēi shén zhī

所建立，為護法城，受持正法；能師子

suǒ jiàn lì wéi hù fǎ chéng shòu chí zhèng fǎ néng shī zi

吼，名聞十方；眾人不請，友而安之；

hǒu míng wén shí fāng zhòng rén bù qǐng yǒu ér ān zhī

紹隆三寶，能使不絕；降伏魔怨，制諸

shào lóng sān bǎo néng shǐ bù jué xiáng fú mó yuàn zhì zhū

外道，悉已清淨，永離蓋纏；心常安住

wài dào xī yǐ qīng jìng yǒng lí gài chán xīn cháng ān zhù

，無礙解脫；念、定、總持、辯才不斷
wú ài jiě tuō niàn dìng zǒng chí biàn cái bù duàn

；布施、持戒、忍辱、精進、禪定、智
bù shī chí jiè rěn rǔ jīng jìn chán dìng zhì

慧及方便力，無不具足；逮無所得不起
huì jí fāng biàn lì wú bù jù zú dǎi wú suǒ dé bù qǐ

法忍；已能隨順，轉不退輪；善解法相
fǎ rěn yǐ néng suí shùn zhuǎn bù tuì lún shàn xiè fǎ xiàng

，知眾生根；蓋諸大眾得無所畏、功德
zhī zhòng shēng gēn gài zhū dà zhòng dé wú suǒ wèi gōng dé

智慧，以修其心；相好嚴身，色像第一
zhì huì yǐ xiū qí xīn xiāng hǎo yán shēn sè xiàng dì yī

，捨諸世間所有飾好；名稱高遠，踰於
shě zhū shì jiān suǒ yǒu shì hǎo míng chēng gāo yuǎn yú yú

須彌；深信堅固，猶若金剛；法寶普照
xū mí shēn xìn jiān gù yóu ruò jīn gāng fǎ bǎo pǔ zhào

，而雨甘露；於眾言音，微妙第一；深
ér yǔ gān lù yú zhòng yán yīn wēi miào dì yī shēn

入緣起，斷諸邪見，有無二邊，無復餘
rù yuán qǐ duàn zhū xié jiàn yǒu wú èr biān wú fù yú

習；演法無畏，猶師子吼，其所講說，
xí yǎn fǎ wú wèi yóu shī zi hǒu qí suǒ jiǎng shuō

乃如雷震，無有量，已過量；集眾法寶
nǎi rú léi zhèn wú yǒu liàng yǐ guò liàng jí zhòng fǎ bǎo

，如海導師，了達諸法深妙之義；善知
rú hǎi dǎo shī le dá zhū fǎ shēn miào zhī yì shàn zhī

眾生往來所趣及心所行；近無等等佛自
zhòng shēng wǎng lái suǒ qù jí xīn suǒ xíng jìn wú děng děng fó zì

在慧、十力、無畏、十八不共；關閉一
zài huì shí lì wú wèi shí bā bù gòng guān bì yī

切諸惡趣門，而生五道以現其身；為大
qiè zhū è qù mén ér shēng wǔ dào yǐ xiàn qí shēn wéi dà

醫王，善療眾病，應病與藥，令得服行
yī wáng shàn liáo zhòng bìng yīng bìng yǔ yào lìng dé fú xíng

；無量功德皆成就，無量佛土皆嚴淨
wú liàng gōng dé jiē chéng jiù wú liàng fó tǔ jiē yán jìng

；其見聞者，無不蒙益，諸有所作，亦
qí jiàn wén zhě wú bù méng yì zhū yǒu suǒ zuò yì

不唐捐：如是一切功德，皆悉具足——
bù táng juān rú shì yī qiè gōng dé jiē xī jù zú

其名曰：等觀菩薩、不等觀菩薩、等不
qí míng yuē děng guān pú sà bù děng guān pú sà děng bù

等觀菩薩、定自在王菩薩、法自在王菩
děng guān pú sà dìng zì zài wáng pú sà fǎ zì zài wáng pú

薩、法相菩薩、光相菩薩、光嚴菩薩
sà fǎ xiàng pú sà guāng xiàng pú sà guāng yán pú sà

、大嚴菩薩、寶積菩薩、辯積菩薩、寶

dà yán pú sà   bǎo jī pú sà   biàn jī pú sà   bǎo

手菩薩、寶印手菩薩、常舉手菩薩、

shǒu pú sà   bǎo yìn shǒu pú sà   cháng jǔ shǒu pú sà

常下手菩薩、常慘菩薩、喜根菩薩、

cháng xià shǒu pú sà   cháng cǎn pú sà   xǐ gēn pú sà

喜王菩薩、辯音菩薩、虛空藏菩薩、執

xǐ wáng pú sà   biàn yīn pú sà   xū kōng cáng pú sà   zhí

寶炬菩薩、寶勇菩薩、寶見菩薩、帝網

bǎo jù pú sà   bǎo yǒng pú sà   bǎo jiàn pú sà   dì wǎng

菩薩、明網菩薩、無緣觀菩薩、慧積菩

pú sà   míng wǎng pú sà   wú yuán guān pú sà   huì jī pú

薩、寶勝菩薩、天王菩薩、壞魔菩薩、

sà   bǎo shèng pú sà   tiān wáng pú sà   huài mó pú sà

電德菩薩、自在王菩薩、功德相嚴菩薩

diàn dé pú sà   zì zài wáng pú sà   gōng dé xiāng yán pú sà

、師子吼菩薩、雷音菩薩、山相擊音菩

shī zi hǒu pú sà   léi yīn pú sà   shān xiāng jī yīn pú

薩、香象菩薩、白香象菩薩、常精進

sà   xiāng xiàng pú sà   bái xiāng xiàng pú sà   cháng jīng jìn

菩薩、不休息菩薩、妙生菩薩、華嚴菩

pú sà   bù xiū xiǐ pú sà   miào shēng pú sà   huá yán pú

薩、觀世音菩薩、得大勢菩薩、梵網菩

sà   guān shì yīn pú sà   dé dà shì pú sà   fàn wǎng pú

薩、寶杖菩薩、無勝菩薩、嚴土菩薩
sà   bǎo zhàng pú sà   wú shèng pú sà   yán tǔ pú sà

、金髻菩薩、珠髻菩薩、彌勒菩薩、文
jīn jì pú sà   zhū jì pú sà   mí lēi pú sà   wén

殊師利法王子菩薩，如是等三萬二千人。
shū shī lì fǎ wáng zǐ pú sà   rú shì děng sān wàn èr qiān rén

復有萬梵天王尸棄等，從餘四天下來詣
fù yǒu wàn fàn tiān wáng shī qì děng   cóng yú sì tiān xià lái yì

佛所而聽法；復有萬二千天帝，亦從餘
fó suǒ ér tīng fǎ   fù yǒu wàn èr qiān tiān dì   yì cóng yú

四天下來在會坐；并餘大威力諸天、龍
sì tiān xià lái zài huì zuò   bìng yú dà wēi lì zhū tiān   lóng

神、夜叉、乾闥婆、阿脩羅、迦樓羅、
shén   yè chā   qián tà pó   ā xiū luó   jiā lóu luó

緊那羅、摩睺羅伽等，悉來會坐；諸比
jǐn nà luó   mó hóu luó qié děng   xī lái huì zuò   zhū bǐ

丘、比丘尼、優婆塞、優婆夷，俱來會
qiū   bǐ qiū ní   yōu pó sāi   yōu pó yí   jù lái huì

坐。彼時佛與無量百千之眾，恭敬圍
zuò   bǐ shí fó yǔ wú liàng bǎi qiān zhī zhòng   gōng jìng wéi

繞而為說法，譬如須彌山王顯于大海，
rào ér wéi shuō fǎ   pì rú xū mí shān wáng xiǎn yú dà hǎi

安處眾寶師子之座，蔽於一切諸來大眾。

ān chù zhòng bǎo shī zi zhī zuò   bì yú yī qiè zhū lái dà zhòng

爾時毘耶離城有長者子，名曰寶積，

ěr shí pí yé lí chéng yǒu zhǎng zhě zi   míng yuē bǎo jī

與五百長者子，俱持七寶蓋來詣佛所，

yǔ wǔ bǎi zhǎng zhě zi   jù chí qī bǎo gài lái yì fó suǒ

頭面禮足，各以其蓋共供養佛。佛之威

tóu miàn lǐ zú   gè yǐ qí gài gòng gōng yǎng fó   fó zhī wēi

神，令諸寶蓋合成一蓋，遍覆三千大

shén   lìng zhū bǎo gài hé chéng yī gài   biàn fù sān qiān dà

千世界，而此世界廣長之相悉於中現

qiān shì jiè   ér cǐ shì jiè guǎng zhǎng zhī xiàng xī yú zhōng xiàn

；又此三千大千世界諸須彌山、雪山、

yòu cǐ sān qiān dà qiān shì jiè zhū xū mí shān   xuě shān

目真隣陀山、摩訶目真隣陀山、香山

mù zhēn lín tuó shān   mó hē mù zhēn lín tuó shān   xiāng shān

、寶山、金山、黑山、鐵圍山、大鐵圍

bǎo shān   jīn shān   hēi shān   tiě wéi shān   dà tiě wéi

山，大海江河，川流泉源及日月星辰

shān   dà hǎi jiāng hé   chuān liú quán yuán jí rì yuè xīng chén

、天宮、龍宮、諸尊神宮，悉現於寶蓋

tiān gōng   lóng gōng   zhū zūn shén gōng   xī xiàn yú bǎo gài

中；又十方諸佛、諸佛說法，亦現於寶
zhōng yòu shí fāng zhū fó zhū fó shuō fǎ yì xiàn yú bǎo

蓋中。爾時一切大眾，覩佛神力，歎未
gài zhōng ěr shí yī qiè dà zhòng dǔ fó shén lì tàn wèi

曾有！合掌禮佛，瞻仰尊顏，目不暫捨
céng yǒu hé zhǎng lǐ fó zhān yǎng zūn yán mù bù zàn shě

。於是長者子寶積即於佛前，以偈頌曰：
yú shì zhǎng zhě zǐ bǎo jī jí yú fó qián yǐ jì sòng yuē

「目淨脩廣如青蓮，心淨已度諸禪定，
mù jìng xiū guǎng rú qīng lián xīn jìng yǐ dù zhū chán dìng

久積淨業稱無量，導眾以寂故稽首。
jiǔ jī jìng yè chēng wú liáng dǎo zhòng yǐ jì gù qǐ shǒu

既見大聖以神變，普現十方無量土，
jì jiàn dà shèng yǐ shén biàn pǔ xiàn shí fāng wú liáng tǔ

其中諸佛演說法，於是一切悉見聞。
qí zhōng zhū fó yǎn shuō fǎ yú shì yī qiè xī jiàn wén

法王法力超群生，常以法財施一切，
fǎ wáng fǎ lì chāo qún shēng cháng yǐ fǎ cái shī yī qiè

能善分別諸法相，於第一義而不動，
néng shàn fēn bié zhū fǎ xiàng yú dì yī yì ér bù dòng

已於諸法得自在，是故稽首此法王。
yǐ yú zhū fǎ dé zì zài shì gù qǐ shǒu cǐ fǎ wáng

說法不有亦不無，以因緣故諸法生，
shuō fǎ bù yǒu yì bù wú yī yīn yuán gù zhū fǎ shēng

無我無造無受者，善惡之業亦不亡。
wú wǒ wú zào wú shòu zhě shàn è zhī yè yì bù wáng

始在佛樹力降魔，得甘露滅覺道成，
shǐ zài fó shù lì jiàng mó dé gān lù miè jué dào chéng

已無心意無受行，而悉摧伏諸外道。
yǐ wú xīn yì wú shòu xíng ér xī cuī fú zhū wài dào

三轉法輪於大千，其輪本來常清淨，
sān zhuǎn fǎ lún yú dà qiān qí lún běn lái cháng qīng jìng

天人得道此為證，三寶於是現世間。
tiān rén dé dào cǐ wéi zhèng sān bǎo yú shì xiàn shì jiān

以斯妙法濟群生，一受不退常寂然，
yǐ sī miào fǎ jì qún shēng yī shòu bù tuì cháng jì rán

度老病死大醫王，當禮法海德無邊。
dù lǎo bìng sǐ dà yī wáng dāng lǐ fǎ hǎi dé wú biān

毀譽不動如須彌，於善不善等以慈，
huǐ yù bù dòng rú xū mí yú shàn bù shàn děng yǐ cí

心行平等如虛空，孰聞人寶不敬承？
xīn xíng píng děng rú xū kōng shú wén rén bǎo bù jìng chéng

今奉世尊此微蓋，於中現我三千界，
jīn fèng shì zūn cǐ wēi gài yú zhōng xiàn wǒ sān qiān jiè

諸天龍神所居宮，乾闥婆等及夜叉。
zhū tiān lóng shén suǒ jū gōng qián tà pó děng jí yè chā

悉見世間諸所有，十力哀現是化變，
xī jiàn shì jiān zhū suǒ yǒu shí lì āi xiàn shì huà biàn

眾覩希有皆歎佛，今我稽首三界尊。
zhòng dǔ xī yǒu jiē tàn fó jīn wǒ qǐ shǒu sān jiè zūn

大聖法王眾所歸，淨心觀佛靡不欣，
dà shèng fǎ wáng zhòng suǒ guī jìng xīn guān fó mí bù xīn

各見世尊在其前，斯則神力不共法；
gè jiàn shì zūn zài qí qián sī zé shén lì bù gòng fǎ

佛以一音演說法，眾生隨類各得解，
fó yī yī yīn yǎn shuō fǎ zhòng shēng suí lèi gè dé jiě

皆謂世尊同其語，斯則神力不共法；
jiē wèi shì zūn tóng qí yǔ sī zé shén lì bù gòng fǎ

佛以一音演說法，眾生各各隨所解，
fó yī yī yīn yǎn shuō fǎ zhòng shēng gè gè suí suǒ jiě

普得受行獲其利，斯則神力不共法；
pǔ dé shòu xíng huò qí lì sī zé shén lì bù gòng fǎ

佛以一音演說法，或有恐畏或歡喜，
fó yī yī yīn yǎn shuō fǎ huò yǒu kǒng wèi huò huān xǐ

或生厭離或斷疑，斯則神力不共法。
huò shēng yàn lí huò duàn yí sī zé shén lì bù gòng fǎ

稽首十力大精進，稽首已得無所畏，
qǐ shǒu shí lì dà jīng jìn qǐ shǒu yǐ dé wú suǒ wèi

稽首住於不共法，稽首一切大導師，
qǐ shǒu zhù yú bù gòng fǎ qǐ shǒu yī qiè dà dǎo shī

稽首能斷眾結縛，稽首已到於彼岸，
qǐ shǒu néng duàn zhòng jié fú qǐ shǒu yǐ dào yú bǐ àn

稽首能度諸世間，稽首永離生死道。
qǐ shǒu néng dù zhū shì jiān qǐ shǒu yǒng lí shēng sǐ dào

悉知眾生來去相，善於諸法得解脫，
xī zhī zhòng shēng lái qù xiàng shàn yú zhū fǎ dé jiě tuō

不著世間如蓮華，常善入於空寂行，
bù zhù shì jiān rú lián huá cháng shàn rù yú kōng jì xíng

達諸法相無罣礙，稽首如空無所依。」
dá zhū fǎ xiàng wú guà ài qǐ shǒu rú kōng wú suǒ yī

爾時長者子寶積說此偈已，白佛言：「
ěr shí zhǎng zhě zǐ bǎo jī shuō cǐ jì yǐ bái fó yán

世尊！是五百長者子，皆已發阿耨多羅
shì zūn shì wǔ bǎi zhǎng zhě zǐ jiē yǐ fā ā nòu duō luó

三藐三菩提心，願聞得佛國土清淨，唯
sān miǎo sān pú tí xīn yuàn wén dé fó guó tǔ qīng jìng wéi

願世尊說諸菩薩淨土之行！」
yuàn shì zūn shuō zhū pú sà jìng tǔ zhī xíng

佛言：「善哉！寶積！乃能為諸菩薩，
fó yán shàn zāi bǎo jī nǎi néng wéi zhū pú sà

問於如來淨土之行。諦聽，諦聽！善思
wèn yú rú lái jìng tǔ zhī xíng dì tīng dì tīng shàn sī

念之，當為汝說！」於是寶積及五百長
niàn zhī dāng wéi rǔ shuō yú shì bǎo jī jí wǔ bǎi zhǎng

者子受教而聽。
zhě zǐ shòu jiào ér tīng

佛言：「寶積！眾生之類是菩薩佛土。
fó yán bǎo jī zhòng shēng zhī lèi shì pú sà fó tǔ

所以者何？菩薩隨所化眾生而取佛土，
suǒ yǐ zhě hé pú sà suí suǒ huà zhòng shēng ér qǔ fó tǔ

隨所調伏眾生而取佛土，隨諸眾生應
suí suǒ diào fú zhòng shēng ér qǔ fó tǔ suí zhū zhòng shēng yīng

以何國入佛智慧而取佛土，隨諸眾生
yǐ hé guó rù fó zhì huì ér qǔ fó tǔ suí zhū zhòng shēng

應以何國起菩薩根而取佛土。所以者何
yīng yǐ hé guó qǐ pú sà gēn ér qǔ fó tǔ suǒ yǐ zhě hé

？菩薩取於淨國，皆為饒益諸眾生故。
pú sà qǔ yú jìng guó jiē wéi ráo yì zhū zhòng shēng gù

譬如有人，欲於空地造立宮室，隨意無
pì rú yǒu rén yù yú kòng dì zào lì gōng shì suí yì wú

礙；若於虛空，終不能成！菩薩如是，
ài ruò yú xū kōng zhōng bù néng chéng pú sà rú shì

為成就眾生故，願取佛國，願取佛國
wéi chéng jiù zhòng shēng gù yuàn qǔ fó guó yuàn qǔ fó guó

者，非於空也。

zhě fēi yú kōng yě

「寶積！當知：直心是菩薩淨土——菩

bǎo jī dāng zhī zhí xīn shì pú sà jìng tǔ pú

薩成佛時，不諂眾生來生其國；深心是

sà chéng fó shí bù chǎn zhòngshēng lái shēng qí guó shēn xīn shì

菩薩淨土——菩薩成佛時，具足功德眾

pú sà jìng tǔ pú sà chéng fó shí jù zú gōng dé zhòng

生來生其國；菩提心是菩薩淨土——菩

shēng lái shēng qí guó pú tí xīn shì pú sà jìng tǔ pú

薩成佛時，大乘眾生來生其國；布施

sà chéng fó shí dà chéng zhòngshēng lái shēng qí guó bù shī

是菩薩淨土——菩薩成佛時，一切能捨

shì pú sà jìng tǔ pú sà chéng fó shí yī qiè néng shě

眾生來生其國；持戒是菩薩淨土——菩

zhòngshēng lái shēng qí guó chí jiè shì pú sà jìng tǔ pú

薩成佛時，行十善道滿願眾生來生其

sà chéng fó shí xíng shí shàn dào mǎn yuàn zhòngshēng lái shēng qí

國；忍辱是菩薩淨土——菩薩成佛時，

guó rěn rǔ shì pú sà jìng tǔ pú sà chéng fó shí

三十二相莊嚴眾生來生其國；精進是

sān shí èr xiàng zhuāng yán zhòngshēng lái shēng qí guó jīng jìn shì

菩薩淨土——菩薩成佛時，勤修一切功
pú sà jìng tǔ pú sà chéng fó shí qín xiū yī qiè gōng

德眾生來生其國；禪定是菩薩淨土——
dé zhòng shēng lái shēng qí guó chán dìng shì pú sà jìng tǔ

菩薩成佛時，攝心不亂眾生來生其國
pú sà chéng fó shí shè xīn bù luàn zhòng shēng lái shēng qí guó

；智慧是菩薩淨土——菩薩成佛時，正
zhì huì shì pú sà jìng tǔ pú sà chéng fó shí zhèng

定眾生來生其國；四無量心是菩薩淨
dìng zhòng shēng lái shēng qí guó sì wú liàng xīn shì pú sà jìng

土——菩薩成佛時，成就慈、悲、喜、
tǔ pú sà chéng fó shí chéng jiù cí bēi xǐ

捨眾生來生其國；四攝法是菩薩淨土——
shě zhòng shēng lái shēng qí guó sì shè fǎ shì pú sà jìng tǔ

——菩薩成佛時，解脫所攝眾生來生其
pú sà chéng fó shí jiě tuō suǒ shè zhòng shēng lái shēng qí

國；方便是菩薩淨土——菩薩成佛時，
guó fāng biàn shì pú sà jìng tǔ pú sà chéng fó shí

於一切法方便無礙眾生來生其國；三十
yú yī qiè fǎ fāng biàn wú ài zhòng shēng lái shēng qí guó sān shí

七道品是菩薩淨土——菩薩成佛時，念
qī dào pǐn shì pú sà jìng tǔ pú sà chéng fó shí niàn

處、正勤、神足、根、力、覺、道眾生
chù zhèng qín shén zú gēn lì jué dào zhòng shēng

來生其國；迴向心是菩薩淨土——菩薩

lái shēng qí guó huí xiàng xīn shì pú sà jìng tǔ pú sà

成佛時，得一切具足功德國土；說除八

chéng fó shí dé yī qiè jù zú gōng dé guó tǔ shuō chú bā

難是菩薩淨土——菩薩成佛時，國土無

nán shì pú sà jìng tǔ pú sà chéng fó shí guó tǔ wú

有三惡、八難；自守戒行、不譏彼闕是

yǒu sān è bā nán zì shǒu jiè xíng bù jī bǐ quē shì

菩薩淨土——菩薩成佛時，國土無有犯

pú sà jìng tǔ pú sà chéng fó shí guó tǔ wú yǒu fàn

禁之名；十善是菩薩淨土——菩薩成佛

jìn zhī míng shí shàn shì pú sà jìng tǔ pú sà chéng fó

時，命不中天、大富、梵行、所言誠諦

shí mìng bù zhōng yāo dà fù fàn xíng suǒ yán chéng dì

、常以軟語、眷屬不離善和諍訟、言必

cháng yǐ ruǎn yǔ juàn shǔ bù lí shàn hé zhēng sòng yán bì

饒益、不嫉、不恚、正見眾生來生其國。

ráo yì bù jí bù huì zhèng jiàn zhòngshēng lái shēng qí guó

「如是，寶積！菩薩隨其直心，則能發

rú shì bǎo jī pú sà suí qí zhí xīn zé néng fā

行；隨其發行，則得深心；隨其深心，

xíng suí qí fā xíng zé dé shēn xīn suí qí shēn xīn

則意調伏；隨意調伏，則如說行；隨如

zé yì diào fú suí yì diào fú zé rú shuō xíng suí rú

說行，則能迴向；隨其迴向，則有方便

shuō xíng zé néng huí xiàng suí qí huí xiàng zé yǒu fāng biàn

；隨其方便，則成就眾生；隨成就眾

suí qí fāng biàn zé chéng jiù zhòng shēng suí chéng jiù zhòng

生，則佛土淨；隨佛土淨，則說法淨；

shēng zé fó tǔ jìng suí fó tǔ jìng zé shuō fǎ jìng

隨說法淨，則智慧淨；隨智慧淨，則其

suí shuō fǎ jìng zé zhì huì jìng suí zhì huì jìng zé qí

心淨；隨其心淨，則一切功德淨。是故

xīn jìng suí qí xīn jìng zé yī qiè gōng dé jìng shì gù

，寶積！若菩薩欲得淨土，當淨其心；

bǎo jī ruò pú sà yù dé jìng tǔ dāng jìng qí xīn

隨其心淨，則佛土淨。」

suí qí xīn jìng zé fó tǔ jìng

爾時舍利弗承佛威神作是念：「若菩薩

ěr shí shě li fú chéng fó wēi shén zuò shì niàn ruò pú sà

心淨，則佛土淨者，我世尊本為菩薩時

xīn jìng zé fó tǔ jìng zhě wǒ shì zūn běn wéi pú sà shí

，意豈不淨，而是佛土不淨若此？」

yì qǐ bù jìng ér shì fó tǔ bù jìng ruò cǐ

佛知其念，即告之言：「於意云何？日
fó zhī qí niàn jí gào zhī yán yú yì yún hé rì

月豈不淨耶，而盲者不見？」
yuè qǐ bù jìng yé ér máng zhě bù jiàn

對曰：「不也，世尊！是盲者過，非日
duì yuē bù yé shì zūn shì máng zhě guò fēi rì

月咎。」
yuè jiù

「舍利弗！眾生罪故，不見如來佛土嚴
shě lì fú zhòng shēng zuì gù bù jiàn rú lái fó tǔ yán

淨，非如來咎；舍利弗！我此土淨，而
jìng fēi rú lái jiù shě lì fú wǒ cǐ tǔ jìng ér

汝不見。」
rǔ bù jiàn

爾時螺髻梵王語舍利弗：「勿作是意，
ěr shí luó jì fàn wáng yǔ shě lì fú wù zuò shì yì

謂此佛土以為不淨。所以者何？我見釋
wèi cǐ fó tǔ yǐ wéi bù jìng suǒ yǐ zhě hé wǒ jiàn shì

迦牟尼佛土清淨，譬如自在天宮。」
jiā móu ní fó tǔ qīng jìng pì rú zì zài tiān gōng

舍利弗言：「我見此土丘陵坑坎、荊棘

shě lì fú yán

wǒ jiàn cǐ tǔ qiū líng kēng kǎn

jīng jí

沙礫、土石諸山、穢惡充滿。」

shā lì

tǔ shí zhū shān

huì è chōng mǎn

螺髻梵王言：「仁者心有高下，不依佛

luó jì fàn wáng yán

rén zhě xīn yǒu gāo xià

bù yī fó

慧，故見此土為不淨耳！舍利弗！菩薩

huì gù jiàn cǐ tǔ wéi bù jìng ěr

shě lì fú

pú sà

於一切眾生悉皆平等，深心清淨，依佛

yú yī qiè zhòng shēng xī jiē píng děng

shēn xīn qīng jìng

yī fó

智慧，則能見此佛土清淨。」

zhì huì

zé néng jiàn cǐ fó tǔ qīng jìng

於是佛以足指按地，即時三千大千世界

yú shì fó yǐ zú zhǐ àn dì

jí shí sān qiān dà qiān shì jiè

，若干百千珍寶嚴飾，譬如寶莊嚴佛

ruò gān bǎi qiān zhēn bǎo yán shì

pì rú bǎo zhuāng yán fó

無量功德寶莊嚴土，一切大眾歎未曾

wú liàng gōng dé bǎo zhuāng yán tǔ

yī qiè dà zhòng tàn wèi céng

有，而皆自見坐寶蓮華。佛告舍利弗：

yǒu

ér jiē zì jiàn zuò bǎo lián huá

fó gào shě lì fú

「汝且觀是佛土嚴淨？」

rǔ qiě guān shì fó tǔ yán jìng

舍利弗言：「唯然，世尊！本所不見，
shě lì fú yán wéi rán shì zūn běn suǒ bù jiàn

本所不聞，今佛國土嚴淨悉現。」
běn suǒ bù wén jīn fó guó tǔ yán jìng xī xiàn

佛語舍利弗：「我佛國土常淨若此，為
fó yǔ shě lì fú wǒ fó guó tǔ cháng jìng ruò cǐ wéi

欲度斯下劣人故，示是眾惡不淨土耳！
yù dù sī xià liè rén gù shì shì zhòng è bù jìng tǔ ěr

譬如諸天，共寶器食，隨其福德，飯色
pì rú zhū tiān gòng bǎo qì shí suí qí fú dé fàn sè

有異。如是，舍利弗！若人心淨，便見
yǒu yì rú shì shě lì fú ruò rén xīn jìng biàn jiàn

此土功德莊嚴。」
cǐ tǔ gōng dé zhuāng yán

當佛現此國土嚴淨之時，寶積所將五百
dāng fó xiàn cǐ guó tǔ yán jìng zhī shí bǎo jī suǒ jiāng wǔ bǎi

長者子皆得無生法忍，八萬四千人皆
zhǎng zhě zǐ jiē dé wú shēng fǎ rěn bā wàn sì qiān rén jiē

發阿耨多羅三藐三菩提心。佛攝神足，
fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn fó shè shén zú

於是世界還復如故；求聲聞乘三萬二
yú shì shì jiè hái fù rú gù qiú shēng wén chéng sān wàn èr

千天及人，知有為法皆悉無常，遠塵離

qiān tiān jí rén zhī yǒu wéi fǎ jiē xī wú cháng yuǎn chén lí

垢，得法眼淨；八千比丘，不受諸法，

gòu dé fǎ yǎn jìng bā qiān bī qiū bù shòu zhū fǎ

漏盡意解。

lòu jìn yì jiě

方便品第二

fāngbiàn pǐn dì èr

爾時毘耶離大城中有長者，名維摩詰

ěr shí pī yé lí dà chéng zhōng yǒu zhǎng zhě míng wéi mó jié

，已曾供養無量諸佛，深植善本，得無

yǐ céng gòng yǎng wú liàng zhū fó shēn zhí shàn běn dé wú

生忍；辯才無礙，遊戲神通，逮諸總持

shēng rěn biàn cái wú ài yóu xì shén tōng dǎi zhū zǒng chí

；獲無所畏，降魔勞怨；入深法門，善

huò wú suǒ wèi jiàng mó láo yuàn rù shēn fǎ mén shàn

於智度，通達方便，大願成就；明了眾

yú zhì dù tōng dá fāng biàn dà yuàn chéng jiù míng liǎo zhòng

生心之所趣，又能分別諸根利鈍，久

shēng xīn zhī suǒ qù yòu néng fēn bié zhū gēn lì dùn jiǔ

於佛道，心已純淑，決定大乘；諸有所

yú fó dào xīn yǐ chún shū jué dìng dà chéng zhū yǒu suǒ

作，能善思量；住佛威儀，心大如海，
zuò néng shàn sī liáng zhù fó wēi yí xīn dà rú hǎi

諸佛咨嗟，弟子、釋、梵、世主所敬。
zhū fó zī jiē dì zǐ shì fàn shì zhǔ suǒ jìng

欲度人故，以善方便居毘耶離；資財無
yù dù rén gù yǐ shàn fāng biàn jū pí yé lí zī cái wú

量，攝諸貧民；奉戒清淨，攝諸毀禁；
liàng shè zhū pín mín fèng jiè qīng jìng shè zhū huǐ jìn

以忍調行，攝諸恚怒；以大精進，攝諸
yǐ rěn tiào xíng shè zhū huī nù yǐ dà jīng jìn shè zhū

懈怠；一心禪寂，攝諸亂意；以決定慧
xiè dài yī xīn chán jì shè zhū luàn yì yǐ jué dìng huì

，攝諸無智；雖為白衣，奉持沙門清淨
shè zhū wú zhì suī wéi bái yī fèng chí shā mén qīng jìng

律行；雖處居家，不著三界；示有妻子
lǚ xíng suī chù jū jiā bù zhù sān jiè shì yǒu qī zǐ

，常修梵行；現有眷屬，常樂遠離；雖
cháng xiū fàn xíng xiàn yǒu juàn shǔ cháng lè yuǎn lí suī

服寶飾，而以相好嚴身；雖復飲食，而
fú bǎo shì ér yǐ xiāng hǎo yán shēn suī fù yǐn shí ér

以禪悅為味；若至博弈戲處，輒以度人
yǐ chán yuè wéi wèi ruò zhì bó yì xì chù zhé yǐ dù rén

；受諸異道，不毀正信；雖明世典，常
shòu zhū yì dào bù huǐ zhèng xìn suī míng shì diǎn cháng

樂佛法；一切見敬，為供養中最；執持

lè fó fǎ yī qiè jiàn jìng wéi gòng yǎng zhōng zuì zhí chí

正法，攝諸長幼；一切治生諧偶，雖獲

zhèng fǎ shè zhū zhǎng yòu yī qiè zhì shēng xié ǒu suī huò

俗利，不以喜悅；遊諸四衢，饒益眾生

sú lì bù yǐ xǐ yuè yóu zhū sì qú ráo yì zhòng shēng

；入治政法，救護一切；入講論處，導

rù zhì zhèng fǎ jiù hù yī qiè rù jiǎng lùn chù dǎo

以大乘；入諸學堂，誘開童蒙；入諸婬

yǐ dà chéng rù zhū xué táng yòu kāi tóng méng rù zhū yín

舍，示欲之過；入諸酒肆，能立其志；

shè shì yù zhī guò rù zhū jiǔ sì néng lì qí zhì

若在長者，長者中尊，為說勝法；若

ruò zài zhǎng zhě zhǎng zhě zhōng zūn wéi shuō shèng fǎ ruò

在居士，居士中尊，斷其貪著；若在刹

zài jū shì jū shì zhōng zūn duàn qí tān zhù ruò zài shā

利，刹利中尊，教以忍辱；若在婆羅門

lì shā lì zhōng zūn jiào yǐ rěn rǔ ruò zài pó luó mén

，婆羅門中尊，除其我慢；若在大臣，

pó luó mén zhōng zūn chú qí wǒ màn ruò zài dà chén

大臣中尊，教以正法；若在王子，王子

dà chén zhōng zūn jiào yǐ zhèng fǎ ruò zài wáng zǐ wáng zǐ

中尊，示以忠孝；若在內官，內官中尊

zhōng zūn shì yǐ zhōng xiào ruò zài nèi guān nèi guān zhōng zūn

，化政宮女；若在庶民，庶民中尊，令
huà zhèng gōng nǚ ruò zài shù mín shù mín zhōng zūn lìng

興福力；若在梵天，梵天中尊，誨以勝
xīng fú lì ruò zài fàn tiān fàn tiān zhōng zūn huì yǐ shèng

慧；若在帝釋，帝釋中尊，示現無常；
huì ruò zài dì shì dì shì zhōng zūn shì xiàn wú cháng

若在護世，護世中尊，護諸眾生：長
ruò zài hù shì hù shì zhōng zūn hù zhū zhòng shēng zhǎng

者維摩詰，以如是等無量方便饒益眾生。
zhě wéi mó jié yǐ rú shì děng wú liàng fāng biàn ráo yì zhòng shēng

其以方便，現身有疾。以其疾故，國王
qí yǐ fāng biàn xiàn shēn yǒu jí yǐ qí jí gù guó wáng

、大臣、長者、居士、婆羅門等，及諸
dà chén zhǎng zhě jū shì pó luó mén děng jí zhū

王子并餘官屬，無數千人，皆往問疾。
wáng zǐ bìng yú guān shǔ wú shù qiān rén jiē wǎng wèn jí

其往者，維摩詰因以身疾廣為說法：「
qí wǎng zhě wéi mó jié yīn yǐ shēn jí guǎng wéi shuō fǎ

諸仁者！是身無常、無強、無力、無堅
zhū rén zhě shì shēn wú cháng wú qiáng wú lì wú jiān

、速朽之法，不可信也！為苦、為惱，
sù xiǔ zhī fǎ bù kě xìn yě wéi kǔ wéi nǎo

眾病所集。諸仁者！如此身，明智者所

zhòng bìng suǒ jí   zhū rén zhě   rú cǐ shēn   míng zhì zhě suǒ

不怙；是身如聚沫，不可撮摩；是身如

bù hù   shì shēn rú jù mò   bù kě cuō mó   shì shēn rú

泡，不得久立；是身如炎，從渴愛生；

pào   bù dé jiǔ lì   shì shēn rú yán   cóng kě ài shēng

是身如芭蕉，中無有堅；是身如幻，從

shì shēn rú bā jiāo   zhōng wú yǒu jiān   shì shēn rú huàn   cóng

顛倒起；是身如夢，為虛妄見；是身如

diān dào qǐ   shì shēn rú mèng   wéi xū wàng jiàn   shì shēn rú

影，從業緣現；是身如響，屬諸因緣；

yǐng   cóng yè yuán xiàn   shì shēn rú xiǎng   shǔ zhū yīn yuán

是身如浮雲，須臾變滅；是身如電，念

shì shēn rú fú yún   xū yú biàn miè   shì shēn rú diàn   niàn

念不住；是身無主，為如地；是身無我

niàn bú zhù   shì shēn wú zhǔ   wéi rú dì   shì shēn wú wǒ

，為如火；是身無壽，為如風；是身無

wéi rú huǒ   shì shēn wú shòu   wéi rú fēng   shì shēn wú

人，為如水；是身不實，四大為家；是

rén   wéi rú shuǐ   shì shēn bù shí   sì dà wéi jiā   shì

身為空，離我、我所；是身無知，如草

shēn wéi kōng   lí wǒ   wǒ suǒ   shì shēn wú zhī   rú cǎo

木瓦礫；是身無作，風力所轉；是身不

mù wǎ lì   shì shēn wú zuò   fēng lì suǒ zhuǎn   shì shēn bù

淨，穢惡充滿；是身為虛偽，雖假以澡
jìng huì è chōng mǎn shì shēn wéi xū wěi suī jiǎ yǐ zǎo

浴衣食，必歸磨滅；是身為災，百一病
yù yī shí bì guī mó miè shì shēn wéi zāi bǎi yī bìng

惱；是身如丘井，為老所逼；是身無定
nǎo shì shēn rú qiū jǐng wéi lǎo suǒ bī shì shēn wú dìng

，為要當死；是身如毒蛇、如怨賊、如
wéi yào dāng sǐ shì shēn rú dú shé rú yuàn zéi rú

空聚，陰、界、諸入所共合成。
kōng jù yīn jiè zhū rù suǒ gòng hé chéng

「諸仁者！此可患厭，當樂佛身。所以
zhū rén zhě cǐ kě huàn yàn dāng lè fó shēn suǒ yǐ

者何？佛身者即法身也！從無量功德
zhě hé fó shēn zhě jí fǎ shēn yě cóng wú liàng gōng dé

智慧生，從戒、定、慧、解脫、解脫知
zhì huì shēng cóng jiè dìng huì jiě tuō jiě tuō zhī

見生，從慈、悲、喜、捨生，從布施、
jiàn shēng cóng cí bēi xǐ shě shēng cóng bù shī

持戒、忍辱、柔和、勤行精進、禪定、
chí jiè rěn rǔ róu hé qín xíng jīng jìn chán dìng

解脫、三昧、多聞、智慧諸波羅蜜生
jiě tuō sān mèi duō wén zhì huì zhū bō luó mì shēng

，從方便生，從六通生，從三明生，
cóng fāng biàn shēng   cóng liù tōng shēng   cóng sān míng shēng

從三十七道品生，從止觀生，從十力
cóng sān shí qī dào pǐn shēng   cóng zhǐ guān shēng   cóng shí lì

、四無所畏、十八不共法生，從斷一
sì wú suǒ wèi   shí bā bù gòng fǎ shēng   cóng duàn yī

切不善法、集一切善法生，從真實生
qiè bù shàn fǎ   jí yī qiè shàn fǎ shēng   cóng zhēn shí shēng

，從不放逸生：從如是無量清淨法生
cóng bù fàng yì shēng   cóng rú shì wú liàng qīng jìng fǎ shēng

如來身。諸仁者！欲得佛身、斷一切眾
rú lái shēn   zhū rén zhě   yù dé fó shēn   duàn yī qiè zhòng

生病者，當發阿耨多羅三藐三菩提心。」
shēng bìng zhě   dāng fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn

如是，長者維摩詰為諸問疾者，如應說
rú shì   zhǎng zhě wéi mó jié wéi zhū wèn jí zhě   rú yīng shuō

法，令無數千人皆發阿耨多羅三藐三菩
fǎ   lìng wú shù qiān rén jiē fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú

提心。
tí xīn

弟子品第三

dì zǐ pǐn dì sān

爾時長者維摩詰，自念：「寢疾于床

ěr shí zhǎng zhě wéi mó jié zì niàn qǐn jí yú chuáng

，世尊大慈，寧不垂愍？」

shì zūn dà cí níng bù chuí mǐn

佛知其意，即告舍利弗：「汝行詣維摩

fó zhī qí yì jí gào shě lì fú rǔ xíng yì wéi mó

詰問疾。」

jié wèn jí

舍利弗白佛言：「世尊！我不堪任詣彼

shě lì fú bái fó yán shì zūn wǒ bù kān rèn yì bǐ

問疾。所以者何？憶念我昔，曾於林中

wèn jí suǒ yǐ zhě hé yì niàn wǒ xī céng yú lín zhōng

宴坐樹下，時維摩詰來謂我言：『唯，

yàn zuò shù xià shí wéi mó jié lái wèi wǒ yán wéi

舍利弗！不必是坐，為宴坐也。夫宴坐

shě lì fú bù bǐ shì zuò wéi yàn zuò yě fū yàn zuò

者，不於三界現身、意，是為宴坐；不

zhě bù yú sān jiè xiàn shēn yì shì wéi yàn zuò bù

起滅定而現諸威儀，是為宴坐；不捨道

qǐ miè dìng ér xiàn zhū wēi yí shì wéi yàn zuò bù shě dào

法而現凡夫事，是為宴坐；心不住內亦

fǎ ér xiàn fán fū shì shì wéi yàn zuò xīn bú zhù nèi yì

不在外，是為宴坐；於諸見不動，而修

bù zài wài shì wéi yàn zuò yú zhū jiàn bù dòng ér xiū

行三十七品，是為宴坐；不斷煩惱而入

xíng sān shí qī pǐn shì wéi yàn zuò bù duàn fán nǎo ér rù

涅槃，是為宴坐。若能如是坐者，佛所

niè pán shì wéi yàn zuò ruò néng rú shì zuò zhě fó suǒ

印可。』時我——世尊！——聞說是語

yìn kě shí wǒ shì zūn wén shuō shì yǔ

，默然而止，不能加報，故我不任詣彼

mò rán ér zhǐ bù néng jiā bào gù wǒ bù rèn yì bǐ

問疾。」

wèn jí

佛告大目犍連：「汝行詣維摩詰問疾。」

fó gào dà mù jiān lián rǔ xíng yì wéi mó jié wèn jí

」

目連白佛言：「世尊！我不堪任詣彼問

mù lián bái fó yán shì zūn wǒ bù kān rèn yì bǐ wèn

疾。所以者何？憶念我昔入毘耶離大城

jī suǒ yǐ zhě hé yì niàn wǒ xī rù pí yé lí dà chéng

，於里巷中為諸居士說法。時維摩詰
yú lǐ xiàng zhōng wéi zhū jū shì shuō fǎ shí wéi mó jié

來謂我言：『唯，大目連！為白衣居士
lái wèi wǒ yán wéi dà mù lián wéi bái yī jū shì

說法，不當如仁者所說。夫說法者，當
shuō fǎ bù dāng rú rén zhě suǒ shuō fū shuō fǎ zhē dāng

如法說。法無眾生，離眾生垢故；法
rú fǎ shuō fǎ wú zhōng shēng lí zhōng shēng gòu gù fǎ

無有我，離我垢故；法無壽命，離生死
wú yǒu wǒ lí wǒ gòu gù fǎ wú shòu mìng lí shēng sǐ

故；法無有人，前後際斷故；法常寂然
gù fǎ wú yǒu rén qián hòu jì duàn gù fǎ cháng jì rán

，滅諸相故；法離於相，無所緣故；法
miè zhū xiàng gù fǎ lí yú xiàng wú suǒ yuán gù fǎ

無名字，言語斷故；法無有說，離覺觀
wú míng zì yán yǔ duàn gù fǎ wú yǒu shuō lí jué guān

故；法無形相，如虛空故；法無戲論，
gù fǎ wú xíng xiāng rú xū kōng gù fǎ wú xì lùn

畢竟空故；法無我所，離我所故；法無
bì jìng kōng gù fǎ wú wǒ suǒ lí wǒ suǒ gù fǎ wú

分別，離諸識故；法無有比，無相待故
fēn bié lí zhū shí gù fǎ wú yǒu bǐ wú xiāng dài gù

；法不屬因，不在緣故；法同法性，入
fǎ bù shǔ yīn bù zài yuán gù fǎ tóng fǎ xìng rù

諸法故；法隨於如，無所隨故；法住實

zhū fǎ gù fǎ suí yú rú wú suǒ suí gù fǎ zhù shí

際，諸邊不動故；法無動搖，不依六塵

jì zhū biān bù dòng gù fǎ wú dòng yáo bù yī liù chén

故；法無去來，常不住故；法順空，隨

gù fǎ wú qù lái cháng bú zhù gù fǎ shùn kōng suí

無相，應無作；法離好醜，法無增損，

wú xiāng yīng wú zuò fǎ lí hǎo chǒu fǎ wú zēng sǔn

法無生滅，法無所歸；法過眼、耳、鼻

fǎ wú shēng miè fǎ wú suǒ guī fǎ guò yǎn ěr bí

、舌、身、心；法無高下，法常住不動

shé shēn xīn fǎ wú gāo xià fǎ cháng zhù bù dòng

，法離一切觀行。唯，大目連！法相如

fǎ lí yī qiè guān xíng wéi dà mù lián fǎ xiāng rú

是，豈可說乎？夫說法者，無說無示；

shì qǐ kě shuō hū fū shuō fǎ zhě wú shuō wú shì

其聽法者，無聞無得，譬如幻士，為幻

qí tīng fǎ zhě wú wén wú dé pì rú huàn shì wéi huàn

人說法，當建是意，而為說法。當了眾

rén shuō fǎ dāng jiàn shì yì ér wéi shuō fǎ dāng le zhòng

生根有利鈍，善於知見無所罣礙，以大

shēng gēn yǒu lì dùn shàn yú zhī jiàn wú suǒ guà ài yǐ dà

悲心讚于大乘，念報佛恩不斷三寶，然

bēi xīn zàn yú dà chéng niàn bào fó ēn bù duàn sān bǎo rán

後說法。』維摩詰說是法時，八百居士
hòu shuō fǎ wéi mó jié shuō shì fǎ shí bā bǎi jū shì

發阿耨多羅三藐三菩提心。我無此辯，
fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn wǒ wú cǐ biàn

是故不任詣彼問疾。」
shì gù bù rèn yì bǐ wèn jí

佛告大迦葉：「汝行詣維摩詰問疾。」
fó gào dà jiā yè rǔ xíng yì wéi mó jié wèn jí

迦葉白佛言：「世尊！我不堪任詣彼問
jiā yè bái fó yán shì zūn wǒ bù kān rèn yì bǐ wèn

疾。所以者何？憶念我昔於貧里而行乞
jí suǒ yǐ zhě hé yì niàn wǒ xī yú pín lǐ ér xíng qǐ

，時維摩詰來謂我言：『唯，大迦葉！
shí wéi mó jié lái wèi wǒ yán wéi dà jiā yè

有慈悲心而不能普，捨豪富從貧乞。迦
yǒu cí bēi xīn ér bù néng pǔ shě háo fù cóng pín qǐ jiā

葉！住平等法，應次行乞食。為不食故
yè zhù píng děng fǎ yīng cì xíng qǐ shí wéi bù shí gù

，應行乞食，為壞和合相故，應取揣食
yīng xíng qǐ shí wéi huài hé hé xiàng gù yīng qǔ chuāi shí

，為不受故，應受彼食；以空聚想，入
wéi bù shòu gù yīng shòu bǐ shí yǐ kōng jù xiǎng rù

於聚落，所見色與盲等，所聞聲與響等

yú jù luò suǒ jiàn sè yǔ máng dēng suǒ wén shēng yǔ xiǎng dēng

，所嗅香與風等，所食味不分別，受諸

suǒ xiù xiāng yǔ fēng dēng suǒ shí wèi bù fēn bié shòu zhū

觸如智證，知諸法如幻相，無自性，無

chù rú zhì zhèng zhī zhū fǎ rú huàn xiàng wú zì xìng wú

他性，本自不然，今則無滅。迦葉！若

tā xìng běn zì bù rán jīn zé wú miè jiā yè ruò

能不捨八邪，入八解脫，以邪相入正法

néng bù shě bā xié rù bā jiě tuō yǐ xié xiàng rù zhèng fǎ

，以一食施一切，供養諸佛及眾賢聖，

yī yī shí shī yī qiè gòng yǎng zhū fó jí zhòng xián shèng

然後可食；如是食者，非有煩惱，非離

rán hòu kě shí rú shì shí zhě fēi yǒu fán nǎo fēi lí

煩惱，非入定意，非起定意，非住世間

fán nǎo fēi rù dìng yì fēi qǐ dìng yì fēi zhù shì jiān

，非住涅槃；其有施者，無大福，無小

fēi zhù niè pán qí yǒu shī zhě wú dà fú wú xiǎo

福，不為益，不為損，是為正入佛道，

fú bù wéi yì bù wéi sǔn shì wéi zhèng rù fó dào

不依聲聞：迦葉！若如是食，為不空食

bù yī shēng wén jiā yè ruò rú shì shí wéi bù kōng shí

人之施也。』時我——世尊！——聞說

rén zhī shī yě shí wǒ shì zūn wén shuō

是語，得未曾有，即於一切菩薩深起敬

shì yǔ dé wèi céng yǒu jí yú yī qiè pú sà shēn qǐ jìng

心，復作是念：『斯有家名，辯才智慧

xīn fù zuò shì niàn sī yǒu jiā míng biàn cái zhì huì

乃能如是！其誰聞此不發阿耨多羅三藐

nǎi néng rú shì qí shuí wén cǐ bù fā ā nòu duō luó sān miǎo

三菩提心？』我從是來，不復勸人以聲

sān pú tí xīn wǒ cóng shì lái bù fù quàn rén yǐ shēng

聞、辟支佛行。是故不任詣彼問疾。」

wén pì zhī fó xíng shì gù bù rèn yì bǐ wèn jí

佛告須菩提：「汝行詣維摩詰問疾。」

fó gào xū pú tí rǔ xíng yì wéi mó jié wèn jí

須菩提白佛言：「世尊！我不堪任詣彼

xū pú tí bái fó yán shì zūn wǒ bù kān rèn yì bǐ

問疾。所以者何？憶念我昔，入其舍從

wèn jí suǒ yǐ zhě hé yì niàn wǒ xī rù qí shě cóng

乞食，時維摩詰取我鉢盛滿飯，謂我言

qǐ shí shí wéi mó jié qǔ wǒ bō shèng mǎn fàn wèi wǒ yán

：『唯，須菩提！若能於食等者，諸法

wéi xū pú tí ruò néng yú shí děng zhě zhū fǎ

亦等，諸法等者，於食亦等；如是行乞

yì děng zhū fǎ děng zhě yú shí yì děng rú shì xíng qǐ

，乃可取食。若須菩提不斷婬、怒、癡

nǎi kě qǔ shí ruò xū pú tí bù duàn yín nù chī

，亦不與俱；不壞於身，而隨一相；不

yì bù yǔ jù bù huài yú shēn ér suí yī xiāng bù

滅癡愛，起於明脫；以五逆相而得解脫

miè chī ài qǐ yú míng tuō yǐ wǔ nì xiàng ér dé jiě tuō

，亦不解不縛；不見四諦，非不見諦；

yì bù jiě bù fú bù jiàn sì dì fēi bù jiàn dì

非得果，非不得果；非凡夫，非離凡夫

fēi dé guǒ fēi bù dé guǒ fēi fán fū fēi lí fán fū

法；非聖人，非不聖人；雖成就一切

fǎ fēi shèng rén fēi bù shèng rén suī chéng jiù yī qiè

法，而離諸法相，乃可取食。若須菩提

fǎ ér lí zhū fǎ xiāng nǎi kě qǔ shí ruò xū pú tí

不見佛，不聞法，彼外道六師——富蘭

bù jiàn fó bù wén fǎ bǐ wài dào liù shī fù lán

那迦葉、末伽梨拘賒梨子、刪闍夜毘羅

nà jiā yè mò qié lí jū shē lí zǐ shān dū yè pí luó

胝子、阿耆多翅舍欽婆羅、迦羅鳩駄迦

zhī zǐ ā qí duō chì shē qīn pó luó jiā luó jiū tuō jiā

旃延、尼犍陀若提子等——是汝之師，

zhān yán ní jiān tuō ruò tí zǐ děng shì rǔ zhī shī

因其出家，彼師所墮，汝亦隨墮，乃可

yīn qí chū jiā bǐ shī suǒ duò rǔ yì suí duò nǎi kě

取食。若須菩提入諸邪見，不到彼岸；

qǔ shí ruò xū pú tí rù zhū xié jiàn bú dào bī àn

住於八難，不得無難；同於煩惱，離清

zhù yú bā nán bù dé wú nán tóng yú fán nǎo lí qīng

淨法；汝得無諍三昧，一切眾生亦得

jìng fǎ rǔ dé wú zhēng sān mèi yī qiè zhòng shēng yì dé

是定——其施汝者，不名福田；供養汝

shì dìng qí shī rǔ zhě bù míng fú tián gòng yǎng rǔ

者，墮三惡道——為與眾魔共一手作諸

zhě duò sān è dào wéi yǔ zhòng mó gòng yī shǒu zuò zhū

勞侶——汝與眾魔及諸塵勞，等無有異

láo lǚ rǔ yǔ zhòng mó jí zhū chén láo děng wú yǒu yì

——於一切眾生而有怨心，謗諸佛，毀

yú yī qiè zhòng shēng ér yǒu yuàn xīn bàng zhū fó huǐ

於法，不入眾數，終不得滅度。汝若如

yú fǎ bù rù zhòng shù zhōng bù dé miè dù rǔ ruò rú

是，乃可取食。』時我——世尊！——

shì nǎi kě qǔ shí shí wǒ shì zūn

聞此語茫然，不識是何言？不知以何答

wén cǐ yǔ máng rán bù shí shì hé yán bù zhī yǐ hé dá

？便置鉢欲出其舍。維摩詰言：『唯，

biàn zhì bō yù chū qí shě wéi mó jié yán wéi

須菩提！取鉢勿懼。於意云何？如來所

xū pú tí qǔ bō wù jù yú yì yún hé rú lái suǒ

作化人，若以是事詰，寧有懼不？』我
zuò huà rén ruò yǐ shì shì jié níng yǒu jù bù wǒ

言：『不也！』維摩詰言：『一切諸法
yán bù yě wéi mó jié yán yī qiè zhū fǎ

如幻化相，汝今不應有所懼也。所以者
rú huàn huà xiāng rǔ jīn bù yīng yǒu suǒ jù yě suǒ yī zhě

何？一切言說不離是相，至於智者，不
hé yī qiè yán shuō bù lí shì xiāng zhì yú zhì zhě bù

著文字故無所懼。何以故？文字性離，
zhù wén zì gù wú suǒ jù hé yǐ gù wén zì xìng lí

無有文字，是則解脫；解脫相者，則諸
wú yǒu wén zì shì zé jiě tuō jiě tuō xiāng zhě zé zhū

法也。』維摩詰說是法時，二百天子得
fǎ yě wéi mó jié shuō shì fǎ shí èr bǎi tiān zǐ dé

法眼淨，故我不任詣彼問疾。」
fǎ yǎn jìng gù wǒ bù rèn yì bǐ wèn jí

佛告富樓那彌多羅尼子：「汝行詣維摩
fó gào fù lóu nà mí duō luó ní zǐ rǔ xíng yì wéi mó

詰問疾。」
jié wèn jí

富樓那白佛言：「世尊！我不堪任詣彼
fù lóu nà bái fó yán shì zūn wǒ bù kān rèn yì bǐ

問疾。所以者何？憶念我昔於大林中，
wèn jí suǒ yǐ zhě hé yì niàn wǒ xī yú dà lín zhōng
在一樹下為諸新學比丘說法。時維摩詰
zài yī shù xià wéi zhū xīn xué bī qiū shuō fǎ shí wéi mó jié
來謂我言：『唯，富樓那！先當入定，
lái wèi wǒ yán wéi fù lóu nà xiān dāng rù dìng
觀此人心然後說法。無以穢食置於寶器
guān cǐ rén xīn rán hòu shuō fǎ wú yǐ huì shí zhì yú bǎo qì
，當知是比丘心之所念，無以琉璃同彼
dāng zhī shì bī qiū xīn zhī suǒ niàn wú yǐ liú lí tóng bǐ
水精。汝不能知眾生根源，無得發起
shuǐ jīng rǔ bù néng zhī zhòng shēng gēn yuán wú dé fā qǐ
以小乘法。彼自無瘡，勿傷之也；欲
yǐ xiǎo chéng fǎ bǐ zì wú chuāng wù shāng zhī yě yù
行大道，莫示小徑；無以大海，內於牛
xíng dà dào mò shì xiǎo jīng wú yǐ dà hǎi nèi yú niú
跡；無以日光，等彼螢火。富樓那！此
jī wú yǐ rì guāng dēng bǐ yíng huǒ fù lóu nà cǐ
比丘久發大乘心，中忘此意，如何以
bī qiū jiǔ fā dà chéng xīn zhōng wàng cǐ yì rú hé yǐ
小乘法而教導之？我觀小乘智慧微淺
xiǎo chéng fǎ ér jiào dǎo zhī wǒ guān xiǎo chéng zhì huì wēi qiǎn
，猶如盲人，不能分別一切眾生根之
yóu rú máng rén bù néng fēn bié yī qiè zhòng shēng gēn zhī

利鈍。』時維摩詰即入三昧，令此比丘

lì dùn shí wéi mó jié jí rù sān mèi lìng cǐ bī qiū

自識宿命：曾於五百佛所植眾德本，迴

zì shí sù mìng céng yú wǔ bǎi fó suǒ zhí zhòng dé běn huí

向阿耨多羅三藐三菩提。即時豁然，還

xiàng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jí shí huò rán hái

得本心，於是諸比丘稽首禮維摩詰足。

dé běn xīn yú shì zhū bī qiū qǐ shǒu lǐ wéi mó jié zú

時維摩詰因為說法，於阿耨多羅三藐三

shí wéi mó jié yīn wéi shuō fǎ yú ā nòu duō luó sān miǎo sān

菩提不復退轉。我念聲聞不觀人根，不

pú tí bù fù tuì zhuǎn wǒ niàn shēng wén bù guān rén gēn bù

應說法，是故不任詣彼問疾。」

yīng shuō fǎ shì gù bù rèn yì bǐ wèn jí

佛告摩訶迦旃延：「汝行詣維摩詰問疾

fó gào mó hē jiā zhān yán rǔ xíng yì wéi mó jié wèn jí

。』

迦旃延白佛言：「世尊！我不堪任詣彼

jiā zhān yán bái fó yán shì zūn wǒ bù kān rèn yì bǐ

問疾。所以者何？憶念昔者，佛為諸比

wèn jí suǒ yǐ zhě hé yì niàn xī zhě fó wéi zhū bǐ

丘略說法要，我即於後，敷演其義，謂
qiū lüè shuō fǎ yào wǒ jí yú hòu fū yǎn qí yì wèi

無常義、苦義、空義、無我義、寂滅義
wú cháng yì kǔ yì kōng yì wú wǒ yì jì miè yì

。時維摩詰來謂我言：『唯，迦旃延！
shí wéi mó jié lái wèi wǒ yán wéi jiā zhān yán

無以生滅心行說實相法。迦旃延！諸法
wú yǐ shēng miè xīn xíng shuō shí xiāng fǎ jiā zhān yán zhū fǎ

畢竟不生不滅，是無常義；五受陰洞達
bì jìng bù shēng bù miè shì wú cháng yì wǔ shòu yīn dòng dá

空無所起，是苦義；諸法究竟無所有，
kōng wú suǒ qǐ shì kǔ yì zhū fǎ jiū jìng wú suǒ yǒu

是空義；於我、無我而不二，是無我義
shì kōng yì yú wǒ wú wǒ ér bù èr shì wú wǒ yì

；法本不然，今則無滅，是寂滅義。』
fǎ běn bù rán jīn zé wú miè shì jì miè yì

說是法時，彼諸比丘心得解脫。故我不
shuō shì fǎ shí bǐ zhū bǐ qiū xīn dé jié tuō gù wǒ bù

任詣彼問疾。」
rèn yì bǐ wèn jí

佛告阿那律：「汝行詣維摩詰問疾。」
fó gào ā nà lǜ rǔ xíng yì wéi mó jié wèn jí

阿那律白佛言：「世尊！我不堪任詣彼
ā nà lǜ bái fó yán shì zūn wǒ bù kān rèn yì bǐ

問疾。所以者何？憶念我昔於一處經行
wèn jí suǒ yǐ zhě hé yì niàn wǒ xī yú yī chù jīng xíng

，時有梵王，名曰嚴淨，與萬梵俱，放
shí yǒu fàn wáng míng yuē yán jìng yǔ wàn fàn jù fàng

淨光明，來詣我所，稽首作禮問我言：
jìng guāng míng lái yì wǒ suǒ qǐ shǒu zuò lǐ wèn wǒ yán

『幾何阿那律天眼所見？』我即答言：
jǐ hé ā nà lǜ tiān yǎn suǒ jiàn wǒ jí dá yán

『仁者！吾見此釋迦牟尼佛土三千大千
rén zhě wú jiàn cǐ shì jiā móu ní fó tǔ sān qiān dà qiān

世界，如觀掌中菴摩勒果。』時維摩詰
shì jiè rú guān zhǎng zhōng ān mó lēi guǒ shí wéi mó jié

來謂我言：『唯，阿那律！天眼所見，
lái wèi wǒ yán wéi ā nà lǜ tiān yǎn suǒ jiàn

為作相耶，無作相耶？假使作相，則
wéi zuò xiàng yé wú zuò xiàng yé jiǎ shǐ zuò xiàng zé

與外道五通等；若無作相，即是無為，
yǔ wài dào wǔ tōng děng ruò wú zuò xiàng jí shì wú wéi

不應有見。』世尊！我時默然。彼諸梵
bù yīng yǒu jiàn shì zūn wǒ shí mò rán bǐ zhū fàn

聞其言，得未曾有，即為作禮而問曰：
wén qí yán dé wèi céng yǒu jí wéi zuò lǐ ér wèn yuē

『世孰有真天眼者？』維摩詰言：『有
shì shú yǒu zhēn tiān yǎn zhě wéi mó jié yán yǒu

。佛、世尊得真天眼，常在三昧，悉見
fó shì zūn dé zhēn tiān yǎn cháng zài sān mèi xī jiàn

諸佛國，不以二相。』於是嚴淨梵王及
zhū fó guó bù yǐ èr xiàng yú shì yán jìng fàn wáng jí

其眷屬五百梵天，皆發阿耨多羅三藐三
qí juàn shǔ wǔ bǎi fàn tiān jiē fā ā nòu duō luó sān miǎo sān

菩提心，禮維摩詰足已，忽然不現。故
pú tí xīn lǐ wéi mó jié zú yǐ hū rán bù xiàn gù

我不任詣彼問疾。」
wǒ bù rèn yì bǐ wèn jí

佛告優波離：「汝行詣維摩詰問疾。」
fó gào yōu bō lí rǔ xíng yì wéi mó jié wèn jí

優波離白佛言：「世尊！我不堪任詣彼
yōu bō lí bái fó yán shì zūn wǒ bù kān rèn yì bǐ

問疾。所以者何？憶念昔者，有二比丘
wèn jí suǒ yǐ zhě hé yì niàn xī zhě yǒu èr bī qiū

犯律行，以為恥不敢問佛，來問我言：
fàn lǜ xíng yǐ wéi chǐ bù gǎn wèn fó lái wèn wǒ yán

『唯，優波離！我等犯律，誠以為恥，
wéi yōu bō lí wǒ děng fàn lǜ chéng yǐ wéi chǐ

不敢問佛，願解疑悔，得免斯咎。』我
bù gǎn wèn fó yuàn jiě yí huǐ dé miǎn sī jiù wǒ

即為其如法解說。時維摩詰來謂我言：
jí wéi qí rú fǎ jiě shuō shí wéi mó jié lái wèi wǒ yán

『唯，優波離！無重增此二比丘罪！當
wéi yōu bō lí wú zhòng zēng cǐ èr bǐ qiū zuì dāng

直除滅，勿擾其心。所以者何？彼罪性
zhí chú miè wù rǎo qí xīn suǒ yǐ zhě hé bǐ zuì xìng

不在內、不在外、不在中間，如佛所
bù zài nèi bù zài wài bù zài zhōng jiān rú fó suǒ

說，心垢故眾生垢，心淨故眾生淨。
shuō xīn gòu gù zhòng shēng gòu xīn jìng gù zhòng shēng jìng

心亦不在內、不在外、不在中間，如
xīn yì bù zài nèi bù zài wài bù zài zhōng jiān rú

其心然，罪垢亦然，諸法亦然，不出於
qí xīn rán zuì gòu yì rán zhū fǎ yì rán bù chū yú

如如。優波離！以心相得解脫時，寧
rú rú yōu bō lí yǐ xīn xiāng de jiě tuō shí níng

有垢不？』我言：『不也！』維摩詰言
yǒu gòu bù wǒ yán bù yě wéi mó jié yán

：『一切眾生心相無垢，亦復如是。
yī qiè zhòng shēng xīn xiāng wú gòu yì fù rú shì

唯，優波離！妄想是垢，無妄想是淨
wéi yōu bō lí wǎng xiǎng shì gòu wú wǎng xiǎng shì jìng

；顛倒是垢，無顛倒是淨；取我是垢，
diān dǎo shì gòu wú diān dǎo shì jìng qǔ wǒ shì gòu

不取我是淨。優波離！一切法生滅不
bù qǔ wǒ shì jìng yōu bō lí yī qiè fǎ shēng miè bù

住，如幻如電，諸法不相待，乃至一念
zhù rú huàn rú diàn zhū fǎ bù xiāng dài nǎi zhī yī niàn

不住；諸法皆妄見，如夢、如炎、如水
bú zhù zhū fǎ jiē wàng jiàn rú mèng rú yán rú shuǐ

中月、如鏡中像，以妄想生。其知此
zhōng yuè rú jìng zhōng xiàng yǐ wàng xiǎng shēng qí zhī cǐ

者，是名奉律；其知此者，是名善解。
zhě shì míng fèng lǜ qí zhī cǐ zhě shì míng shàn jiě

』於是二比丘言：『上智哉！是優波離
yú shì èr bī qiū yán shàng zhì zāi shì yōu bō lí

所不能及，持律之上而不能說。』我
suǒ bù néng jí chí lǜ zhī shàng ér bù néng shuō wǒ

即答言：『自捨如來，未有聲聞及菩
jí dá yán zì shě rú lái wèi yǒu shēng wén jí pú

薩，能制其樂說之辯，其智慧明達為若
sà néng zhì qí lè shuō zhī biàn qí zhì huì míng dá wéi ruò

此也！』時二比丘疑悔即除，發阿耨多
cǐ yě shí èr bī qiū yí huǐ jí chú fā ā nòu duō

羅三藐三菩提心，作是願言：『令一切
luó sān miǎo sān pú tí xīn zuò shì yuàn yán lìng yī qiè

眾生皆得是辯。』故我不任詣彼問疾。」

zhòngshēng jiē dé shì biàn

gù wǒ bù rèn yì bǐ wèn jí

佛告羅睺羅：「汝行詣維摩詰問疾。」

fó gào luó hóu luó

rǔ xíng yì wéi mó jié wèn jí

羅睺羅白佛言：「世尊！我不堪任詣彼

luó hóu luó bái fó yán

shì zūn

wǒ bù kān rèn yì bǐ

問疾。所以者何？憶念昔時，毘耶離諸

wèn jí

suǒ yǐ zhě hé

yì niàn xī shí

pí yé lí zhū

長者子來詣我所，稽首作禮，問我言：

zhǎng zhě zǐ lái yì wǒ suǒ

qǐ shǒu zuò lǐ

wèn wǒ yán

『唯，羅睺羅！汝佛之子，捨轉輪王位

wéi

luó hóu luó

rǔ fó zhī zǐ

shě zhuǎn lún wáng wèi

，出家為道。其出家者，有何等利？』

chū jiā wéi dào

qí chū jiā zhě

yǒu hé děng lì

我即如法為說出家功德之利。時維摩詰

wǒ jí rú fǎ

wéi shuō chū jiā

gōng dé zhī lì

shí wéi mó jié

來謂我言：『唯，羅睺羅！不應說出家

lái wèi wǒ yán

wéi

luó hóu luó

bù yīng shuō chū jiā

功德之利。所以者何？無利、無功德，

gōng dé zhī lì

suǒ yǐ zhě hé

wú lì

wú gōng dé

是為出家；有為法者，可說有利、有功

shì wéi chū jiā

yǒu wéi fǎ zhě

kě shuō yǒu lì

yǒu gōng

德。夫出家者，為無為法，無為法中，
dé fū chū jiā zhě wéi wú wéi fǎ wú wéi fǎ zhōng

無利、無功德。羅睺羅！出家者，無彼
wú lì wú gōng dé luó hóu luó chū jiā zhě wú bǐ

無此，亦無中間；離六十二見，處於涅槃；
wú cǐ yì wú zhōng jiān lí liù shí èr jiàn chù yú niè

槃；智者所受，聖所行處；降伏眾魔，
pán zhì zhě suǒ shòu shèng suǒ xíng chù xiáng fú zhōng mó

度五道，淨五眼，得五力，立五根；不
dù wǔ dào jìng wǔ yǎn dé wǔ lì lì wǔ gēn bù

惱於彼，離眾雜惡；摧諸外道，超越假
nǎo yú bǐ lí zhòng zá è cuī zhū wài dào chāo yuè jiǎ

名；出淤泥，無繫著；無我所，無所受
míng chū yū ní wú xì zhù wú wǒ suǒ wú suǒ shòu

；無擾亂，內懷喜；護彼意，隨禪定，
wú rǎo luàn nèi huái xǐ hù bǐ yì suí chán dìng

離眾過；若能如是，是真出家。』於是
lí zhòng guò ruò néng rú shì shì zhēn chū jiā yú shì

維摩詰語諸長者子：『汝等於正法中
wéi mó jié yǔ zhū zhǎng zhě zǐ rǔ děng yú zhèng fǎ zhōng

，宜共出家。所以者何？佛世難值！』
yí gòng chū jiā suǒ yǐ zhě hé fó shì nán zhí

諸長者子言：『居士！我聞佛言，父母
zhū zhǎng zhě zǐ yán jū shì wǒ wén fó yán fù mǔ

不聽，不得出家。』維摩詰言：『然！
bù tīng bù dé chū jiā wéi mó jié yán rán

汝等便發阿耨多羅三藐三菩提心，是即
rǔ děng biàn fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn shì jí

出家，是即具足。』爾時三十二長者子
chū jiā shì jí jù zú ěr shí sān shí èr zhǎng zhě zǐ

皆發阿耨多羅三藐三菩提心，故我不任
jiē fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn gù wǒ bù rèn

詣彼問疾。」
yì bǐ wèn jí

佛告阿難：「汝行詣維摩詰問疾。」
fó gào ā nán rǔ xíng yì wéi mó jié wèn jí

阿難白佛言：「世尊！我不堪任詣彼問
ā nán bái fó yán shì zūn wǒ bù kān rèn yì bǐ wèn

疾。所以者何？憶念昔時，世尊身小有
jí suǒ yǐ zhě hé yì niàn xī shí shì zūn shēn xiǎo yǒu

疾，當用牛乳，我即持鉢，詣大婆羅門
jí dāng yòng niú rǔ wǒ jí chí bō yì dà pó luó mén

家門下立。時維摩詰來謂我言：『唯，
jiā mén xià lì shí wéi mó jié lái wèi wǒ yán wéi

阿難！何為晨朝持鉢住此？』我言：『
ā nán hé wéi chén cháo chí bō zhù cǐ wǒ yán

居士！世尊身小有疾，當用牛乳，故來
jū shì shì zūn shēn xiǎo yǒu jí dāng yòng niú rǔ gù lái

至此。』維摩詰言：『止，止！阿難！
zhì cǐ wéi mó jié yán zhǐ zhǐ ā nán

莫作是語！如來身者，金剛之體，諸惡
mò zuò shì yǔ rú lái shēn zhě jīn gāng zhī tǐ zhū è

已斷，眾善普會，當有何疾？當有何惱
yǐ duàn zhòng shàn pǔ huì dāng yǒu hé jí dāng yǒu hé nǎo

？默往！阿難！勿謗如來，莫使異人聞
mò wǎng ā nán wù bàng rú lái mò shǐ yì rén wén

此僇言；無令大威德諸天，及他方淨土
cǐ cū yán wú lìng dà wēi dé zhū tiān jí tā fāng jìng tǔ

諸來菩薩得聞斯語。阿難！轉輪聖王以
zhū lái pú sà dé wén sī yǔ ā nán zhuǎn lún shèng wáng yǐ

少福故，尚得無病，豈況如來無量福
shǎo fú gù shàng dé wú bìng qǐ kuàng rú lái wú liàng fú

會普勝者哉？行矣，阿難！勿使我等受
huì pǔ shèng zhě zāi xíng yǐ ā nán wù shǐ wǒ děng shòu

斯恥也。外道、梵志若聞此語，當作是
sī chǐ yě wài dào fàn zhì ruò wén cǐ yǔ dāng zuò shì

念：「何名為師？自疾不能救，而能救
niàn hé míng wéi shī zì jí bù néng jiù ér néng jiù

諸疾人？」可密速去，勿使人聞。當知
zhū jí rén kě mì sù qù wù shǐ rén wén dāng zhī

——阿難！——諸如來身，即是法身，
ā nán zhū rú lái shēn jí shì fǎ shēn

非思欲身。佛為世尊，過於三界；佛身
fēi sī yù shēn fó wéi shì zūn guò yú sān jiè fó shēn

無漏，諸漏已盡；佛身無為，不墮諸數
wú lòu zhū lòu yǐ jìn fó shēn wú wéi bù duò zhū shù

。如此之身，當有何疾？當有何惱？』
rú cǐ zhī shēn dāng yǒu hé jí dāng yǒu hé nǎo

時我——世尊！——實懷慚愧，得無近
shí wǒ shì zūn shí huái cán kuì dé wú jìn

佛而謬聽耶？即聞空中聲曰：『阿難！
fó ér miù tīng yē jí wén kōng zhōng shēng yuē ā nán

如居士言。但為佛出五濁惡世，現行斯
rú jū shì yán dàn wéi fó chū wǔ zhuó è shì xiàn xíng sī

法，度脫眾生。行矣，阿難！取乳勿慚
fǎ dù tuō zhòng shēng xíng yǐ ā nán qǔ rǔ wù cán

。』世尊！維摩詰智慧辯才，為若此也
shì zūn wéi mó jié zhì huì biàn cái wéi ruò cǐ yē

！是故不任詣彼問疾。」
shì gù bù rèn yì bǐ wèn jí

如是五百大弟子各各向佛說其本緣，
rú shì wǔ bǎi dà dì zǐ gè gè xiàng fó shuō qí běn yuán

稱述維摩詰所言，皆曰不任詣彼問疾。

chēng shù wéi mó jié suǒ yán jiē yuē bù rèn yì bǐ wèn jí

菩薩品第四

pú sà pǐn dì sì

於是佛告彌勒菩薩：「汝行詣維摩詰問

yú shì fó gào mí lēi pú sà rǔ xíng yì wéi mó jié wèn

疾。」

jí

彌勒白佛言：「世尊！我不堪任詣彼問

mí lēi bái fó yán shì zūn wǒ bù kān rèn yì bǐ wèn

疾。所以者何？憶念我昔為兜率天王及

jì suǒ yǐ zhě hé yì niàn wǒ xī wéi dōu lǜ tiān wáng jí

其眷屬，說不退轉地之行。時維摩詰來

qí juàn shǔ shuō bù tuì zhuǎn dì zhī xíng shí wéi mó jié lái

謂我言：『彌勒！世尊授仁者記，一生

wèi wǒ yán mí lēi shì zūn shòu rén zhě jì yī shēng

當得阿耨多羅三藐三菩提。為用何生

dāng dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí wéi yòng hé shēng

得受記乎？過去耶？未來耶？現在耶？

dé shòu jì hū guò qù yē wèi lái yē xiàn zài yē

若過去生，過去生已滅；若未來生，
ruò guò qù shēng guò qù shēng yǐ miè ruò wèi lái shēng

未來生未至；若現在生，現在生無住
wèi lái shēng wèi zhì ruò xiān zài shēng xiān zài shēng wú zhù

。如佛所說：「比丘！汝今即時亦生亦
rú fó suǒ shuō bī qiū rǔ jīn jí shí yì shēng yì

老亦滅。」若以無生得受記者，無生即
lǎo yì miè ruò yǐ wú shēng dé shòu jì zhě wú shēng jí

是正位；於正位中，亦無受記，亦無
shì zhèng wèi yú zhèng wèi zhōng yì wú shòu jì yì wú

得阿耨多羅三藐三菩提。云何彌勒受一
dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yún hé mí lái shòu yī

生記乎？為從如生得受記耶？為從如滅
shēng jì hū wéi cóng rú shēng dé shòu jì yé wéi cóng rú miè

得受記耶？若以如生得受記者，如無有
dé shòu jì yé ruò yǐ rú shēng dé shòu jì zhě rú wú yǒu

生；若以如滅得受記者，如無有滅。一
shēng ruò yǐ rú miè dé shòu jì zhě rú wú yǒu miè yī

切眾生皆如也，一切法亦如也，眾聖
qiè zhòng shēng jiē rú yě yī qiè fǎ yì rú yě zhòng shèng

賢亦如也，至於彌勒亦如也。若彌勒得
xián yì rú yě zhì yú mí lái yì rú yě ruò mí lái dé

受記者，一切眾生亦應受記。所以者
shòu jì zhě yī qiè zhòng shēng yì yīng shòu jì suǒ yǐ zhě

何？夫如者不二不異，若彌勒得阿耨多
hé fū rú zhě bù èr bù yì ruò mí lēi dé ā nòu duō

羅三藐三菩提者，一切眾生皆亦應得
luó sān miǎo sān pú tí zhě yī qiè zhòng shēng jiē yì yīng dé

。所以者何？一切眾生即菩提相。若
suǒ yǐ zhě hé yī qiè zhòng shēng jí pú tí xiāng ruò

彌勒得滅度者，一切眾生亦應滅度。
mí lēi dé miè dù zhě yī qiè zhòng shēng yì yīng miè dù

所以者何？諸佛知一切眾生畢竟寂滅
suǒ yǐ zhě hé zhū fó zhī yī qiè zhòng shēng bì jìng jì miè

，即涅槃相，不復更滅。是故，彌勒！
jí niè pán xiāng bù fù gèng miè shì gù mí lēi

無以此法誘諸天子，實無發阿耨多羅三
wú yǐ cǐ fǎ yòu zhū tiān zi shí wú fā ā nòu duō luó sān

藐三菩提心者，亦無退者。彌勒！當令
miǎo sān pú tí xīn zhě yì wú tuì zhě mí lēi dāng lìng

此諸天子，捨於分別菩提之見。所以者
cǐ zhū tiān zi shě yú fēn bié pú tí zhī jiàn suǒ yǐ zhě

何？菩提者不可以身得，不可以心得；
hé pú tí zhě bù kě yǐ shēn dé bù kě yǐ xīn dé

寂滅是菩提，滅諸相故；不觀是菩提，
jì miè shì pú tí miè zhū xiāng gù bù guān shì pú tí

離諸緣故；不行是菩提，無憶念故；斷
lí zhū yuán gù bù xíng shì pú tí wú yì niàn gù duàn

是菩提，捨諸見故；離是菩提，離諸妄

shì pú tí shě zhū jiàn gù lí shì pú tí lí zhū wàng

想故；障是菩提，障諸願故；不入是

xiǎng gù zhàng shì pú tí zhàng zhū yuàn gù bù rù shì

菩提，無貪著故；順是菩提，順於如故

pú tí wú tān zhù gù shùn shì pú tí shùn yú rú gù

；住是菩提，住法性故；至是菩提，至

zhù shì pú tí zhù fǎ xìng gù zhì shì pú tí zhì

實際故；不二是菩提，離意法故；等是

shí jì gù bù èr shì pú tí lí yì fǎ gù děng shì

菩提，等虛空故；無為是菩提，無生住

pú tí děng xū kōng gù wú wéi shì pú tí wú shēng zhù

滅故；知是菩提，了眾生心行故；不會

miè gù zhī shì pú tí le zhòngshēng xīn xíng gù bù huì

是菩提，諸入不會故；不合是菩提，離

shì pú tí zhū rù bù huì gù bù hé shì pú tí lí

煩惱習故；無處是菩提，無形色故；假

fán nǎo xí gù wú chù shì pú tí wú xíng sè gù jiǎ

名是菩提，名字空故；如化是菩提，無

míng shì pú tí míng zì kōng gù rú huà shì pú tí wú

取捨故；無亂是菩提，常自靜故；善寂

qǔ shě gù wú luàn shì pú tí cháng zì jìng gù shàn jì

是菩提，性清淨故；無取是菩提，離攀

shì pú tí xìng qīng jìng gù wú qǔ shì pú tí lí pān

緣故；無異是菩提，諸法等故；無比是
yuán gù wú yì shì pú tí zhū fǎ děng gù wú bǐ shì

菩提，無可喻故；微妙是菩提，諸法難
pú tí wú kě yù gù wēi miào shì pú tí zhū fǎ nán

知故。』世尊！維摩詰說是法時，二百
zhī gù shì zūn wéi mó jié shuō shì fǎ shí èr bǎi

天子得無生法忍。故我不任詣彼問疾。」
tiān zi dé wú shēng fǎ rěn gù wǒ bù rèn yì bǐ wèn jí

佛告光嚴童子：「汝行詣維摩詰問疾。
fó gào guāng yán tóng zi rǔ xíng yì wéi mó jié wèn jí

」

光嚴白佛言：「世尊！我不堪任詣彼問
guāng yán bái fó yán shì zūn wǒ bù kān rèn yì bǐ wèn

疾。所以者何？憶念我昔出毘耶離大城
jí suǒ yǐ zhě hé yì niàn wǒ xī chū pí yé lí dà chéng

，時維摩詰方入城，我即為作禮而問言
shí wéi mó jié fāng rù chéng wǒ jí wéi zuò lǐ ér wèn yán

：『居士從何所來？』答我言：『吾從
jū shì cóng hé suǒ lái dá wǒ yán wú cóng

道場來。』我問：『道場者何所是？』
dào chǎng lái wǒ wèn dào chǎng zhě hé suǒ shì

答曰：『直心是道場，無虛假故；發行

dá yuē   zhí xīn shì dào chǎng   wú xū jiǎ gù   fā xíng

是道場，能辦事故；深心是道場，增益

shì dào chǎng   néng bàn shì gù   shēn xīn shì dào chǎng   zēng yì

功德故；菩提心是道場，無錯謬故；布

gōng dé gù   pú tí xīn shì dào chǎng   wú cuò miù gù   bù

施是道場，不望報故；持戒是道場，得

shī shī dào chǎng   bù wàng bào gù   chí jiè shì dào chǎng   dé

願具故；忍辱是道場，於諸眾生心無

yuàn jù gù   rěn rǔ shì dào chǎng   yú zhū zhòng shēng xīn wú

礙故；精進是道場，不懈退故；禪定是

ài gù   jīng jìn shì dào chǎng   bù xiè tuì gù   chán dìng shì

道場，心調柔故；智慧是道場，現見諸

dào chǎng   xīn diào róu gù   zhì huì shì dào chǎng   xiàn jiàn zhū

法故；慈是道場，等眾生故；悲是道

fā gù   cí shì dào chǎng   děng zhòng shēng gù   bēi shì dào

場，忍疲苦故；喜是道場，悅樂法故；

chǎng   rěn pí kǔ gù   xǐ shì dào chǎng   yuè lè fǎ gù

捨是道場，憎愛斷故；神通是道場，

shě shì dào chǎng   zēng ài duàn gù   shén tōng shì dào chǎng

成就六通故；解脫是道場，能背捨故；

chéng jiù liù tōng gù   jiě tuō shì dào chǎng   néng bèi shě gù

方便是道場，教化眾生故；四攝是道

fāng biān shì dào chǎng   jiào huà zhòng shēng gù   sì shè shì dào

場，攝眾生故；多聞是道場，如聞行
chǎng shè zhòng shēng gù duō wén shì dào chǎng rú wén xíng

故；伏心是道場，正觀諸法故；三十七
gù fú xīn shì dào chǎng zhèng guān zhū fǎ gù sān shí qī

品是道場，捨有為法故；諦是道場，不
pǐn shì dào chǎng shě yǒu wéi fǎ gù dì shì dào chǎng bù

誑世間故；緣起是道場，無明乃至老死
kuāng shì jiān gù yuán qǐ shì dào chǎng wú míng nǎi zhì lǎo sǐ

皆無盡故；諸煩惱是道場，知如實故；
jiē wú jìn gù zhū fán nǎo shì dào chǎng zhī rú shí gù

眾生是道場，知無我故；一切法是道
zhòng shēng shì dào chǎng zhī wú wǒ gù yī qiè fǎ shì dào

場，知諸法空故；降魔是道場，不傾
chǎng zhī zhū fǎ kōng gù jiàng mó shì dào chǎng bù qīng

動故；三界是道場，無所趣故；師子吼
dòng gù sān jiè shì dào chǎng wú suǒ qù gù shī zi hǒu

是道場，無所畏故；力、無畏、不共法
shì dào chǎng wú suǒ wèi gù lì wú wèi bù gòng fǎ

是道場，無諸過故；三明是道場，無餘
shì dào chǎng wú zhū guò gù sān míng shì dào chǎng wú yú

礙故；一念知一切法是道場，成就一
ài gù yī niàn zhī yī qiè fǎ shì dào chǎng chéng jiù yī

切智故。如是，善男子！菩薩若應諸波
qiè zhì gù rú shì shàn nán zi pú sà ruò yīng zhū bō

羅蜜教化眾生，諸有所作，舉足下足
luó mì jiào huà zhòng shēng zhū yǒu suǒ zuò jǔ zú xià zú

，當知皆從道場來，住於佛法矣！』說
dāng zhī jiē cóng dào chǎng lái zhù yú fó fǎ yǐ shuō

是法時，五百天、人皆發阿耨多羅三藐
shì fǎ shí wǔ bǎi tiān rén jiē fā ā nòu duō luó sān miǎo

三菩提心。故我不任詣彼問疾。」
sān pú tí xīn gù wǒ bù rèn yì bǐ wèn jí

佛告持世菩薩：「汝行詣維摩詰問疾。
fó gào chí shì pú sà rǔ xíng yì wéi mó jié wèn jí

」

持世白佛言：「世尊！我不堪任詣彼問
chí shì bái fó yán shì zūn wǒ bù kān rèn yì bǐ wèn

疾。所以者何？憶念我昔，住於靜室，
jí suǒ yǐ zhě hé yì niàn wǒ xī zhù yú jìng shì

時魔波旬，從萬二千天女，狀如帝釋
shí mó bō xún cóng wàn èr qiān tiān nǚ zhuàng rú dì shì

，鼓樂絃歌，來詣我所。與其眷屬，稽
gǔ lè xián gē lái yì wǒ suǒ yǔ qí juàn shǔ qǐ

首我足，合掌恭敬，於一面立。我意謂
shǒu wǒ zú hé zhǎng gōng jìng yú yí miàn lì wǒ yì wèi

是帝釋，而語之言：『善來憍尸迦！雖
shì dì shì ér yǔ zhī yán shàn lái jiāo shī jiā suī

福應有，不當自恣。當觀五欲無常，以
fú yīng yǒu bù dāng zì zì dāng guān wǔ yù wú cháng yǐ

求善本，於身命財而修堅法。』即語我
qiú shàn běn yú shēn mìng cái ér xiū jiān fǎ jí yǔ wǒ

言：『正士！受是萬二千天女，可備掃
yán zhèng shì shòu shì wàn èr qiān tiān nǚ kě bèi sǎo

灑。』我言：『憍尸迦！無以此非法之
sǎ wǒ yán jiāo shī jiā wú yǐ cǐ fēi fǎ zhī

物要我沙門釋子，此非我宜。』所言未
wù yào wǒ shā mén shì zǐ cǐ fēi wǒ yí suǒ yán wèi

訖，時維摩詰來謂我言：『非帝釋也，
qì shí wéi mó jié lái wèi wǒ yán fēi dì shì yě

是為魔來嬈固汝耳！』即語魔言：『是
shì wéi mó lái ráo gù rǔ ěr jí yǔ mó yán shì

諸女等，可以與我，如我應受。』魔即
zhū nǚ děng kě yǐ yǔ wǒ rú wǒ yīng shòu mó jí

驚懼，念：『維摩詰將無惱我？』欲隱
jīng jù niàn wéi mó jié jiāng wú nǎo wǒ yù yǐn

形去，而不能隱；盡其神力，亦不得去
xíng qù ér bù néng yǐn jìn qí shén lì yì bù dé qù

。即聞空中聲曰：『波旬！以女與之，
jí wén kōng zhōng shēng yuē bō xún yǐ nǚ yǔ zhī

乃可得去。』魔以畏故，俛仰而與。

nǎi kě dé qù

mó yǐ wèi gù

fǔ yǎng ér yǔ

「爾時維摩詰語諸女言：『魔以汝等與

ěr shí wéi mó jié yǔ zhū nǚ yán

mó yǐ rǔ děng yǔ

我，今汝皆當發阿耨多羅三藐三菩提心

wǒ jīn rǔ jiē dāng fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn

。』即隨所應而為說法，令發道意。復

jí suí suǒ yīng ér wéi shuō fǎ

lìng fā dào yì fù

言：『汝等已發道意，有法樂可以自娛

yán rǔ děng yǐ fā dào yì yǒu fǎ lè kě yǐ zì yú

，不應復樂五欲樂也。』天女即問：『

bù yīng fù lè wǔ yù lè yě

tiān nǚ jí wèn

何謂法樂？』答言：『樂常信佛，樂欲

hé wèi fǎ lè

dá yán

lè cháng xìn fó

lè yù

聽法，樂供養眾，樂離五欲；樂觀五陰

tīng fǎ lè gòng yǎng zhòng

lè lí wǔ yù

lè guān wǔ yīn

如怨賊，樂觀四大如毒蛇，樂觀內入如

rú yuàn zéi

lè guān sì dà rú dú shé

lè guān nèi rù rú

空聚；樂隨護道意，樂饒益眾生，樂敬

kōng jù

lè suí hù dào yì

lè ráo yì zhòng shēng

lè jìng

養師；樂廣行施，樂堅持戒，樂忍辱柔

yǎng shī

lè guǎng xíng shī

lè jiān chí jiè

lè rěn rǔ róu

和，樂勤集善根，樂禪定不亂，樂離垢

hé lè qín jí shàn gēn lè chán dìng bù luàn lè lí gòu

明慧；樂廣菩提心，樂降伏眾魔，樂

míng huì lè guǎng pú tí xīn lè xiáng fú zhòng mó lè

斷諸煩惱，樂淨佛國土，樂成就相好故

duàn zhū fán nǎo lè jìng fó guó tǔ lè chéng jiù xiāng hǎo gù

，修諸功德；樂嚴道場；樂聞深法不畏

xiū zhū gōng dé lè yán dào chǎng lè wén shēn fǎ bù wèi

；樂三脫門，不樂非時；樂近同學，樂

lè sān tuō mén bù lè fēi shí lè jìn tóng xué lè

於非同學中，心無恚礙；樂將護惡知識

yú fēi tóng xué zhōng xīn wú huì ài lè jiāng hù è zhī shí

，樂親近善知識；樂心喜清淨，樂修無

lè qīn jìn shàn zhī shí lè xīn xǐ qīng jìng lè xiū wú

量道品之法。是為菩薩法樂。』

liàng dào pǐn zhī fǎ shì wéi pú sà fǎ lè

「於是波旬告諸女言：『我欲與汝俱還

yú shì bō xún gào zhū nǚ yán wǒ yù yǔ rǔ jù hái

天宮。』諸女言：『以我等與此居士，

tiān gōng zhū nǚ yán yǐ wǒ děng yǔ cí jū shì

有法樂我等甚樂，不復樂五欲樂也。』

yǒu fǎ lè wǒ děng shèn lè bù fù lè wù yù lè yě

魔言：『居士可捨此女？一切所有施於
mó yán jū shì kě shě cǐ nǚ yī qiè suǒ yǒu shī yú

彼者，是為菩薩。』維摩詰言：『我已
bǐ zhě shì wéi pú sà wéi mó jié yán wǒ yǐ

捨矣！汝便將去，令一切眾生得法願
shě yǐ rǔ biàn jiāng qù lìng yī qiè zhòng shēng dé fǎ yuàn

具足。』於是諸女問維摩詰：『我等云
jù zú yú shì zhū nǚ wèn wéi mó jié wǒ děng yún

何止於魔宮？』維摩詰言：『諸姊！有
hé zhǐ yú mó gōng wéi mó jié yán zhū zǐ yǒu

法門名無盡燈，汝等當學。無盡燈者，
fǎ mén míng wú jìn dēng rǔ děng dāng xué wú jìn dēng zhě

譬如一燈，燃百千燈，冥者皆明，明終
pì rú yī dēng rán bǎi qiān dēng míng zhě jiē míng míng zhōng

不盡。如是，諸姊！夫一菩薩開導百千
bù jìn rú shì zhū zǐ fū yī pú sà kāi dǎo bǎi qiān

眾生，令發阿耨多羅三藐三菩提心，於
zhòng shēng lìng fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn yú

其道意亦不減盡，隨所說法而自增益一
qí dào yì yì bù miè jìn suí suǒ shuō fǎ ér zì zēng yì yī

切善法，是名無盡燈也。汝等雖住魔宮
qiè shàn fǎ shì míng wú jìn dēng yě rǔ děng suī zhù mó gōng

，以是無盡燈，令無數天子天女發阿耨
yǐ shì wú jìn dēng lìng wú shù tiān zi tiān nǚ fā ā nòu

多羅三藐三菩提心者，為報佛恩，亦大

duō luó sān miǎo sān pú tí xīn zhě wéi bào fó ēn yì dà

饒益一切眾生。』爾時天女頭面禮維摩

ráo yì yī qiè zhòng shēng ěr shí tiān nǚ tóu miàn lǐ wéi mó

詰足，隨魔還宮，忽然不現。世尊！維

jié zú suí mó hái gōng hū rán bù xiàn shì zūn wéi

摩詰有如是自在神力、智慧辯才，故我

mó jié yǒu rú shì zì zài shén lì zhì huì biàn cái gù wǒ

不任詣彼問疾。」

bù rèn yì bǐ wèn jí

佛告長者子善德：「汝行詣維摩詰問疾

fó gào zhǎng zhě zǐ shàn dé rǔ xíng yì wéi mó jié wèn jí

。」

善德白佛言：「世尊！我不堪任詣彼問

shàn dé bái fó yán shì zūn wǒ bù kān rèn yì bǐ wèn

疾。所以者何？憶念我昔自於父舍設大

jí suǒ yǐ zhě hé yì niàn wǒ xī zì yú fù shě shè dà

施會，供養一切沙門、婆羅門，及諸外

shī huì gōng yǎng yī qiè shā mén pó luó mén jí zhū wài

道、貧窮、下賤、孤獨、乞人。期滿七

dào pín qióng xià jiàn gū dú qǐ rén qī mǎn qī

日，時維摩詰來入會中，謂我言：『長
rì shí wéi mó jié lái rù huì zhōng wèi wǒ yán zhǎng

者子！夫大施會不當如汝所設，當為法
zhě zǐ fū dà shī huì bù dāng rú rǔ suǒ shè dāng wéi fǎ

施之會，何用是財施會為？』我言：『
shī zhī huì hé yòng shì cái shī huì wéi wǒ yán

居士！何謂法施之會？』答曰：『法施
jū shì hé wèi fǎ shī zhī huì dá yuē fǎ shī

會者，無前無後，一時供養一切眾生
huì zhě wú qián wú hòu yī shí gòng yǎng yī qiè zhòng shēng

，是名法施之會。』曰：『何謂也？』
shì míng fǎ shī zhī huì yuē hé wèi yě

『謂以菩提，起於慈心；以救眾生，起
wèi yǐ pú tí qǐ yú cí xīn yǐ jiù zhòng shēng qǐ

大悲心；以持正法，起於喜心；以攝智
dà bēi xīn yǐ chí zhèng fǎ qǐ yú xǐ xīn yǐ shè zhì

慧，行於捨心；以攝慳貪，起檀波羅蜜
huì xíng yú shě xīn yǐ shè qiān tān qǐ tán bō luó mì

；以化犯戒，起尸羅波羅蜜；以無我法
yǐ huà fàn jiè qǐ shī luó bō luó mì yǐ wú wǒ fǎ

，起羸提波羅蜜；以離身心相，起毘梨
qǐ chán tí bō luó mì yǐ lí shēn xīn xiàng qǐ pí lí

耶波羅蜜；以菩提相，起禪波羅蜜；以
yé bō luó mì yǐ pú tí xiàng qǐ chán bō luó mì yǐ

一切智，起般若波羅蜜。教化眾生，而
yī qiè zhì qǐ bō rě bō luó mì jiào huà zhòng shēng ér

起於空；不捨有為法，而起無相；示現
qǐ yú kōng bù shě yǒu wéi fǎ ér qǐ wú xiàng shì xiàn

受生，而起無作；護持正法，起方便力
shòu shēng ér qǐ wú zuò hù chí zhèng fǎ qǐ fāng biàn lì

；以度眾生，起四攝法；以敬事一切，
yǐ dù zhòng shēng qǐ sì shè fǎ yǐ jìng shì yī qiè

起除慢法；於身命財，起三堅法；於六
qǐ chú màn fǎ yú shēn mìng cái qǐ sān jiān fǎ yú liù

念中，起思念法；於六和敬，起質直心
niàn zhōng qǐ sī niàn fǎ yú liù hé jìng qǐ zhì zhí xīn

；正行善法，起於淨命；心淨歡喜，起
zhèng xíng shàn fǎ qǐ yú jìng mìng xīn jìng huān xǐ qǐ

近賢聖；不憎惡人，起調伏心；以出家
jìn xián shèng bù zēng è rén qǐ diào fú xīn yǐ chū jiā

法，起於深心；以如說行，起於多聞；
fǎ qǐ yú shēn xīn yǐ rú shuō xíng qǐ yú duō wén

以無諍法，起空閑處；趣向佛慧，起於
yǐ wú zhèng fǎ qǐ kōng xián chù qù xiàng fó huì qǐ yú

宴坐；解眾生縛，起修行地；以具相
yàn zuò jiě zhòng shēng fú qǐ xiū xíng dì yǐ jù xiāng

好，及淨佛土，起福德業；知一切眾生
hǎo jí jìng fó tǔ qǐ fú dé yè zhī yī qiè zhòng shēng

心念，如應說法，起於智業；知一切法

xīn niàn   rú yīng shuō fǎ   qǐ yú zhì yè   zhī yī qiè fǎ

不取不捨，入一相門，起於慧業；斷一

bù qǔ bù shě   rù yī xiàng mén   qǐ yú huì yè   duàn yī

切煩惱、一切障礙、一切不善法，起一

qiè fán nǎo   yī qiè zhàng ài   yī qiè bù shàn fǎ   qǐ yī

切善業；以得一切智慧、一切善法，起

qiè shàn yè   yǐ dé yī qiè zhì huì   yī qiè shàn fǎ   qǐ

於一切助佛道法。如是，善男子！是為

yú yī qiè zhù fó dào fǎ   rú shì   shàn nán zi   shì wéi

法施之會。若菩薩住是法施會者，為大

fǎ shī zhī huì   ruò pú sà zhù shì fǎ shī huì zhě   wéi dà

施主，亦為一切世間福田。』

shī zhǔ   yì wéi yī qiè shì jiān fú tián

「世尊！維摩詰說是法時，婆羅門眾中

shì zūn   wéi mó jié shuō shì fǎ shí   pó luó mén zhòng zhōng

二百人，皆發阿耨多羅三藐三菩提心。

èr bǎi rén   jiē fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn

我時心得清淨，歎未曾有！稽首禮維摩

wǒ shí xīn dé qīng jìng   tàn wèi céng yǒu   qǐ shǒu lǐ wéi mó

詰足，即解瓔珞價直百千以上之，不肯

jié zú   jí jiě yīng luò jià zhí bǎi qiān yǐ shàng zhī   bù kěn

取。我言：『居士！願必納受，隨意所

qǔ wǒ yán jū shì yuàn bì nà shòu suí yì suǒ

與。』維摩詰乃受瓔珞，分作二分，持

yǔ wéi mó jié nǎi shòu yīng luò fēn zuò èr fēn chí

一分施此會中一最下乞人，持一分奉彼

yī fēn shī cǐ huì zhōng yī zuì xià qǐ rén chí yī fēn fèng bǐ

難勝如來。一切眾會皆見光明國土難

nán shèng rú lái yī qiè zhòng huì jiē jiàn guāng míng guó tǔ nán

勝如來，又見珠瓔在彼佛上變成四柱

shèng rú lái yòu jiàn zhū yīng zài bǐ fó shàng biàn chéng sì zhù

寶臺，四面嚴飾，不相障蔽。時維摩詰

bǎo tái sì miàn yán shì bù xiàng zhàng bì shí wéi mó jié

現神變已，作是言：『若施主等心施一

xiàn shén biàn yǐ zuò shì yán ruò shī zhǔ děng xīn shī yī

最下乞人，猶如如來福田之相，無所分

zuì xià qǐ rén yóu rú rú lái fú tián zhī xiàng wú suǒ fēn

別，等于大悲，不求果報，是則名曰具

bié děng yú dà bēi bù qiú guǒ bào shì zé míng yuē jù

足法施。』城中一最下乞人，見是神力

zú fǎ shī chéng zhōng yī zuì xià qǐ rén jiàn shì shén lì

，聞其所說，皆發阿耨多羅三藐三菩提

wén qí suǒ shuō jiē fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí

心，故我不任詣彼問疾。」

xīn gù wǒ bù rèn yì bǐ wèn jí

如是諸菩薩各各向佛說其本緣，稱述

rú shì zhū pú sà gè gè xiàng fó shuō qí běn yuán chēng shù

維摩詰所言，皆曰不任詣彼問疾。

wéi mó jié suǒ yán jiē yuē bù rèn yì bǐ wèn jí

維摩詰所說經卷中

wéi mó jié suǒ shuō jīng juǎn zhōng

文殊師利問疾品第五

wén shū shī lì wèn jí pǐn dì wǔ

爾時佛告文殊師利：「汝行詣維摩詰問

ěr shí fó gào wén shū shī lì rǔ xíng yì wéi mó jié wèn

疾。」

jí

文殊師利白佛言：「世尊！彼上人者，

wén shū shī lì bái fó yán shì zūn bǐ shàng rén zhě

難為酬對。深達實相，善說法要，辯才

nán wéi zhòu duì shēn dá shí xiàng shàn shuō fǎ yào biàn cái

無滯，智慧無礙；一切菩薩法式悉知，

wú zhì zhì huì wú ài yī qiè pú sà fǎ shì xī zhī

諸佛祕藏無不得入；降伏眾魔，遊戲神

zhū fó mì cáng wú bù dé rù xiáng fú zhòng mó yóu xì shén

通，其慧方便，皆已得度。雖然，當承

tōng qí huì fāng biàn jiē yǐ dé dù suī rán dāng chéng

佛聖旨，詣彼問疾。」

fó shèng zhǐ yì bǐ wèn jí

於是眾中諸菩薩、大弟子、釋、梵、四

yú shì zhòng zhōng zhū pú sà dà dì zǐ shì fàn sì

天王等，咸作是念：「今二大士文殊師

tiān wáng děng xián zuò shì niàn jīn èr dà shì wén shū shī

利、維摩詰共談，必說妙法！」即時八

lǐ wéi mó jié gòng tán bì shuō miào fǎ jí shí bā

千菩薩、五百聲聞、百千天人皆欲隨從。

qiān pú sà wǔ bǎi shēng wén bǎi qiān tiān rén jiē yù suí cóng

於是文殊師利與諸菩薩、大弟子眾及諸

yú shì wén shū shī lì yǔ zhū pú sà dà dì zǐ zhòng jí zhū

天人，恭敬圍繞，入毘耶離大城。

tiān rén gōng jìng wéi rào rù pí yé lí dà chéng

爾時長者維摩詰心念：「今文殊師利

ěr shí zhǎng zhě wéi mó jié xīn niàn jīn wén shū shī lì

與大眾俱來！」即以神力空其室內，除
yǔ dà zhòng jù lái jí yǐ shén lì kōng qí shì nèi chú

去所有及諸侍者；唯置一床，以疾而臥。
qù suǒ yǒu jí zhū shì zhě wéi zhì yī chuáng yǐ jí ér wò

文殊師利既入其舍，見其室空，無諸所
wén shū shī lì jì rù qí shě jiàn qí shì kōng wú zhū suǒ

有，獨寢一床。時維摩詰言：「善來
yǒu dú qǐn yī chuáng shí wéi mó jié yán shàn lái

文殊師利！不來相而來，不見相而見。」
wén shū shī lì bù lái xiāng ér lái bù jiàn xiāng ér jiàn

文殊師利言：「如是！居士！若來已，
wén shū shī lì yán rú shì jū shì ruò lái yǐ

更不來；若去已，更不去。所以者何？
gèng bù lái ruò qù yǐ gèng bù qù suǒ yǐ zhě hé

來者無所從來，去者無所至，所可見者
lái zhě wú suǒ cóng lái qù zhě wú suǒ zhì suǒ kě jiàn zhě

，更不可見。且置是事，居士！是疾寧
gèng bù kě jiàn qiě zhì shì shì jū shì shì jí níng

可忍不？療治有損，不至增乎？世尊慇
kě rěn bù liáo zhì yǒu sǔn bù zhì zēng hū shì zūn yīn

懃致問無量。居士！是疾何所因起？其
qín zhì wèn wú liàng jū shì shì jí hé suǒ yīn qǐ qí

生久如？當云何滅？」

shēng jiǔ rú   dāng yún hé miè

維摩詰言：「從癡、有愛，則我病生。

wéi mó jié yán   cóng chī   yǒu ài   zé wǒ bìng shēng

以一切眾生病，是故我病；若一切眾

yǐ yī qiè zhòng shēng bìng   shì gù wǒ bìng   ruò yī qiè zhòng

生病滅，則我病滅。所以者何？菩薩為

shēng bìng miè   zé wǒ bìng miè   suǒ yǐ zhě hé   pú sà wéi

眾生故入生死，有生死則有病；若眾

zhòng shēng gù rù shēng sǐ   yǒu shēng sǐ   zé yǒu bìng   ruò zhòng

生得離病者，則菩薩無復病。譬如長

shēng dé lí bìng zhě   zé pú sà wú fù bìng   pì rú zhǎng

者唯有一子。其子得病，父母亦病；若

zhě wéi yǒu yī zǐ   qí zǐ dé bìng   fù mǔ yì bìng   ruò

子病愈，父母亦愈。菩薩如是，於諸眾

zǐ bìng yù   fù mǔ yì yù   pú sà rú shì   yú zhū zhòng

生愛之若子。眾生病，則菩薩病；眾

shēng ài zhī ruò zǐ   zhòng shēng bìng   zé pú sà bìng   zhòng

生病愈，菩薩亦愈。又言『是疾何所因

shēng bìng yù   pú sà yì yù   yòu yán   shì jí hé suǒ yīn

起？』菩薩病者，以大悲起。」

qǐ   pú sà bìng zhě   yǐ dà bēi qǐ

文殊師利言：「居士！此室何以空無侍

wén shū shī lì yán

jū shì

cǐ shì hé yǐ kōng wú shì

者？」

zhě

維摩詰言：「諸佛國土亦復皆空。」

wéi mó jié yán

zhū fó guó tǔ yì fù jiē kōng

又問：「以何為空？」

yòu wèn

yǐ hé wéi kōng

答曰：「以空空。」

dá yuē

yǐ kōng kōng

又問：「空何用空？」

yòu wèn

kōng hé yòng kōng

答曰：「以無分別空故空。」

dá yuē

yǐ wú fēn bié kōng gù kōng

又問：「空可分別耶？」

yòu wèn

kōng kě fēn bié yé

答曰：「分別亦空。」

dá yuē

fēn bié yì kōng

又問：「空當於何求？」

yòu wèn kōng dāng yú hé qiú

答曰：「當於六十二見中求。」

dá yuē dāng yú liù shí èr jiàn zhōng qiú

又問：「六十二見當於何求？」

yòu wèn liù shí èr jiàn dāng yú hé qiú

答曰：「當於諸佛解脫中求。」

dá yuē dāng yú zhū fó jiě tuō zhōng qiú

又問：「諸佛解脫當於何求？」

yòu wèn zhū fó jiě tuō dāng yú hé qiú

答曰：「當於一切眾生心行中求。又

dá yuē dāng yú yī qiè zhòng shēng xīn xíng zhōng qiú yòu

仁所問：『何無侍者？』一切眾魔及諸

rén suǒ wèn hé wú shì zhě yī qiè zhòng mó jí zhū

外道，皆吾侍也。所以者何？眾魔者樂

wài dào jiē wú shì yě suǒ yǐ zhě hé zhòng mó zhě lè

生死，菩薩於生死而不捨；外道者樂諸

shēng sǐ pú sà yú shēng sǐ ér bù shě wài dào zhě lè zhū

見，菩薩於諸見而不動。」

jiàn pú sà yú zhū jiàn ér bù dòng

文殊師利言：「居士所疾為何等相？」

wén shū shī lì yán

jū shì suǒ jí wéi hé děng xiàng

維摩詰言：「我病無形不可見。」

wéi mó jié yán

wǒ bìng wú xíng bù kě jiàn

又問：「此病身合耶？心合耶？」

yòu wèn

cǐ bìng shēn hé yé

xīn hé yé

答曰：「非身合，身相離故；亦非心合

dá yuē

fēi shēn hé

shēn xiàng lí gù

yì fēi xīn hé

，心如幻故。」

xīn rú huàn gù

又問：「地大、水大、火大、風大，於

yòu wèn

dì dà

shuǐ dà

huǒ dà

fēng dà

yú

此四大，何大之病？」

cǐ sì dà

hé dà zhī bìng

答曰：「是病非地大，亦不離地大；水

dá yuē

shì bìng fēi dì dà

yì bù lí dì dà

shuǐ

、火、風大，亦復如是。而眾生病從四

huǒ

fēng dà

yì fù rú shì

ér zhòng shēng bìng cóng sì

大起，以其有病，是故我病。」

dà qǐ

yǐ qí yǒu bìng

shì gù wǒ bìng

爾時文殊師利問維摩詰言：「菩薩應云
ěr shí wén shū shī lì wèn wéi mó jié yán pú sà yīng yún

何慰喻有疾菩薩？」
hé wèi yù yǒu jí pú sà

維摩詰言：「說身無常，不說厭離於身
wéi mó jié yán shuō shēn wú cháng bù shuō yàn lí yú shēn

；說身有苦，不說樂於涅槃；說身無我
shuō shēn yǒu kǔ bù shuō lè yú niè pán shuō shēn wú wǒ

，而說教導眾生；說身空寂，不說畢竟
ér shuō jiào dǎo zhòng shēng shuō shēn kōng jì bù shuō bì jìng

寂滅；說悔先罪，而不說入於過去；以
jì miè shuō huǐ xiān zuì ér bù shuō rù yú guò qù yǐ

己之疾，愍於彼疾；當識宿世無數劫苦
jǐ zhī jí mǐn yú bǐ jí dāng shí sù shì wú shù jié kǔ

，當念饒益一切眾生；憶所修福，念於
dāng niàn ráo yì yī qiè zhòng shēng yì suǒ xiū fú niàn yú

淨命，勿生憂惱，常起精進；當作醫王
jìng mìng wù shēng yōu nǎo cháng qǐ jīng jìn dāng zuò yī wáng

，療治眾病；菩薩應如是慰喻有疾菩薩
liáo zhì zhòng bìng pú sà yīng rú shì wèi yù yǒu jí pú sà

，令其歡喜。」
lìng qí huān xǐ

文殊師利言：「居士！有疾菩薩云何調
wén shū shī lì yán jū shì yǒu jí pú sà yún hé diào

伏其心？」
fú qí xīn

維摩詰言：「有疾菩薩應作是念：『今
wéi mó jié yán yǒu jí pú sà yīng zuò shì niàn jīn

我此病，皆從前世妄想顛倒、諸煩惱生
wǒ cǐ bìng jiē cóng qián shì wàng xiǎng diān dào zhū fán nǎo shēng

，無有實法，誰受病者？所以者何？四
wú yǒu shí fǎ shuí shòu bìng zhě suǒ yǐ zhě hé sì

大合故，假名為身；四大無主，身亦無
dà hé gù jiǎ míng wéi shēn sì dà wú zhǔ shēn yì wú

我。又此病起，皆由著我，是故於我不
wǒ yòu cǐ bìng qǐ jiē yóu zhù wǒ shì gù yú wǒ bù

應生著。』既知病本，即除我想及眾
yīng shēng zhù jì zhī bìng běn jí chú wǒ xiǎng jí zhòng

生想。當起法想，應作是念：『但以
shēng xiǎng dāng qǐ fǎ xiǎng yīng zuò shì niàn dàn yǐ

眾法合成此身；起唯法起，滅唯法滅；
zhòng fǎ hé chéng cǐ shēn qǐ wéi fǎ qǐ miè wéi fǎ miè

又此法者各不相知，起時不言我起，滅
yòu cǐ fǎ zhě gè bù xiāng zhī qǐ shí bù yán wǒ qǐ miè

時不言我滅。』彼有疾菩薩為滅法想，
shí bù yán wǒ miè   bǐ yǒu jí pú sà wéi miè fǎ xiǎng

當作是念：『此法想者，亦是顛倒，顛
dāng zuò shì niàn   cǐ fǎ xiǎng zhě   yì shì diān dào   diān

倒者是即大患，我應離之。』云何為離
dào zhě shì jí dà huàn   wǒ yīng lí zhī   yún hé wéi lí

？離我、我所。云何離我、我所？謂離
lí wǒ   wǒ suǒ   yún hé lí wǒ   wǒ suǒ   wèi lí

二法。云何離二法？謂不念內外，諸法
èr fǎ   yún hé lí èr fǎ   wèi bù niàn nèi wài   zhū fǎ

行於平等。云何平等？謂我等、涅槃等
xíng yú píng děng   yún hé píng děng   wèi wǒ děng   niè pán děng

。所以者何？我及涅槃，此二皆空。以
suǒ yǐ zhě hé   wǒ jí niè pán   cǐ èr jiē kōng   yǐ

何為空？但以名字故空。如此二法，無
hé wéi kōng   dàn yǐ míng zì gù kōng   rú cǐ èr fǎ   wú

決定性，得是平等，無有餘病，唯有空
jué dìng xìng   dé shì píng děng   wú yǒu yú bìng   wéi yǒu kōng

病；空病亦空。是有疾菩薩以無所受而
bìng   kōng bìng yì kōng   shì yǒu jí pú sà yǐ wú suǒ shòu ér

受諸受，未具佛法，亦不滅受而取證也。
shòu zhū shòu   wèi jù fó fǎ   yì bù miè shòu ér qǔ zhèng yě

「設身有苦，念惡趣眾生，起大悲心。

shè shēn yǒu kǔ niàn è qù zhòng shēng qǐ dà bēi xīn

我既調伏，亦當調伏一切眾生；但除

wǒ jì diào fú yì dāng diào fú yī qiè zhòng shēng dàn chú

其病，而不除法，為斷病本而教導之。

qí bìng ér bù chú fǎ wéi duàn bìng běn ér jiào dǎo zhī

何謂病本？謂有攀緣，從有攀緣，則為

hé wèi bìng běn wèi yǒu pān yuán cóng yǒu pān yuán zé wéi

病本。何所攀緣？謂之三界。云何斷攀

bìng běn hé suǒ pān yuán wèi zhī sān jiè yún hé duàn pān

緣？以無所得，若無所得，則無攀緣。

yuán yǐ wú suǒ dé ruò wú suǒ dé zé wú pān yuán

何謂無所得？謂離二見——何謂二見？

hé wèi wú suǒ dé wèi lí èr jiàn hé wèi èr jiàn

謂內見、外見——是無所得。文殊師利

wèi nèi jiàn wài jiàn shì wú suǒ dé wén shū shī lì

！是為有疾菩薩調伏其心，為斷老病死

shì wéi yǒu jí pú sà diào fú qí xīn wéi duàn lǎo bìng sǐ

苦，是菩薩菩提。若不如是，已所修治

kǔ shì pú sà pú tí ruò bù rú shì jǐ suǒ xiū zhì

，為無慧利。譬如勝怨，乃可為勇。如

wéi wú huì lì pì rú shèng yuàn nǎi kě wéi yǒng rú

是兼除老病死者，菩薩之謂也。

shì jiān chú lǎo bìng sǐ zhě pú sà zhī wèi yě

「彼有疾菩薩應復作是念：『如我此病

bǐ yǒu jí pú sà yīng fù zuò shì niàn rú wǒ cǐ bìng

，非真非有，眾生病亦非真非有。』作

fēi zhēn fēi yǒu zhòngshēng bìng yì fēi zhēn fēi yǒu zuò

是觀時，於諸眾生若起愛見大悲，即應

shì guān shí yú zhū zhòngshēng ruò qǐ ài jiàn dà bēi jí yīng

捨離。所以者何？菩薩斷除客塵煩惱而

shě lí suǒ yǐ zhě hé pú sà duàn chú kè chén fán nǎo ér

起大悲，愛見悲者，則於生死有疲厭心

qǐ dà bēi ài jiàn bēi zhě zé yú shēng sǐ yǒu pí yàn xīn

；若能離此，無有疲厭，在在所生，不

ruò néng lí cǐ wú yǒu pí yàn zài zài suǒ shēng bù

為愛見之所覆也。所生無縛，能為眾

wéi ài jiàn zhī suǒ fù yě suǒ shēng wú fú néng wéi zhòng

生說法解縛，如佛所說：『若自有縛能

shēng shuō fǎ jiě fú rú fó suǒ shuō ruò zì yǒu fú néng

解彼縛，無有是處；若自無縛能解彼縛

jiě bǐ fú wú yǒu shì chù ruò zì wú fú néng jiě bǐ fú

，斯有是處。』是故菩薩不應起縛。何

sī yǒu shì chù shì gù pú sà bù yīng qǐ fú hé

謂縛？何謂解？貪著禪味，是菩薩縛；

wèi fú hé wèi jiě tān zhù chán wèi shì pú sà fú

以方便生，是菩薩解。又無方便慧縛
yǐ fāng biàn shēng shì pú sà jiě yòu wú fāng biàn huì fú

，有方便慧解；無慧方便縛，有慧方便
yǒu fāng biàn huì jiě wú huì fāng biàn fú yǒu huì fāng biàn

解。何謂無方便慧縛？謂菩薩以愛見心
jiě hé wèi wú fāng biàn huì fú wèi pú sà yǐ ài jiàn xīn

莊嚴佛土、成就眾生；於空、無相、
zhuāng yán fó tǔ chéng jiù zhòng shēng yú kōng wú xiàng

無作法中，而自調伏，是名無方便慧縛
wú zuò fǎ zhōng ér zì diào fú shì míng wú fāng biàn huì fú

。何謂有方便慧解？謂不以愛見心莊
hé wèi yǒu fāng biàn huì jiě wèi bù yǐ ài jiàn xīn zhuāng

嚴佛土、成就眾生，於空、無相、無
yán fó tǔ chéng jiù zhòng shēng yú kōng wú xiàng wú

作法中，以自調伏而不疲厭，是名有方
zuò fǎ zhōng yǐ zì diào fú ér bù pí yàn shì míng yǒu fāng

便慧解。何謂無慧方便縛？謂菩薩住貪
biàn huì jiě hé wèi wú huì fāng biàn fú wèi pú sà zhù tān

欲、瞋恚、邪見等諸煩惱，而植眾德本
yù chēn huì xié jiàn děng zhū fán nǎo ér zhí zhòng dé běn

，是名無慧方便縛。何謂有慧方便解？
shì míng wú huì fāng biàn fú hé wèi yǒu huì fāng biàn jiě

謂離諸貪欲、瞋恚、邪見等諸煩惱，而
wèi lí zhū tān yù chēn huì xié jiàn děng zhū fán nǎo ér

植眾德本，迴向阿耨多羅三藐三菩提，
zhí zhòng dé běn huí xiàng ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí

是名有慧方便解。文殊師利！彼有疾菩
shì míng yǒu huì fāng biàn jiě wén shū shī lì bǐ yǒu jí pú

薩，應如是觀諸法。又復觀身無常、苦
sà yīng rú shì guān zhū fǎ yòu fù guān shēn wú cháng kǔ

、空、非我，是名為慧，雖身有疾，常
kōng fēi wǒ shì míng wéi huì suī shēn yǒu jí cháng

在生死，饒益一切，而不厭倦，是名方
zài shēng sǐ ráo yì yī qiè ér bù yàn juàn shì míng fāng

便；又復觀身，身不離病，病不離身，
biàn yòu fù guān shēn shēn bù lí bìng bìng bù lí shēn

是病是身，非新非故，是名為慧，設身
shì bìng shì shēn fēi xīn fēi gù shì míng wéi huì shè shēn

有疾，而不永滅，是名方便。
yǒu jí ér bù yǒng miè shì míng fāng biàn

「文殊師利！有疾菩薩應如是調伏其心
wén shū shī li yǒu jí pú sà yīng rú shì diào fú qí xīn

，不住其中，亦復不住不調伏心。所以
bú zhù qí zhōng yì fù bú zhù bù diào fú xīn suǒ yǐ

者何？若住不調伏心，是愚人法；若住
zhě hé ruò zhù bù diào fú xīn shì yú rén fǎ ruò zhù

調伏心，是聲聞法。是故菩薩不當住於

diào fú xīn shì shēng wén fǎ shì gù pú sà bù dāng zhù yú

調伏、不調伏心，離此二法，是菩薩行

diào fú bù diào fú xīn lí cí èr fǎ shì pú sà xíng

。在於生死，不為污行；住於涅槃，不

zài yú shēng sǐ bù wéi wū xíng zhù yú niè pán bù

永滅度，是菩薩行；非凡夫行，非賢聖

yǒng miè dù shì pú sà xíng fēi fán fū xíng fēi xián shèng

行，是菩薩行；非垢行，非淨行，是菩

xíng shì pú sà xíng fēi gòu xíng fēi jìng xíng shì pú

薩行；雖過魔行，而現降眾魔，是菩薩

sà xíng suī guò mó xíng ér xiàn jiàng zhòng mó shì pú sà

行；求一切智，無非時求，是菩薩行；

xíng qiú yī qiè zhì wú fēi shí qiú shì pú sà xíng

雖觀諸法不生，而不入正位，是菩薩行

suī guān zhū fǎ bù shēng ér bù rù zhèng wèi shì pú sà xíng

；雖觀十二緣起，而入諸邪見，是菩薩

suī guān shí èr yuán qǐ ér rù zhū xié jiàn shì pú sà

行；雖攝一切眾生，而不愛著，是菩薩

xíng suī shè yī qiè zhòng shēng ér bù ài zhù shì pú sà

行；雖樂遠離，而不依身心盡，是菩薩

xíng suī lè yuǎn lí ér bù yī shēn xīn jìn shì pú sà

行；雖行三界，而不壞法性，是菩薩行

xíng suī xíng sān jiè ér bù huài fǎ xìng shì pú sà xíng

；雖行於空，而植眾德本，是菩薩行；

sūi xíng yú kōng ér zhí zhòng dé běn shì pú sà xíng

雖行無相，而度眾生，是菩薩行；雖行

sūi xíng wú xiàng ér dù zhòngshēng shì pú sà xíng sūi xíng

無作，而現受身，是菩薩行；雖行無起

wú zuò ér xiàn shòu shēn shì pú sà xíng sūi xíng wú qǐ

，而起一切善行，是菩薩行；雖行六波

ér qǐ yī qiè shàn xíng shì pú sà xíng sūi xíng liù bō

羅蜜，而遍知眾生心、心數法，是菩薩

luó mì ér biàn zhī zhòngshēng xīn xīn shù fǎ shì pú sà

行；雖行六通，而不盡漏，是菩薩行；

xíng sūi xíng liù tōng ér bù jìn lòu shì pú sà xíng

雖行四無量心，而不貪著生於梵世，是

sūi xíng sì wú liàng xīn ér bù tān zhù shēng yú fàn shì shì

菩薩行；雖行禪定解脫三昧，而不隨禪

pú sà xíng sūi xíng chán dìng jiě tuō sān mèi ér bù suí chán

生，是菩薩行；雖行四念處，而不永離

shēng shì pú sà xíng sūi xíng sì niàn chù ér bù yǒng lí

身、受、心、法，是菩薩行；雖行四正

shēn shòu xīn fǎ shì pú sà xíng sūi xíng sì zhèng

勤，而不捨身心精進，是菩薩行；雖行

qín ér bù shě shēn xīn jīng jìn shì pú sà xíng sūi xíng

四如意足，而得自在神通，是菩薩行；

sì rú yì zú ér dé zì zài shén tōng shì pú sà xíng

雖行五根，而分別眾生諸根利鈍，是菩
suī xíng wǔ gēn ér fēn bié zhòng shēng zhū gēn lì dùn shì pú

薩行；雖行五力，而樂求佛十力，是菩
sà xíng suī xíng wǔ lì ér lè qiú fó shí lì shì pú

薩行；雖行七覺分，而分別佛之智慧，
sà xíng suī xíng qī jué fēn ér fēn bié fó zhī zhì huì

是菩薩行；雖行八聖道，而樂行無量佛
shì pú sà xíng suī xíng bā shèng dào ér lè xíng wú liàng fó

道，是菩薩行；雖行止觀助道之法，而
dào shì pú sà xíng suī xíng zhǐ guān zhù dào zhī fǎ ér

不畢竟墮於寂滅，是菩薩行；雖行諸法
bù bì jìng duò yú jì miè shì pú sà xíng suī xíng zhū fǎ

不生不滅，而以相好莊嚴其身，是菩
bù shēng bù miè ér yǐ xiāng hǎo zhuāng yán qí shēn shì pú

薩行；雖現聲聞、辟支佛威儀，而不捨
sà xíng suī xiàn shēng wén pì zhī fó wēi yí ér bù shě

佛法，是菩薩行；雖隨諸法究竟淨相，
fó fǎ shì pú sà xíng suī suí zhū fǎ jiū jìng jìng xiàng

而隨所應為現其身，是菩薩行；雖觀諸
ér suí suǒ yīng wéi xiàn qí shēn shì pú sà xíng suī guān zhū

佛國土永寂如空，而現種種清淨佛土，
fó guó tǔ yǒng jì rú kōng ér xiàn zhǒng zhǒng qīng jìng fó tǔ

是菩薩行；雖得佛道轉于法輪、入於涅
shì pú sà xíng suī dé fó dào zhuǎn yú fǎ lún rù yú niè

槃，而不捨於菩薩之道，是菩薩行。」
pán ér bù shě yú pú sà zhī dào shì pú sà xíng

說是語時，文殊師利所將大眾其中八
shuō shì yǔ shí wén shū shī lì suǒ jiāng dà zhòng qí zhōng bā
千天子，皆發阿耨多羅三藐三菩提心。
qiān tiān zǐ jiē fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn

維摩詰所說經不思議品第六

wéi mó jié suǒ shuō jīng bù sī yì pǐn dì liù

爾時舍利弗見此室中無有床座，作是
ěr shí shě lì fú jiàn cǐ shì zhōng wú yǒu chuáng zuò zuò shì
念：「斯諸菩薩、大弟子眾，當於何坐
niàn sī zhū pú sà dà dì zǐ zhòng dāng yú hé zuò
？」

長者維摩詰知其意，語舍利弗言：「云
zhǎng zhě wéi mó jié zhī qí yì yǔ shě lì fú yán yún
何仁者？為法來耶？求床座耶？」
hé rén zhě wéi fǎ lái yé qiú chuáng zuò yé

舍利弗言：「我為法來，非為床座。」
shě lì fú yán wǒ wéi fǎ lái fēi wéi chuáng zuò

維摩詰言：「唯，舍利弗！夫求法者，
wéi mó jié yán wéi shě lì fú fū qiú fǎ zhě
不貪軀命，何況床座？夫求法者，非
bù tān qū mìng hé kuàng chuáng zuò fū qiú fǎ zhě fēi
有色、受、想、行、識之求，非有界、
yǒu sè shòu xiǎng xíng shí zhī qiú fēi yǒu jiè
入之求，非有欲、色、無色之求。唯，
rù zhī qiú fēi yǒu yù sè wú sè zhī qiú wéi
舍利弗！夫求法者，不著佛求，不著法
shě lì fú fū qiú fǎ zhě bù zhù fó qiú bù zhù fǎ
求，不著眾求；夫求法者，無見苦求，
qiú bù zhù zhòng qiú fū qiú fǎ zhě wú jiàn kǔ qiú
無斷集求，無造盡證、修道之求。所以
wú duàn jí qiú wú zào jìn zhèng xiū dào zhī qiú suǒ yǐ
者何？法無戲論，若言我當見苦、斷集
zhé hé fǎ wú xì lùn ruò yán wǒ dāng jiàn kǔ duàn jí
、證滅、修道，是則戲論，非求法也。
zhèng miè xiū dào shì zé xì lùn fēi qiú fǎ yě
唯，舍利弗！法名寂滅，若行生滅，是
wéi shě lì fú fǎ míng jì miè ruò xíng shēng miè shì
求生滅，非求法也；法名無染，若染於
qiú shēng miè fēi qiú fǎ yě fǎ míng wú rǎn ruò rǎn yú
法乃至涅槃，是則染著，非求法也；法
fǎ nǎi zhì niè pán shì zé rǎn zhù fēi qiú fǎ yě fǎ

無行處，若行於法，是則行處，非求法
wú xíng chù ruò xíng yú fǎ shì zé xíng chù fēi qiú fǎ

也；法無取捨，若取捨法，是則取捨，
yě fǎ wú qǔ shě ruò qǔ shě fǎ shì zé qǔ shě

非求法也；法無處所，若著處所，是則
fēi qiú fǎ yě fǎ wú chù suǒ ruò zhù chù suǒ shì zé

著處，非求法也；法名無相，若隨相識
zhù chù fēi qiú fǎ yě fǎ míng wú xiāng ruò suí xiāng shí

，是則求相，非求法也；法不可住，若
shì zé qiú xiāng fēi qiú fǎ yě fǎ bù kě zhù ruò

住於法，是則住法，非求法也；法不可
zhù yú fǎ shì zé zhù fǎ fēi qiú fǎ yě fǎ bù kě

見、聞、覺、知，若行見、聞、覺、知
jiàn wén jué zhī ruò xíng jiàn wén jué zhī

，是則見、聞、覺、知，非求法也；法
shì zé jiàn wén jué zhī fēi qiú fǎ yě fǎ

名無為，若行有為，是求有為，非求法
míng wú wéi ruò xíng yǒu wéi shì qiú yǒu wéi fēi qiú fǎ

也：是故，舍利弗！若求法者，於一切
yě shì gù shě lì fú ruò qiú fǎ zhě yú yī qiè

法，應無所求。」
fǎ yīng wú suǒ qiú

說是語時，五百天子於諸法中得法眼淨。

shuō shì yǔ shí wǔ bǎi tiān zǐ yú zhū fǎ zhōng dé fǎ yǎn jìng

爾時，長者維摩詰問文殊師利：「仁者

ěr shí zhǎng zhě wéi mó jié wèn wén shū shī lì rén zhě

遊於無量千萬億阿僧祇國，何等佛土有

yóu yú wú liàng qiān wàn yì ā sēng qí guó hé děng fó tǔ yǒu

好上妙功德成就師子之座？」

hǎo shàng miào gōng dé chéng jiù shī zǐ zhī zuò

文殊師利言：「居士！東方度三十六恒

wén shū shī lì yán jū shì dōng fāng dù sān shí liù héng

河沙國，有世界名須彌相，其佛號須彌

hé shā guó yǒu shì jiè míng xū mí xiāng qí fó hào xū mí

燈王，今現在。彼佛身長八萬四千由旬

dēng wáng jīn xiàn zài bǐ fó shēn zhǎng bā wàn sì qiān yóu xún

，其師子座高八萬四千由旬，嚴飾第一

qí shī zǐ zuò gāo bā wàn sì qiān yóu xún yán shì dì yī

。』

於是長者維摩詰現神通力，即時彼佛遣

yú shì zhǎng zhě wéi mó jié xiàn shén tōng lì jí shí bǐ fó qiān

三萬二千師子座，高廣嚴淨，來入維摩

sān wàn èr qiān shī zǐ zuò gāo guǎng yán jìng lái rù wéi mó

詰室，諸菩薩、大弟子、釋、梵、四天
jié shì zhū pú sà dà dì zǐ shì fàn sì tiān

王等，昔所未見。其室廣博，悉皆包容
wáng děng xī suǒ wèi jiàn qí shì guǎng bó xī jiē bāo róng

三萬二千師子座，無所妨礙。於毘耶離
sān wàn èr qiān shī zi zuò wú suǒ fāng ài yú pí yé lí

城及閻浮提、四天下，亦不迫迮，悉見
chéng jí yán fú tí sì tiān xià yì bù pò zé xī jiàn

如故。
rú gù

爾時維摩詰語文殊師利：「就師子座！
ěr shí wéi mó jié yǔ wén shū shī lì jiù shī zi zuò

與諸菩薩上人俱坐，當自立身如彼座
yǔ zhū pú sà shàng rén jù zuò dāng zì lì shēn rú bǐ zuò

像。」其得神通菩薩，即自變形為四萬
xiàng qí dé shén tōng pú sà jí zì biàn xíng wéi sì wàn

二千由旬，坐師子座，諸新發意菩薩及
èr qiān yóu xún zuò shī zi zuò zhū xīn fā yì pú sà jí

大弟子皆不能昇。
dà dì zǐ jiē bù néng shēng

爾時維摩詰語舍利弗：「就師子座！」
ěr shí wéi mó jié yǔ shé lì fú jiù shī zi zuò

舍利弗言：「居士！此座高廣，吾不能

shě lì fú yán

jū shì

cǐ zuò gāo guǎng

wú bù néng

昇。」

shēng

維摩詰言：「唯，舍利弗！為須彌燈王

wéi mó jié yán

wéi shě lì fú

wéi xū mí dēng wáng

如來作禮，乃可得坐。」於是新發意菩

rú lái zuò lǐ

nǎi kě dé zuò

yú shì xīn fā yì pú

薩及大弟子即為須彌燈王如來作禮，便

sà jí dà dì zǐ jí wéi xū mí dēng wáng

rú lái zuò lǐ

biàn

得坐師子座。

dé zuò shī zǐ zuò

舍利弗言：「居士！未曾有也！如是小

shě lì fú yán

jū shì

wèi céng yǒu yě

rú shì xiǎo

室，乃容受此高廣之座，於毘耶離城無

shì nǎi róng shòu

cǐ gāo guǎng zhī zuò

yú pí yé lí chéng wú

所妨礙，又於閻浮提聚落、城邑，及四

suǒ fāng ài

yòu yú yán fú tí jù luò

chéng yì jí sì

天下諸天、龍王、鬼神宮殿，亦不迫迕

tiān xià zhū tiān

lóng wáng

guǐ shén gōng diàn

yì bù pò zé

。」

維摩詰言：「唯，舍利弗！諸佛菩薩，
wéi mó jié yán wéi shě lì fú zhū fó pú sà

有解脫名不可思議。若菩薩住是解脫者
yǒu jiě tuō míng bù kě sī yì ruò pú sà zhù shì jiě tuō zhě

，以須彌之高廣內芥子中無所增減，
yǐ xū mí zhī gāo guǎng nèi jiè zǐ zhōng wú suǒ zēng jiǎn

須彌山王本相如故，而四天王、忉利諸
xū mí shān wáng běn xiāng rú gù ér sì tiān wáng tāo lì zhū

天不覺不知己之所入，唯應度者乃見須
tiān bù jué bù zhī jǐ zhī suǒ rù wéi yīng dù zhě nǎi jiàn xū

彌入芥子中，是名住不思議解脫法門。
mí rù jiè zǐ zhōng shì míng zhù bù sī yì jiě tuō fǎ mén

又以四大海水入一毛孔，不饒魚、鼈、
yòu yǐ sì dà hǎi shuǐ rù yī máo kǒng bù ráo yú biē

龜、鼉水性之屬，而彼大海本相如故，
yuán tuó shuǐ xìng zhī shǔ ér bǐ dà hǎi běn xiāng rú gù

諸龍、鬼神、阿修羅等不覺不知己之所
zhū lóng guǐ shén ā xiū luó děng bù jué bù zhī jǐ zhī suǒ

入，於此眾生亦無所饒。又，舍利弗！
rù yú cǐ zhòng shēng yì wú suǒ ráo yòu shě lì fú

住不可思議解脫菩薩，斷取三千大千世
zhù bù kě sī yì jiě tuō pú sà duàn qǔ sān qiān dà qiān shì

界，如陶家輪，著右掌中，擲過恒河
jiè rú táo jiā lún zhù yòu zhǎng zhōng zhì guò héng hé

沙世界之外，其中眾生不覺不知己之

shā shì jiè zhī wài   qí zhōng zhòng shēng bù jué bù zhī jǐ zhī

所往；又復還置本處，都不使人有往來

suǒ wǎng   yòu fù hái zhì běn chù   dōu bù shǐ rén yǒu wǎng lái

想，而此世界本相如故。又，舍利弗

xiǎng   ér cǐ shì jiè běn xiāng rú gù   yòu   shě li fú

！或有眾生樂久住世而可度者，菩薩

huò yǒu zhòng shēng lè jiǔ zhù shì ér kě dù zhě   pú sà

即延七日以為一劫，令彼眾生謂之一

jí yán qī rì yī wéi yī jié   lìng bǐ zhòng shēng wèi zhī yī

劫；或有眾生不樂久住而可度者，菩

jié   huò yǒu zhòng shēng bù lè jiǔ zhù ér kě dù zhě   pú

薩即促一劫以為七日，令彼眾生謂之

sà jí cù yī jié yī wéi qī rì   lìng bǐ zhòng shēng wèi zhī

七日。又，舍利弗！住不可思議解脫菩

qī rì   yòu   shě li fú   zhù bù kě sī yì jiě tuō pú

薩，以一切佛土嚴飾之事集在一國，示

sà   yī yī qiè fó tǔ yán shì zhī shì jí zài yī guó   shì

於眾生。又菩薩以一佛土眾生置之右

yú zhòng shēng   yòu pú sà yī yī fó tǔ zhòng shēng zhì zhī yòu

掌，飛到十方遍示一切，而不動本處。

zhǎng   fēi dào shí fāng biàn shì yī qiè   ér bù dòng běn chù

又，舍利弗！十方眾生供養諸佛之具

yòu   shě li fú   shí fāng zhòng shēng gòng yǎng zhū fó zhī jù

，菩薩於一毛孔皆令得見；又十方國土
pú sà yú yī máo kǒng jiē lìng dé jiàn yòu shí fāng guó tǔ

所有日、月、星宿，於一毛孔普使見之
suǒ yǒu rì yuè xīng xiù yú yī máo kǒng pǔ shǐ jiàn zhī

。又，舍利弗！十方世界所有諸風，菩
yòu shě lì fú shí fāng shì jiè suǒ yǒu zhū fēng pú

薩悉能吸著口中，而身無損，外諸樹
sà xī néng xī zhù kǒu zhōng ér shēn wú sǔn wài zhū shù

木亦不摧折；又十方世界劫盡燒時，以
mù yì bù cuī zhé yòu shí fāng shì jiè jié jìn shāo shí yǐ

一切火內於腹中，火事如故而不為害
yī qiè huǒ nèi yú fù zhōng huǒ shì rú gù ér bù wéi hài

。又於下方過恒河沙等諸佛世界，取一
yòu yú xià fāng guò héng hé shā děng zhū fó shì jiè qǔ yī

佛土舉著上方，過恒河沙無數世界，
fó tǔ jǔ zhù shàng fāng guò héng hé shā wú shù shì jiè

如持鍼鋒舉一棗葉，而無所憊。又，舍
rú chí zhēn fēng jǔ yī zǎo yè ér wú suǒ ráo yòu shě

利弗！住不可思議解脫菩薩，能以神通
lì fú zhù bù kě sī yì jiě tuō pú sà néng yǐ shén tōng

現作佛身，或現辟支佛身，或現聲聞
xiàn zuò fó shēn huò xiàn pì zhī fó shēn huò xiàn shēng wén

身，或現帝釋身，或現梵王身，或現世
shēn huò xiàn dì shì shēn huò xiàn fàn wáng shēn huò xiàn shì

主身，或現轉輪王身。又十方世界所
zhǔ shēn huò xiàn zhuǎn lún wáng shēn yòu shí fāng shì jiè suǒ

有眾聲上、中、下音，皆能變之令作
yǒu zhòng shēng shàng zhōng xià yīn jiē néng biàn zhī lìng zuò

佛聲，演出無常、苦、空、無我之音，
fó shēng yǎn chū wú cháng kǔ kōng wú wǒ zhī yīn

及十方諸佛所說種種之法，皆於其中
jí shí fāng zhū fó suǒ shuō zhǒng zhǒng zhī fǎ jiē yú qí zhōng

普令得聞。舍利弗！我今略說菩薩不可
pǔ lìng dé wén shě lì fú wǒ jīn lüè shuō pú sà bù kě

思議解脫之力，若廣說者，窮劫不盡。」
sī yì jiě tuō zhī lì ruò guǎng shuō zhě qióng jié bù jìn

是時大迦葉聞說菩薩不可思議解脫法門
shì shí dà jiā yè wén shuō pú sà bù kě sī yì jiě tuō fǎ mén

，歎未曾有，謂舍利弗：「譬如有人，於
tàn wèi céng yǒu wèi shě lì fú pì rú yǒu rén yú

盲者前現眾色像，非彼所見；一切聲聞
máng zhě qián xiàn zhòng sè xiàng fēi bǐ suǒ jiàn yī qiè shēng wén

聞是不可思議解脫法門，不能解了，為
wén shì bù kě sī yì jiě tuō fǎ mén bù néng jiě le wéi

若此也！智者聞是，其誰不發阿耨多羅
ruò cǐ yě zhì zhě wén shì qí shuí bù fā ā nòu duō luó

三藐三菩提心？我等何為永絕其根，於
sān miǎo sān pú tí xīn wǒ děng hé wéi yǒng jué qí gēn yú

此大乘已如敗種！一切聲聞聞是不可思
cǐ dà chéng yǐ rú bài zhǒng yī qiè shēng wén wén shì bù kě sī

議解脫法門，皆應號泣，聲震三千大千
yì jiě tuō fǎ mén jiē yīng hào qì shēng zhèn sān qiān dà qiān

世界；一切菩薩應大欣慶，頂受此法。若
shì jiè yī qiè pú sà yīng dà xīn qīng dǐng shòu cǐ fǎ ruò

有菩薩信解不可思議解脫法門者，一切
yǒu pú sà xìn jiě bù kě sī yì jiě tuō fǎ mén zhě yī qiè

魔眾無如之何。」大迦葉說是語時，三
mó zhòng wú rú zhī hé dà jiā yè shuō shì yǔ shí sān

萬二千天子皆發阿耨多羅三藐三菩提心。
wàn èr qiān tiān zǐ jiē fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn

爾時維摩詰語大迦葉：「仁者！十方
ěr shí wéi mó jié yǔ dà jiā yè rén zhě shí fāng

無量阿僧祇世界中作魔王者，多是住
wú liàng ā sēng qí shì jiè zhōng zuò mó wáng zhě duō shì zhù

不可思議解脫菩薩。以方便力教化眾
bù kě sī yì jiě tuō pú sà yǐ fāng biàn lì jiào huà zhòng

生，現作魔王。又，迦葉！十方無量
shēng xiàn zuò mó wáng yòu jiā yè shí fāng wú liàng

菩薩，或有人從乞手足耳鼻、頭目髓
pú sà huò yǒu rén cóng qǐ shǒu zú ěr bí tóu mù suǐ

腦、血肉皮骨、聚落城邑、妻子奴婢
nǎo xuè ròu pí gǔ jù luò chéng yì qī zǐ nú bì

、象馬車乘、金銀琉璃、車磔馬磔、
xiàng mǎ chē chéng jīn yín liú lí chē qū mǎ nǎo

珊瑚琥珀、真珠珂貝、衣服飲食，如此
shān hú hǔ pò zhēn zhū kē bèi yī fú yǐn shí rú cǐ

乞者，多是住不可思議解脫菩薩，以
qǐ zhě duō shì zhù bù kě sī yì jiě tuō pú sà yǐ

方便力而往試之，令其堅固。所以者
fāng biàn lì ér wǎng shì zhī lìng qí jiān gù suǒ yǐ zhé

何？住不可思議解脫菩薩，有威德力
hé zhù bù kě sī yì jiě tuō pú sà yǒu wēi dé lì

，故現行逼迫，示諸眾生如是難事；
gù xiàn xíng bī pò shì zhū zhòng shēng rú shì nán shì

凡夫下劣，無有力勢，不能如是逼迫
fán fū xià liè wú yǒu lì shì bù néng rú shì bī pò

菩薩。譬如龍象蹴踏，非驢所堪。是
pú sà pì rú lóng xiàng cù tà fēi lú suǒ kān shì

名住不可思議解脫菩薩智慧方便之門。」
míng zhù bù kě sī yì jiě tuō pú sà zhì huì fāng biàn zhī mén

觀眾生品第七

guānzhòngshēngpǐn dì qī

爾時文殊師利問維摩詰言：「菩薩云何

ěr shí wén shū shī li wèn wéi mó jié yán pú sà yún hé

觀於眾生？」

guān yú zhòng shēng

維摩詰言：「譬如幻師，見所幻人，菩

wéi mó jié yán pì rú huàn shī jiàn suǒ huàn rén pú

薩觀眾生為若此。如智者見水中月，如

sà guān zhòng shēng wéi ruò cǐ rú zhì zhě jiàn shuǐ zhōng yuè rú

鏡中見其面像，如熱時焰，如呼聲響

jǐng zhōng jiàn qí miàn xiàng rú rè shí yàn rú hū shēng xiǎng

，如空中雲，如水聚沫，如水上泡，如

rú kōng zhōng yún rú shuǐ jù mò rú shuǐ shàng pào rú

芭蕉堅，如電久住，如第五大，如第六

bā jiāo jiān rú diàn jiǔ zhù rú dì wǔ dà rú dì liù

陰，如第七情，如十三入，如十九界，

yīn rú dì qī qíng rú shí sān rù rú shí jiǔ jiè

菩薩觀眾生為若此。如無色界色，如焦

pú sà guān zhòng shēng wéi ruò cǐ rú wú sè jiè sè rú jiāo

穀牙，如須陀洹身見，如阿那含入胎，

gǔ yá rú xū tuó huán shēn jiàn rú ā nà hán rù tāi

如阿羅漢三毒，如得忍菩薩貪恚毀禁，

rú ā luó hàn sān dú rú dé rěn pú sà tān huī huī jìn

如佛煩惱習，如盲者見色，如入滅盡定

rú fó fán nǎo xí rú máng zhě jiàn sè rú rù miè jìn dìng

出入息，如空中鳥跡，如石女兒，如化

chū rù xī rú kōng zhōng niǎo jī rú shí nǚ ér rú huà

人起煩惱，如夢所見已寤，如滅度者受

rén qǐ fán nǎo rú mèng suǒ jiàn yǐ wù rú miè dù zhě shòu

身，如無因之火，菩薩觀眾生為若此。」

shēn rú wú yīn zhī huǒ pú sà guān zhòng shēng wéi ruò cǐ

文殊師利言：「若菩薩作是觀者，云何

wén shū shī lì yán ruò pú sà zuò shì guān zhě yún hé

行慈？」

xíng cí

維摩詰言：「菩薩作是觀已，自念：『

wéi mó jié yán pú sà zuò shì guān yǐ zì niàn

我當為眾生說如斯法。』是即真實慈也

wǒ dāng wéi zhòng shēng shuō rú sī fǎ shì jí zhēn shí cí yě

。行寂滅慈，無所生故；行不熱慈，無

xíng jì miè cí wú suǒ shēng gù xíng bù rè cí wú

煩惱故；行等之慈，等三世故；行無諍

fán nǎo gù xíng děng zhī cí děng sān shì gù xíng wú zhèng

慈，無所起故；行不二慈，內外不合故

cí wú suǒ qǐ gù xíng bù èr cí nèi wài bù hé gù

；行不壞慈，畢竟盡故；行堅固慈，心

xíng bù huài cí bì jǐng jìn gù xíng jiān gù cí xīn

無毀故；行清淨慈，諸法性淨故；行無

wú huǐ gù xíng qīng jìng cí zhū fǎ xìng jìng gù xíng wú

邊慈，如虛空故；行阿羅漢慈，破結賊

biān cí rú xū kōng gù xíng ā luó hàn cí pò jié zéi

故；行菩薩慈，安眾生故；行如來慈，

gù xíng pú sà cí ān zhòng shēng gù xíng rú lái cí

得如相故；行佛之慈，覺眾生故；行

dé rú xiàng gù xíng fó zhī cí jué zhòng shēng gù xíng

自然慈，無因得故；行菩提慈，等一味

zì rán cí wú yīn dé gù xíng pú tí cí děng yī wèi

故；行無等慈，斷諸愛故；行大悲慈，

gù xíng wú děng cí duàn zhū ài gù xíng dà bēi cí

導以大乘故；行無厭慈，觀空無我故；

dǎo yǐ dà chéng gù xíng wú yàn cí guān kōng wú wǒ gù

行法施慈，無遺惜故；行持戒慈，化毀

xíng fǎ shī cí wú yí xī gù xíng chí jiè cí huà huǐ

禁故；行忍辱慈，護彼我故；行精進慈

jīn gù xíng rěn rǔ cí hù bǐ wǒ gù xíng jīng jìn cí

，荷負眾生故；行禪定慈，不受味故；

hé fù zhòng shēng gù xíng chán dìng cí bù shòu wèi gù

行智慧慈，無不知時故；行方便慈，一
xíng zhì huì cí wú bù zhī shí gù xíng fāng biàn cí yī

切示現故；行無隱慈，直心清淨故；行
qiè shì xiàn gù xíng wú yǐn cí zhí xīn qīng jìng gù xíng

深心慈，無雜行故；行無誑慈，不虛假
shēn xīn cí wú zá xíng gù xíng wú kuāng cí bù xū jiǎ

故；行安樂慈，令得佛樂故。菩薩之慈
gù xíng ān lè cí lìng dé fó lè gù pú sà zhī cí

，為若此也。」
wéi ruò cǐ yě

文殊師利又問：「何謂為悲？」
wén shū shī lì yòu wèn hé wèi wéi bēi

答曰：「菩薩所作功德，皆與一切眾生
dá yuē pú sà suǒ zuò gōng dé jiē yǔ yī qiè zhòng shēng

共之。」
gòng zhī

「何謂為喜？」
hé wèi wéi xǐ

答曰：「有所饒益，歡喜無悔。」
dá yuē yǒu suǒ ráo yì huān xǐ wú huǐ

「何謂為捨？」

hé wèi wéi shě

答曰：「所作福祐，無所悵望。」

dá yuē suǒ zuò fú yòu wú suǒ xī wàng

文殊師利又問：「生死有畏，菩薩當何

wén shū shī lì yòu wèn shēng sǐ yǒu wèi pú sà dāng hé

所依？」

suǒ yī

維摩詰言：「菩薩於生死畏中，當依如

wéi mó jié yán pú sà yú shēng sǐ wèi zhōng dāng yī rú

來功德之力。」

lái gōng dé zhī lì

文殊師利又問：「菩薩欲依如來功德之

wén shū shī lì yòu wèn pú sà yù yī rú lái gōng dé zhī

力，當於何住？」

lì dāng yú hé zhù

答曰：「菩薩欲依如來功德力者，當住

dá yuē pú sà yù yī rú lái gōng dé lì zhě dāng zhù

度脫一切眾生。」

dù tuō yī qiè zhòng shēng

又問：「欲度眾生，當何所除？」
yòu wèn   yù dù zhòng shēng   dāng hé suǒ chú

答曰：「欲度眾生，除其煩惱。」
dá yuē   yù dù zhòng shēng   chú qí fán nǎo

又問：「欲除煩惱，當何所行？」
yòu wèn   yù chú fán nǎo   dāng hé suǒ xíng

答曰：「當行正念。」
dá yuē   dāng xíng zhèng niàn

又問：「云何行於正念？」
yòu wèn   yún hé xíng yú zhèng niàn

答曰：「當行不生不滅。」
dá yuē   dāng xíng bù shēng bù miè

又問：「何法不生？何法不滅？」
yòu wèn   hé fǎ bù shēng   hé fǎ bù miè

答曰：「不善不生，善法不滅。」
dá yuē   bù shàn bù shēng   shàn fǎ bù miè

又問：「善、不善孰為本？」
yòu wèn   shàn   bù shàn shú wéi běn

答曰：「身為本。」

dá yuē

shēn wéi běn

又問：「身孰為本？」

yòu wèn

shēn shú wéi běn

答曰：「欲貪為本。」

dá yuē

yù tān wéi běn

又問：「欲貪孰為本？」

yòu wèn

yù tān shú wéi běn

答曰：「虛妄分別為本。」

dá yuē

xū wàng fēn bié wéi běn

又問：「虛妄分別孰為本？」

yòu wèn

xū wàng fēn bié shú wéi běn

答曰：「顛倒想為本。」

dá yuē

diān dào xiǎng wéi běn

又問：「顛倒想孰為本？」

yòu wèn

diān dào xiǎng shú wéi běn

答曰：「無住為本。」

dá yuē

wú zhù wéi běn

又問：「無住孰為本？」

yòu wèn   wú zhù shú wéi běn

答曰：「無住則無本。文殊師利！從無

dá yuē   wú zhù zé wú běn   wén shū shī lì   cóng wú

住本，立一切法。」

zhù běn   lì yī qiè fǎ

時維摩詰室有一天女，見諸大人聞所說

shí wéi mó jié shì yǒu yī tiān nǚ   jiàn zhū dà rén wén suǒ shuō

法，便現其身，即以天華散諸菩薩、大

fǎ   biàn xiàn qí shēn   jí yǐ tiān huá sǎn zhū pú sà   dà

弟子上。華至諸菩薩，即皆墮落，至大

dì zǐ shàng   huá zhì zhū pú sà   jí jiē duò luò   zhì dà

弟子，便著不墮。一切弟子神力去華，

dì zǐ   biàn zhù bù duò   yī qiè dì zǐ shén lì qù huá

不能令去。爾時天女問舍利弗：「何故

bù néng lìng qù   ěr shí tiān nǚ wèn shě lì fú   hé gù

去華？」

qù huá

答曰：「此華不如法，是以去之。」

dá yuē   cǐ huá bù rú fǎ   shì yǐ qù zhī

天曰：「勿謂此華為不如法。所以者何
tiān yuē wù wèi cǐ huá wéi bù rú fǎ suǒ yǐ zhě hé

？是華無所分別，仁者自生分別想耳！
shì huá wú suǒ fēn bié rén zhě zì shēng fēn bié xiǎng ěr

若於佛法出家，有所分別，為不如法；
ruò yú fó fǎ chū jiā yǒu suǒ fēn bié wéi bù rú fǎ

若無所分別，是則如法。觀諸菩薩華不
ruò wú suǒ fēn bié shì zé rú fǎ guān zhū pú sà huá bù

著者，已斷一切分別想故。譬如人畏時
zhù zhě yǐ duàn yī qiè fēn bié xiǎng gù pì rú rén wèi shí

，非人得其便；如是弟子畏生死故，色
fēi rén dé qí biàn rú shì dì zǐ wèi shēng sǐ gù sè

、聲、香、味、觸得其便也。已離畏者
shēng xiāng wèi chù dé qí biàn yě yǐ lí wèi zhě

，一切五欲無能為也；結習未盡，華著
yī qiè wǔ yù wú néng wéi yě jié xí wèi jìn huá zhù

身耳！結習盡者，華不著也。」
shēn ěr jié xí jìn zhě huá bù zhù yě

舍利弗言：「天止此室，其已久如？」
shě lì fú yán tiān zhǐ cǐ shì qí yǐ jiǔ rú

答曰：「我止此室，如耆年解脫。」
dá yuē wǒ zhǐ cǐ shì rú qí nián jiě tuō

舍利弗言：「止此久耶？」

shě lì fú yán

zhǐ cǐ jiǔ yé

天曰：「耆年解脫，亦何如久？」

tiān yuē

qí nián jiě tuō

yì hé rú jiǔ

舍利弗默然不答。天曰：「如何耆舊大

shě lì fú mò rán bù dá

tiān yuē

rú hé qí jiù dà

智而默？」

zhì ér mò

答曰：「解脫者無所言說，故吾於是不

dá yuē

jiě tuō zhě wú suǒ yán shuō

gù wú yú shì bù

知所云。」

zhī suǒ yún

天曰：「言說文字，皆解脫相。所以者

tiān yuē

yán shuō wén zì

jiē jiě tuō xiàng

suǒ yǐ zhě

何？解脫者，不內不外，不在兩間；文

hé

jiě tuō zhě

bù nèi bù wài

bù zài liǎng jiān

wén

字亦不內不外，不在兩間。是故，舍利

zì yì bù nèi bù wài

bù zài liǎng jiān

shì gù

shě lì

弗！無離文字說解脫也。所以者何？一

fú

wú lí wén zì shuō jiě tuō yě

suǒ yǐ zhě hé

yī

切諸法是解脫相。」

qiè zhū fǎ shì jiě tuō xiàng

舍利弗言：「不復以離婬、怒、癡為解

shě lì fú yán   bù fù yǐ lí yín   nù   chī wéi jiě

脫乎？」

tuō hū

天曰：「佛為增上慢人說離婬、怒、癡

tiān yuē   fó wéi zēng shàng màn rén shuō lí yín   nù   chī

為解脫耳；若無增上慢者，佛說婬、怒

wéi jiě tuō ěr   ruò wú zēng shàng màn zhě   fó shuō yín   nù

、癡性，即是解脫。」

chī xìng   jí shì jiě tuō

舍利弗言：「善哉，善哉！天女！汝何

shě lì fú yán   shàn zāi   shàn zāi   tiān nǚ   rǔ hé

所得？以何為證？辯乃如是！」

suǒ dé   yǐ hé wéi zhèng   biàn nǎi rú shì

天曰：「我無得無證，故辯如是。所以

tiān yuē   wǒ wú dé wú zhèng   gù biàn rú shì   suǒ yǐ

者何？若有得有證者，即於佛法為增上

zhě hé   ruò yǒu dé yǒu zhèng zhě   jí yú fó fǎ wéi zēng shàng

慢。」

màn

舍利弗問天：「汝於三乘為何志求？」

shě li fú wèn tiān

rǔ yú sān chéng wéi hé zhì qiú

天曰：「以聲聞法化眾生故，我為聲聞

tiān yuē

yǐ shēng wén fǎ huà zhòngshēng gù

wǒ wéi shēng wén

；以因緣法化眾生故，我為辟支佛；以

yǐ yīn yuán fǎ huà zhòngshēng gù

wǒ wéi pī zhī fó yǐ

大悲法化眾生故，我為大乘。舍利弗！

dà bēi fǎ huà zhòngshēng gù

wǒ wéi dà chéng

shě li fú

如人入瞻蔔林，唯嗅瞻蔔，不嗅餘香。

rú rén rù zhān bó lín

wéi xiù zhān bó

bù xiù yú xiāng

如是，若入此室，但聞佛功德之香，不

rú shì

ruò rù cí shì

dàn wén fó gōng dé zhī xiāng

bù

樂聞聲聞、辟支佛功德香也。舍利弗！

lè wén shēng wén

pī zhī fó gōng dé xiāng yě

shě li fú

其有釋、梵、四天王，諸天、龍、鬼神

qí yǒu shì

fàn

sì tiān wáng

zhū tiān

lóng

guǐ shén

等，入此室者，聞斯上人講說正法，皆

děng

rù cí shì zhě

wén sī shàng rén jiǎng shuō zhèng fǎ

jiē

樂佛功德之香，發心而出。舍利弗！吾

lè fó gōng dé zhī xiāng

fā xīn ér chū

shě li fú

wú

止此室十有二年，初不聞說聲聞、辟支

zhǐ cǐ shì shí yǒu èr nián chū bù wén shuō shēng wén pì zhī

佛法，但聞菩薩大慈大悲、不可思議諸

fó fǎ dàn wén pú sà dà cí dà bēi bù kě sī yì zhū

佛之法。舍利弗！此室常現八未曾有難

fó zhī fǎ shé lì fú cǐ shì cháng xiàn bā wèi céng yǒu nán

得之法。何等為八？此室常以金色光照

dé zhī fǎ hé děng wéi bā cǐ shì cháng yǐ jīn sè guāng zhào

，晝夜無異，不以日月所照為明，是為

zhòu yè wú yì bù yǐ rì yuè suǒ zhào wéi míng shì wéi

一未曾有難得之法；此室入者，不為諸

yī wèi céng yǒu nán dé zhī fǎ cǐ shì rù zhě bù wéi zhū

垢之所惱也，是為二未曾有難得之法；

gòu zhī suǒ nǎo yě shì wéi èr wèi céng yǒu nán dé zhī fǎ

此室常有釋、梵、四天王、他方菩薩來

cǐ shì cháng yǒu shì fàn sì tiān wáng tā fāng pú sà lái

會不絕，是為三未曾有難得之法；此室

huì bù jué shì wéi sān wèi céng yǒu nán dé zhī fǎ cǐ shì

常說六波羅蜜不退轉法，是為四未曾有

cháng shuō liù bō luó mì bù tuì zhuǎn fǎ shì wéi sì wèi céng yǒu

難得之法；此室常作天人第一之樂，絃

nán dé zhī fǎ cǐ shì cháng zuò tiān rén dì yī zhī lè xián

出無量法化之聲，是為五未曾有難得之

chū wú liàng fǎ huà zhī shēng shì wéi wǔ wèi céng yǒu nán dé zhī

法；此室有四大藏，眾寶積滿，稠窮濟
fǎ cǐ shì yǒu sì dà cáng zhòng bǎo jī mǎn zhōu qióng jì

乏，求得無盡，是為六未曾有難得之法
fá qiú dé wú jìn shì wéi liù wèi céng yǒu nán dé zhī fǎ

；此室釋迦牟尼佛、阿彌陀佛、阿閼佛
cǐ shì shì jiā móu ní fó ā mí tuó fó ā chù fó

、寶德、寶炎、寶月、寶嚴、難勝、師
bǎo dé bǎo yán bǎo yuè bǎo yán nán shèng shī

子響一切利成，如是等十方無量諸佛，
zi xiǎng yī qiè lì chéng rú shì děng shí fāng wú liàng zhū fó

是上人念時即皆為來，廣說諸佛秘要法
shì shàng rén niàn shí jí jiē wéi lái guǎng shuō zhū fó mì yào fǎ

藏，說已還去，是為七未曾有難得之法
cáng shuō yǐ hái qù shì wéi qī wèi céng yǒu nán dé zhī fǎ

；此室一切諸天嚴飾宮殿、諸佛淨土，
cǐ shì yī qiè zhū tiān yán shì gōng diàn zhū fó jìng tǔ

皆於中現，是為八未曾有難得之法。舍
jiē yú zhōng xiàn shì wéi bā wèi céng yǒu nán dé zhī fǎ shě

利弗！此室常現八未曾有難得之法，誰
lì fú cǐ shì cháng xiàn bā wèi céng yǒu nán dé zhī fǎ shuí

有見斯不思議事，而復樂於聲聞法乎？」
yǒu jiàn sī bù sī yì shì ér fù lè yú shēng wén fǎ hū

舍利弗言：「汝何以不轉女身？」

shě lì fú yán

rǔ hé yǐ bù zhuǎn nǚ shēn

天曰：「我從十二年來，求女人相了不

tiān yuē

wǒ cóng shí èr nián lái

qiú nǚ rén xiàng le bù

可得，當何所轉？譬如幻師化作幻女，

kě dé

dāng hé suǒ zhuǎn

pì rú huàn shī

huà zuò huàn nǚ

若有人問：『何以不轉女身？』是人為

ruò yǒu rén wèn

hé yǐ bù zhuǎn nǚ shēn

shì rén wéi

正問不？」

zhèng wèn bù

舍利弗言：「不也！幻無定相，當何所

shě lì fú yán

bù yě

huàn wú dìng xiàng

dāng hé suǒ

轉？」

zhuǎn

天曰：「一切諸法亦復如是，無有定相

tiān yuē

yī qiè zhū fǎ yì fù rú shì

wú yǒu dìng xiàng

，云何乃問不轉女身？」

yún hé nǎi wèn bù zhuǎn nǚ shēn

即時天女以神通力，變舍利弗令如天女

jí shí tiān nǚ yǐ shén tōng lì

biàn shě lì fú lìng rú tiān nǚ

，天自化身如舍利弗，而問言：「何以

tiān zì huà shēn rú shě li fú ér wèn yán hé yǐ

不轉女身？」

bù zhuǎn nǚ shēn

舍利弗以天女像而答言：「我今不知何

shě li fú yǐ tiān nǚ xiàng ér dá yán wǒ jīn bù zhī hé

轉而變為女身？」

zhuǎn ér biàn wéi nǚ shēn

天曰：「舍利弗！若能轉此女身，則一

tiān yuē shě li fú ruò néng zhuǎn cǐ nǚ shēn zé yī

切女人亦當能轉。如舍利弗非女而現女

qiè nǚ rén yì dāng néng zhuǎn rú shě li fú fēi nǚ ér xiàn nǚ

身，一切女人亦復如是，雖現女身，而

shēn yī qiè nǚ rén yì fù rú shì suī xiàn nǚ shēn ér

非女也。是故佛說一切諸法非男、非女

fēi nǚ yě shì gù fó shuō yī qiè zhū fǎ fēi nán fēi nǚ

。』

即時天女還攝神力，舍利弗身還復如故

jí shí tiān nǚ hái shè shén lì shě li fú shēn hái fù rú gù

。天問舍利弗：「女身色相今何所在？」

tiān wèn shě li fú nǚ shēn sè xiàng jīn hé suǒ zài

」

舍利弗言：「女身色相，無在無不在。」

shě lì fú yán   nǚ shēn sè xiàng   wú zài wú bù zài

」

天曰：「一切諸法，亦復如是，無在無

tiān yuē   yī qiè zhū fǎ   yì fù rú shì   wú zài wú

不在。夫無在無不在者，佛所說也。」

bù zài   fū wú zài wú bù zài zhě   fó suǒ shuō yě

舍利弗問天：「汝於此沒，當生何所？」

shě lì fú wèn tiān   rǔ yú cǐ méi   dāng shēng hé suǒ

」

天曰：「佛化所生，吾如彼生。」

tiān yuē   fó huà suǒ shēng   wú rú bǐ shēng

曰：「佛化所生，非沒生也。」

yuē   fó huà suǒ shēng   fēi méi shēng yě

天曰：「眾生猶然，無沒生也。」

tiān yuē   zhòng shēng yóu rán   wú méi shēng yě

舍利弗問天：「汝久如當得阿耨多羅三

shě lì fú wèn tiān rǔ jiǔ rú dāng dé ā nòu duō luó sān

藐三菩提？」

miǎo sān pú tí

天曰：「如舍利弗還為凡夫，我乃當成

tiān yuē rú shě lì fú hái wéi fán fū wǒ nǎi dāng chéng

阿耨多羅三藐三菩提。」

ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí

舍利弗言：「我作凡夫，無有是處。」

shě lì fú yán wǒ zuò fán fū wú yǒu shì chù

天曰：「我得阿耨多羅三藐三菩提，亦

tiān yuē wǒ dé ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí yì

無是處。所以者何？菩提無住處，是故

wú shì chù suǒ yǐ zhě hé pú tí wú zhù chù shì gù

無有得者。」

wú yǒu dé zhě

舍利弗言：「今諸佛得阿耨多羅三藐三

shě lì fú yán jīn zhū fó dé ā nòu duō luó sān miǎo sān

菩提，已得、當得如恒河沙，皆謂何乎

pú tí yǐ dé dāng dé rú héng hé shā jiē wèi hé hū

？」

天曰：「皆以世俗文字數故，說有三世

tiān yuē   jiē yǐ shì sù wén zì shù gù   shuō yǒu sān shì

，非謂菩提有去、來、今。」

fēi wèi pú tí yǒu qù   lái jīn

天曰：「舍利弗！汝得阿羅漢道耶？」

tiān yuē   shě lì fú   rǔ dé ā luó hàn dào yé

曰：「無所得故而得。」

yuē   wú suǒ dé gù ér dé

天曰：「諸佛、菩薩亦復如是，無所得

tiān yuē   zhū fó   pú sà yì fù rú shì   wú suǒ dé

故而得。」

gù ér dé

爾時維摩詰語舍利弗：「是天女已曾供

ěr shí wéi mó jié yǔ shě lì fú   shì tiān nǚ yǐ céng gòng

養九十二億佛，已能遊戲菩薩神通，所

yǎng jiǔ shí èr yì fó   yǐ néng yóu xì pú sà shén tōng   suǒ

願具足，得無生忍，住不退轉；以本願

yuàn jù zú   dé wú shēng rěn   zhù bù tuì zhuǎn   yǐ běn yuàn

故，隨意能現，教化眾生。」

gù suí yì néng xiàn jiào huà zhòng shēng

佛道品第八

fó dào pǐn dì bā

爾時文殊師利問維摩詰言：「菩薩云何

ěr shí wén shū shī lì wèn wéi mó jié yán pú sà yún hé

通達佛道？」

tōng dá fó dào

維摩詰言：「若菩薩行於非道，是為通

wéi mó jié yán ruò pú sà xíng yú fēi dào shì wéi tōng

達佛道。」

dá fó dào

又問：「云何菩薩行於非道？」

yòu wèn yún hé pú sà xíng yú fēi dào

答曰：「若菩薩行五無間，而無惱恚；

dá yuē ruò pú sà xíng wǔ wú jiān ér wú nǎo huì

至于地獄，無諸罪垢；至于畜生，無有

zhì yú dì yù wú zhū zuì gòu zhì yú chù sheng wú yǒu

無明、憍慢等過；至于餓鬼，而具足功

wú míng jiāo màn děng guò zhì yú è guǐ ér jù zú gōng

德；行色、無色界道，不以為勝。示行
dé xíng sè wú sè jiè dào bù yǐ wéi shèng shì xíng

貪欲，離諸染著；示行瞋恚，於諸眾生
tān yù lí zhū rǎn zhù shì xíng chēn huī yú zhū zhòng shēng

無有恚闕；示行愚癡，而以智慧調伏其
wú yǒu huī ài shì xíng yú chī ér yǐ zhì huì diào fú qí

心；示行慳貪，而捨內外所有，不惜身
xīn shì xíng qiān tān ér shě nèi wài suǒ yǒu bù xī shēn

命；示行毀禁，而安住淨戒，乃至小罪
mìng shì xíng huǐ jìn ér ān zhù jìng jiè nǎi zhì xiǎo zuì

猶懷大懼；示行瞋恚，而常慈忍；示行
yóu huái dà jù shì xíng chēn huī ér cháng cí rěn shì xíng

懈怠，而勤修功德；示行亂意，而常念
xiè dài ér qín xiū gōng dé shì xíng luàn yì ér cháng niàn

定；示行愚癡，而通達世間、出世間慧
dìng shì xíng yú chī ér tōng dá shì jiān chū shì jiān huì

；示行諂偽，而善方便隨諸經義；示行
shì xíng chǎn wěi ér shàn fāng biàn suí zhū jīng yì shì xíng

憍慢，而於眾生猶如橋梁；示行諸煩
jiāo màn ér yú zhòng shēng yóu rú qiáo liáng shì xíng zhū fán

惱，而心常清淨；示入於魔，而順佛智
nǎo ér xīn cháng qīng jìng shì rù yú mó ér shùn fó zhì

慧，不隨他教；示入聲聞，而為眾生
huì bù suí tā jiào shì rù shēng wén ér wéi zhòng shēng

說未聞法；示入辟支佛，而成就大悲，

shuō wèi wén fǎ shì rù pì zhī fó ér chéng jiù dà bēi

教化眾生；示入貧窮，而有寶手，功

jiào huà zhòng shēng shì rù pín qióng ér yǒu bǎo shǒu gōng

德無盡；示入形殘，而具諸相好，以自

dé wú jìn shì rù xíng cán ér jù zhū xiāng hào yǐ zì

莊嚴；示入下賤，而生佛種姓中，具

zhuāng yán shì rù xià jiàn ér shēng fó zhǒng xìng zhōng jù

諸功德；示入羸劣醜陋，而得那羅延身

zhū gōng dé shì rù léi liè chǒu lòu ér dé nà luó yán shēn

，一切眾生之所樂見；示入老病，而永

yī qiè zhòng shēng zhī suǒ lè jiàn shì rù lǎo bìng ér yǒng

斷病根，超越死畏；示有資生，而恒觀

duàn bìng gēn chāo yuè sǐ wèi shì yǒu zī shēng ér héng guān

無常，實無所貪；示有妻妾采女，而常

wú cháng shí wú suǒ tān shì yǒu qī qiè cǎi nǚ ér cháng

遠離五欲淤泥；現於訥鈍，而成就辯才

yuǎn lí wǔ yù yū ní xiàn yú nè dùn ér chéng jiù biàn cái

，總持無失；示入邪濟，而以正濟度諸

zǒng chí wú shī shì rù xié jì ér yǐ zhèng jì dù zhū

眾生；現遍入諸道，而斷其因緣；現於

zhòng shēng xiàn biàn rù zhū dào ér duàn qí yīn yuán xiàn yú

涅槃，而不斷生死。文殊師利！菩薩能

niè pán ér bù duàn shēng sǐ wén shū shī lì pú sà néng

如是行於非道，是為通達佛道。」

rú shì xíng yú fēi dào shì wéi tōng dá fó dào

於是維摩詰問文殊師利：「何等為如來

yú shì wéi mó jié wèn wén shū shī lì hé děng wéi rú lái

種？」

zhǒng

文殊師利言：「有身為種，無明有愛為

wén shū shī li yán yǒu shēn wéi zhǒng wú míng yǒu ài wéi

種，貪恚癡為種，四顛倒為種，五蓋

zhǒng tān huì chī wéi zhǒng sì diān dào wéi zhǒng wū gài

為種，六入為種，七識處為種，八邪

wéi zhǒng liù rù wéi zhǒng qī shí chù wéi zhǒng bā xié

法為種，九惱處為種，十不善道為種

fǎ wéi zhǒng jiǔ nǎo chù wéi zhǒng shí bù shàn dào wéi zhǒng

：以要言之，六十二見及一切煩惱，皆

yǐ yào yán zhī liù shí èr jiàn jí yī qiè fán nǎo jiē

是佛種。」

shì fó zhǒng

曰：「何謂也？」

yuē hé wèi yé

答曰：「若見無為入正位者，不能復發
dá yuē ruò jiàn wú wéi rù zhèng wèi zhě bù néng fù fā

阿耨多羅三藐三菩提心。譬如高原陸地
ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn pì rú gāo yuán lù dì

不生蓮華，卑濕淤泥乃生此華；如是
bù shēng lián huá bēi shī yū ní nǎi shēng cǐ huá rú shì

見無為法入正位者，終不復能生於佛
jiàn wú wéi fǎ rù zhèng wèi zhě zhōng bù fù néng shēng yú fó

法，煩惱泥中，乃有眾生起佛法耳！
fǎ fán nǎo ní zhōng nǎi yǒu zhòng shēng qǐ fó fǎ ěr

又如殖種於空，終不得生，糞壤之地
yòu rú zhí zhǒng yú kōng zhōng bù dé shēng fèn rǎng zhī dì

，乃能滋茂；如是入無為正位者，不生
nǎi néng zī mào rú shì rù wú wéi zhèng wèi zhě bù shēng

佛法，起於我見如須彌山，猶能發於阿
fó fǎ qǐ yú wǒ jiàn rú xū mí shān yóu néng fā yú ā

耨多羅三藐三菩提心，生佛法矣！是故
nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn shēng fó fǎ yī shì gù

，當知一切煩惱為如來種。譬如不下巨
dāng zhī yī qiè fán nǎo wéi rú lái zhǒng pì rú bù xià jù

海，不能得無價寶珠；如是不入煩惱大
hǎi bù néng dé wú jià bǎo zhū rú shì bù rù fán nǎo dà

海，則不能得一切智寶。」
hǎi zé bù néng dé yī qiè zhì bǎo

爾時大迦葉歎言：「善哉，善哉！文殊

ěr shí dà jiā yè tàn yán shàn zāi shàn zāi wén shū

師利！快說此語。誠如所言，塵勞之疇

shī lì kuài shuō cí yǔ chéng rú suǒ yán chén láo zhī chóu

為如來種；我等今者，不復堪任發阿耨

wéi rú lái zhǒng wǒ děng jīn zhě bù fù kān rèn fā ā nòu

多羅三藐三菩提心，乃至五無間罪，猶

duō luó sān miǎo sān pú tí xīn nǎi zhì wǔ wú jiān zuì yóu

能發意生於佛法，而今我等永不能發。

néng fā yì shēng yú fó fǎ ér jīn wǒ děng yǒng bù néng fā

譬如根敗之士，其於五欲不能復利；如

pì rú gēn bài zhī shì qí yú wǔ yù bù néng fù lì rú

是聲聞諸結斷者，於佛法中無所復益，

shì shēng wén zhū jié duàn zhě yú fó fǎ zhōng wú suǒ fù yì

永不志願。是故，文殊師利！凡夫於佛

yǒng bù zhì yuàn shì gù wén shū shī lì fán fū yú fó

法有返復，而聲聞無也。所以者何？凡

fǎ yǒu fǎn fù ér shēng wén wú yě suǒ yǐ zhě hé fán

夫聞佛法，能起無上道心，不斷三寶；

fū wén fó fǎ néng qǐ wú shàng dào xīn bù duàn sān bǎo

正使聲聞終身聞佛法、力、無畏等，

zhèng shǐ shēng wén zhōng shēn wén fó fǎ lì wú wèi děng

永不能發無上道意。」

yǒng bù néng fā wú shàng dào yì

爾時會中有菩薩，名普現色身，問維摩

ěr shí huì zhōng yǒu pú sà míng pǔ xiàn sè shēn wèn wéi mó

詰言：「居士！父母妻子、親戚眷屬、

jié yán jū shì fù mǔ qī zǐ qīn qī juàn shǔ

吏民知識，悉為是誰？奴婢僮僕、象馬

lǐ mín zhī shí xī wéi shì shuí nú bì tóng pú xiàng mǎ

車乘，皆何所在？」

chē chéng jiē hé suǒ zài

於是維摩詰以偈答曰：

yú shì wéi mó jié yǐ jì dá yuē

「智度菩薩母，方便以為父，

zhì dù pú sà mǔ fāng biàn yǐ wéi fù

一切眾導師，無不由是生。

yī qiè zhòng dǎo shī wú bù yóu shì shēng

法喜以為妻，慈悲心為女，

fǎ xǐ yǐ wéi qī cí bēi xīn wéi nǚ

善心誠實男，畢竟空寂舍。

shàn xīn chéng shí nán bì jīng kōng jì shě

弟子眾塵勞，隨意之所轉，

dì zǐ zhòng chén láo suí yì zhī suǒ zhuǎn

道品善知識，由是成正覺。

dào pǐn shàn zhī shí

yóu shì chéng zhèng jué

諸度法等侶，四攝為伎女，

zhū dù fǎ dēng lǚ

sì shè wéi jì nǚ

歌詠誦法言，以此為音樂。

gē yǒng sòng fǎ yán

yǐ cǐ wéi yīn lè

總持之園苑，無漏法林樹，

zǒng chí zhī yuán yuàn

wú lòu fǎ lín shù

覺意淨妙華，解脫智慧果。

jué yì jìng miào huá

jiě tuō zhì huì guǒ

八解之浴池，定水湛然滿，

bā jiě zhī yù chí

dìng shuǐ zhàn rán mǎn

布以七淨華，浴此無垢人。

bù yǐ qī jìng huá

yù cǐ wú gòu rén

象馬五通馳，大乘以為車，

xiàng mǎ wǔ tōng chí

dà chéng yì wéi chē

調御以一心，遊於八正路。

diào yù yǐ yī xīn

yóu yú bā zhèng lù

相具以嚴容，眾好飾其姿，

xiāng jù yǐ yán róng

zhòng hǎo shì qí zī

慚愧之上服，深心為華鬘。

cán kuǐ zhī shàng fú

shēn xīn wéi huá mán

富有七財寶，教授以滋息，

fù yǒu qī cái bǎo

jiào shòu yǐ zī xī

如所說修行，迴向為大利。

rú suǒ shuō xiū xíng huí xiàng wéi dà lì

四禪為床座，從於淨命生，

sì chán wéi chuáng zuò cóng yú jìng mìng shēng

多聞增智慧，以為自覺音。

duō wén zēng zhì huì yǐ wéi zì jué yīn

甘露法之食，解脫味為漿，

gān lù fǎ zhī shí jiě tuō wèi wéi jiāng

淨心以澡浴，戒品為塗香。

jìng xīn yǐ zǎo yù jiè pǐn wéi tú xiāng

摧滅煩惱賊，勇健無能踰，

cuī miè fán nǎo zéi yǒng jiàn wú néng yú

降伏四種魔，勝幡建道場。

xiáng fú sì zhǒng mó shèng fān jiàn dào chǎng

雖知無起滅，示彼故有生，

suī zhī wú qǐ miè shì bǐ gù yǒu shēng

悉現諸國土，如日無不見。

xī xiàn zhū guó tǔ rú rì wú bù jiàn

供養於十方，無量億如來，

gōng yǎng yú shí fāng wú liàng yì rú lái

諸佛及己身，無有分別想。

zhū fó jí jǐ shēn wú yǒu fēn bié xiǎng

雖知諸佛國，及與眾生空，

suī zhī zhū fó guó jí yǔ zhòng shēng kōng

而常修淨土，教化於群生。

ér cháng xiū jìng tǔ jiào huà yú qún shēng

諸有眾生類，形聲及威儀，

zhū yǒu zhòng shēng lèi xíng shēng jí wēi yí

無畏力菩薩，一時能盡現。

wú wèi lì pú sà yī shí néng jìn xiàn

覺知眾魔事，而示隨其行，

jué zhī zhòng mó shì ér shì suí qí xíng

以善方便智，隨意皆能現。

yǐ shàn fāng biàn zhì suí yì jiē néng xiàn

或示老病死，成就諸群生，

huò shì lǎo bìng sǐ chéng jiù zhū qún shēng

了知如幻化，通達無有礙；

le zhī rú huàn huà tōng dá wú yǒu ài

或現劫盡燒，天地皆洞然，

huò xiàn jié jìn shāo tiān dì jiē dòng rán

眾人有常想，照令知無常。

zhòng rén yǒu cháng xiǎng zhào lìng zhī wú cháng

無數億眾生，俱來請菩薩，

wú shù yì zhòng shēng jù lái qǐng pú sà

一時到其舍，化令向佛道。

yī shí dào qí shě huà lìng xiàng fó dào

經書禁呪術，工巧諸伎藝，

jīng shū jìn zhòu shù gōng qiǎo zhū jì yì

盡現行此事，饒益諸群生。

jìn xiàn xíng cǐ shì   ráo yì zhū qún shēng

世間眾道法，悉於中出家，

shì jiān zhòng dào fǎ   xī yú zhōng chū jiā

因以解人惑，而不墮邪見。

yīn yǐ jiě rén huò   ér bù duò xié jiàn

或作日月天，梵王世界主，

huò zuò rì yuè tiān   fàn wáng shì jiè zhǔ

或時作地水，或復作風火。

huò shí zuò dì shuǐ   huò fù zuò fēng huǒ

劫中有疾疫，現作諸藥草，

jié zhōng yǒu jí yì   xiàn zuò zhū yào cǎo

若有服之者，除病消眾毒；

ruò yǒu fú zhī zhě   chú bìng xiāo zhòng dú

劫中有飢饉，現身作飲食，

jié zhōng yǒu jī jīn   xiàn shēn zuò yǐn shí

先救彼飢渴，却以法語人；

xiān jiù bǐ jī kě   què yǐ fǎ yǔ rén

劫中有刀兵，為之起慈悲，

jié zhōng yǒu dāo bīng   wéi zhī qǐ cí bēi

化彼諸眾生，令住無諍地。

huà bǐ zhū zhòng shēng   lìng zhù wú zhèng dì

若有大戰陣，立之以等力，

ruò yǒu dà zhàn zhèn   lì zhī yǐ děng lì

菩薩現威勢，降伏使和安。

pú sà xiàn wēi shì xiáng fú shǐ hé ān

一切國土中，諸有地獄處，

yī qiè guó tǔ zhōng zhū yǒu dì yù chù

輒往到于彼，勉濟其苦惱；

zhé wǎng dào yú bǐ miǎn jì qí kǔ nǎo

一切國土中，畜生相食噉，

yī qiè guó tǔ zhōng chù shēng xiāng shí dàn

皆現生於彼，為之作利益。

jiē xiàn shēng yú bǐ wéi zhī zuò lì yì

示受於五欲，亦復現行禪，

shì shòu yú wù yù yì fù xiàn xíng chán

令魔心憤亂，不能得其便。

lìng mó xīn kuì luàn bù néng dé qí biàn

火中生蓮華，是可謂希有，

huǒ zhōng shēng lián huá shì kě wèi xī yǒu

在欲而行禪，希有亦如是。

zài yù ér xíng chán xī yǒu yì rú shì

或現作婬女，引諸好色者，

huò xiàn zuò yín nǚ yǐn zhū hào sè zhě

先以欲鉤牽，後令入佛智；

xiān yǐ yù gōu qiān hòu lìng rù fó zhì

或為邑中主，或作商人導，

huò wéi yì zhōng zhǔ huò zuò shāng rén dǎo

國師及大臣，以祐利眾生。

guó shī jí dà chén yǐ yòu lì zhòng shēng

諸有貧窮者，現作無盡藏，

zhū yǒu pín qiōng zhě xiàn zuò wú jìn cáng

因以勸導之，令發菩提心。

yīn yǐ quàn dǎo zhī lìng fā pú tí xīn

我心憍慢者，為現大力士，

wǒ xīn jiāo màn zhě wéi xiàn dà lì shì

消伏諸貢高，令住無上道。

xiāo fú zhū gòng gāo lìng zhù wú shàng dào

其有恐懼眾，居前而慰安，

qí yǒu kǒng jù zhòng jū qián ér wèi ān

先施以無畏，後令發道心。

xiān shī yǐ wú wèi hòu lìng fā dào xīn

或現離婬欲，為五通仙人，

huò xiàn lí yín yù wéi wǔ tōng xiān rén

開導諸群生，令住戒忍慈。

kāi dǎo zhū qún shēng lìng zhù jiè rěn cí

見須供事者，現為作僮僕，

jiàn xū gòng shì zhě xiàn wéi zuò tóng pú

既悅可其意，乃發以道心，

jì yuè kě qí yì nǎi fā yǐ dào xīn

隨彼之所須，得入於佛道，

suí bǐ zhī suǒ xū dé rù yú fó dào

以善方便力，皆能給足之。

yǐ shàn fāng biàn lì   jiē néng gěi zú zhī

如是道無量，所行無有涯，

rú shì dào wú liàng   suǒ xíng wú yǒu yá

智慧無邊際，度脫無數眾。

zhì huì wú biān jì   dù tuō wú shù zhòng

假令一切佛，於無量億劫，

jiǎ lìng yī qiè fó   yú wú liàng yì jié

讚歎其功德，猶尚不能盡。

zàn tàn qí gōng dé   yóu shàng bù néng jìn

誰聞如是法，不發菩提心？

shuí wén rú shì fǎ   bù fā pú tí xīn

除彼不肖人，癡冥無智者。」

chú bǐ bù xiào rén   chī míng wú zhì zhě

入不二法門品第九

rù bù èr fǎ mén pǐn dì jiǔ

爾時維摩詰謂眾菩薩言：「諸仁者！云

ěr shí wéi mó jié wèi zhòng pú sà yán   zhū rén zhě   yún

何菩薩入不二法門？各隨所樂說之。」

hé pú sà rù bù èr fǎ mén   gè suí suǒ lè shuō zhī

會中有菩薩名法自在，說言：「諸仁者
huì zhōng yǒu pú sà míng fǎ zì zài shuō yán zhū rén zhě

！生滅為二。法本不生，今則無滅，得
shēng miè wéi èr fǎ běn bù shēng jīn zé wú miè dé

此無生法忍，是為入不二法門。」
cǐ wú shēng fǎ rěn shì wéi rù bù èr fǎ mén

德守菩薩曰：「我、我所為二。因有我
dé shǒu pú sà yuē wǒ wǒ suǒ wéi èr yīn yǒu wǒ

故，便有所；若無有我，則無我所，
gù biàn yǒu wǒ suǒ ruò wú yǒu wǒ zé wú wǒ suǒ

是為入不二法門。」
shì wéi rù bù èr fǎ mén

不眴菩薩曰：「受、不受為二。若法不
bù xuàn pú sà yuē shòu bù shòu wéi èr ruò fǎ bù

受，則不可得；以不可得故，無取無捨
shòu zé bù kě dé yǐ bù kě dé gù wú qǔ wú shě

、無作無行，是為入不二法門。」
wú zuò wú xíng shì wéi rù bù èr fǎ mén

德頂菩薩曰：「垢、淨為二。見垢實性
dé dǐng pú sà yuē gòu jìng wéi èr jiàn gòu shí xìng

，則無淨相，順於滅相，是為入不二法
zé wú jìng xiàng shùn yú miè xiàng shì wéi rù bù èr fǎ

門。」

mén

善宿菩薩曰：「是動、是念為二。不動

shàn sù pú sà yuē shì dòng shì niàn wéi èr bù dòng

則無念，無念則無分別，通達此者，是

zé wú niàn wú niàn zé wú fēn bié tōng dá cǐ zhě shì

為入不二法門。」

wéi rù bù èr fǎ mén

善眼菩薩曰：「一相、無相為二。若知

shàn yǎn pú sà yuē yī xiàng wú xiàng wéi èr ruò zhī

一相即是無相，亦不取無相，入於平

yī xiàng jí shì wú xiàng yì bù qǔ wú xiàng rù yú píng

等，是為入不二法門。」

děng shì wéi rù bù èr fǎ mén

妙臂菩薩曰：「菩薩心、聲聞心為二。

miào bì pú sà yuē pú sà xīn shēng wén xīn wéi èr

觀心相空如幻化者，無菩薩心、無聲聞

guān xīn xiāng kōng rú huàn huà zhě wú pú sà xīn wú shēng wén

心，是為入不二法門。」

xīn shì wéi rù bù èr fǎ mén

弗沙菩薩曰：「善、不善為二。若不起
fú shā pú sà yuē shàn bù shàn wéi èr ruò bù qǐ

善、不善，入無相際而通達者，是為入
shàn bù shàn rù wú xiāng jì ér tōng dá zhě shì wéi rù

不二法門。」
bù èr fǎ mén

師子菩薩曰：「罪、福為二。若達罪性
shī zi pú sà yuē zuì fú wéi èr ruò dá zuì xìng

，則與福無異，以金剛慧決了此相，無
zé yǔ fú wú yì yǐ jīn gāng huì jué le cǐ xiāng wú

縛無解者，是為入不二法門。」
fú wú jiě zhě shì wéi rù bù èr fǎ mén

師子意菩薩曰：「有漏、無漏為二。若
shī zi yì pú sà yuē yǒu lòu wú lòu wéi èr ruò

得諸法等，則不起漏、不漏想，不著
dé zhū fǎ děng zé bù qǐ lòu bù lòu xiǎng bù zhù

於相，亦不住無相，是為入不二法門。」
yú xiāng yì bú zhù wú xiāng shì wéi rù bù èr fǎ mén

淨解菩薩曰：「有為、無為為二。若離
jìng jiě pú sà yuē yǒu wéi wú wéi wéi èr ruò lí

一切數，則心如虛空，以清淨慧無所礙
yī qiè shù zé xīn rú xū kōng yǐ qīng jìng huì wú suǒ ài

者，是為入不二法門。」

zhě shì wéi rù bù èr fǎ mén

那羅延菩薩曰：「世間、出世間為二。」

nà luó yán pú sà yuē shì jiān chū shì jiān wéi èr

世間性空，即是出世間，於其中不入

shì jiān xìng kōng jí shì chū shì jiān yú qí zhōng bù rù

、不出、不溢、不散，是為入不二法門。」

bù chū bù yì bù sǎn shì wéi rù bù èr fǎ mén

善意菩薩曰：「生死、涅槃為二。若見

shàn yì pú sà yuē shēng sǐ niè pán wéi èr ruò jiàn

生死性，則無生死，無縛無解，不然不

shēng sǐ xìng zé wú shēng sǐ wú fú wú jiě bù rán bù

滅，如是解者，是為入不二法門。」

miè rú shì jiě zhě shì wéi rù bù èr fǎ mén

現見菩薩曰：「盡、不盡為二。法若究

xiàn jiàn pú sà yuē jìn bù jìn wéi èr fǎ ruò jiū

竟盡、若不盡，皆是無盡相；無盡相即

jìng jìn ruò bù jìn jiē shì wú jìn xiāng wú jìn xiāng jí

是空，空則無有盡、不盡相。如是入者

shì kōng kōng zé wú yǒu jìn bù jìn xiāng rú shì rù zhě

，是為入不二法門。」

shì wéi rù bù èr fǎ mén

普守菩薩曰：「我、無我為二。我尚不

pǔ shǒu pú sà yuē wǒ wú wǒ wéi èr wǒ shàng bù

可得，非我何可得？見我實性者，不復

kě dé fēi wǒ hé kě dé jiàn wǒ shí xìng zhě bù fù

起二，是為入不二法門。」

qǐ èr shì wéi rù bù èr fǎ mén

電天菩薩曰：「明、無明為二。無明實

diàn tiān pú sà yuē míng wú míng wéi èr wú míng shí

性即是明，明亦不可取，離一切數，

xìng jí shì míng míng yì bù kě qǔ lí yī qiè shù

於其中平等無二者，是為入不二法門。」

yú qí zhōng píng děng wú èr zhě shì wéi rù bù èr fǎ mén

喜見菩薩曰：「色、色空為二。色即是

xǐ jiàn pú sà yuē sè sè kōng wéi èr sè jí shì

空，非色滅空，色性自空；如是，受、

kōng fēi sè miè kōng sè xìng zì kōng rú shì shòu

想、行、識、識空為二，識即是空，非

xiǎng xíng shí shí kōng wéi èr shí jí shì kōng fēi

識滅空，識性自空，於其中而通達者，

shí miè kōng shí xìng zì kōng yú qí zhōng ér tōng dá zhě

是為入不二法門。」

shì wéi rù bù èr fǎ mén

明相菩薩曰：「四種異、空種異為二。

míng xiāng pú sà yuē sì zhǒng yì kōng zhǒng yì wéi èr

四種性即是空種性，如前際、後際空故

sì zhǒng xìng jí shì kōng zhǒng xìng rú qián jì hòu jì kōng gù

，中際亦空。若能如是知諸種性者，是

zhōng jì yì kōng ruò néng rú shì zhī zhū zhǒng xìng zhě shì

為入不二法門。」

wéi rù bù èr fǎ mén

妙意菩薩曰：「眼、色為二。若知眼性

miào yì pú sà yuē yǎn sè wéi èr ruò zhī yǎn xìng

，於色不貪、不恚、不癡，是名寂滅；

yú sè bù tān bù huī bù chī shì míng jì miè

如是，耳、聲，鼻、香，舌、味，身、

rú shì ěr shēng bí xiāng shé wèi shēn

觸，意、法為二，若知意性，於法不貪

chù yì fǎ wéi èr ruò zhī yì xìng yú fǎ bù tān

、不恚、不癡，是名寂滅，安住其中，

bù huī bù chī shì míng jì miè ān zhù qí zhōng

是為入不二法門。」

shì wéi rù bù èr fǎ mén

無盡意菩薩曰：「布施、迴向一切智為

wú jìn yì pú sà yuē bù shī huí xiàng yī qiè zhì wéi

二。布施性即是迴向一切智性，如是，
èr bù shī xìng jí shì huí xiàng yī qiè zhì xìng rú shì

持戒、忍辱、精進、禪定、智慧、迴向
chí jiè rěn rǔ jīng jìn chán dìng zhì huì huí xiàng

一切智為二，智慧性即是迴向一切智性
yī qiè zhì wéi èr zhì huì xìng jí shì huí xiàng yī qiè zhì xìng

，於其中入一相者，是為入不二法門。」
yú qí zhōng rù yī xiàng zhě shì wéi rù bù èr fǎ mén

深慧菩薩曰：「是空、是無相、是無作
shēn huì pú sà yuē shì kōng shì wú xiàng shì wú zuò

為二。空即無相，無相即無作；若空、
wéi èr kōng jí wú xiàng wú xiàng jí wú zuò ruò kōng

無相、無作，則無心、意、識，於一解
wú xiàng wú zuò zé wú xīn yì shí yú yī jiě

脫門即是三解脫門者，是為入不二法門
tuō mén jí shì sān jiě tuō mén zhě shì wéi rù bù èr fǎ mén

。」

寂根菩薩曰：「佛、法、眾為二。佛即
jì gēn pú sà yuē fó fǎ zhòng wéi èr fó jí

是法，法即是眾，是三寶皆無為相，與
shì fǎ fǎ jí shì zhòng shì sān bǎo jiē wú wéi xiàng yǔ

虛空等，一切法亦爾。能隨此行者，是

xū kōng děng yī qiè fǎ yì ěr néng suí cǐ xíng zhě shì

為入不二法門。」

wéi rù bù èr fǎ mén

心無礙菩薩曰：「身、身滅為二。身即

xīn wú ài pú sà yuē shēn shēn miè wéi èr shēn jí

是身滅。所以者何？見身實相者，不起

shì shēn miè suǒ yǐ zhě hé jiàn shēn shí xiàng zhě bù qǐ

見身及見滅身，身與滅身無二無分別，

jiàn shēn jí jiàn miè shēn shēn yǔ miè shēn wú èr wú fēn bié

於其中不驚、不懼者，是為入不二法門

yú qí zhōng bù jīng bù jù zhě shì wéi rù bù èr fǎ mén

。」

上善菩薩曰：「身、口、意業為二。是

shàng shàn pú sà yuē shēn kǒu yì yè wéi èr shì

三業皆無作相，身無作相，即口無作

sān yè jiē wú zuò xiàng shēn wú zuò xiàng jí kǒu wú zuò

相；口無作相，即意無作相；是三業

xiàng kǒu wú zuò xiàng jí yì wú zuò xiàng shì sān yè

無作相，即一切法無作相。能如是隨無

wú zuò xiàng jí yī qiè fǎ wú zuò xiàng néng rú shì suí wú

作慧者，是為入不二法門。」

zuò huì zhě shì wéi rù bù èr fǎ mén

福田菩薩曰：「福行、罪行、不動行為

fú tián pú sà yuē fú xíng zuì xíng bù dòng xíng wéi

二。三行實性即是空，空則無福行、無

èr sān xíng shí xìng jí shì kōng kōng zé wú fú xíng wú

罪行、無不動行。於此三行而不起者，

zuì xíng wú bù dòng xíng yú cǐ sān xíng ér bù qǐ zhě

是為入不二法門。」

shì wéi rù bù èr fǎ mén

華嚴菩薩曰：「從我起二為二。見我實

huá yán pú sà yuē cóng wǒ qǐ èr wéi èr jiàn wǒ shí

相者，不起二法；若不住二法，則無有

xiāng zhě bù qǐ èr fǎ ruò bú zhù èr fǎ zé wú yǒu

識；無所識者，是為入不二法門。」

shí wú suǒ shí zhě shì wéi rù bù èr fǎ mén

德藏菩薩曰：「有所得相為二。若無所

dé cáng pú sà yuē yǒu suǒ dé xiāng wéi èr ruò wú suǒ

得，則無取捨；無取捨者，是為入不二

dé zé wú qǔ shě wú qǔ shě zhě shì wéi rù bù èr

法門。」

fǎ mén

月上菩薩曰：「闇與明為二。無闇、無
yuè shàng pú sà yuē àn yǔ míng wéi èr wú àn wú
明，則無有二。所以者何？如入滅受想
míng zé wú yǒu èr suǒ yǐ zhě hé rú rù miè shòu xiǎng
定，無闇、無明，一切法相亦復如是，
dìng wú àn wú míng yī qiè fǎ xiāng yì fù rú shì
於其中平等入者，是為入不二法門。」
yú qí zhōng píng děng rù zhě shì wéi rù bù èr fǎ mén

寶印手菩薩曰：「樂涅槃、不樂世間為
bǎo yìn shǒu pú sà yuē lè niè pán bù lè shì jiān wéi
二。若不樂涅槃、不厭世間，則無有二
èr ruò bù lè niè pán bù yàn shì jiān zé wú yǒu èr
。所以者何？若有縛，則有解；若本無
suǒ yǐ zhě hé ruò yǒu fú zé yǒu jiě ruò běn wú
縛，其誰求解？無縛無解，則無樂、厭
fú qí shuí qiú jiě wú fú wú jiě zé wú lè yàn
，是為入不二法門。」
shì wéi rù bù èr fǎ mén

珠頂王菩薩曰：「正道、邪道為二。住
zhū dǐng wáng pú sà yuē zhèng dào xié dào wéi èr zhù
正道者，則不分別是邪是正，離此二者
zhèng dào zhě zé bù fēn bié shì xié shì zhèng lí cǐ èr zhě

，是為入不二法門。」

shì wéi rù bù èr fǎ mén

樂實菩薩曰：「實、不實為二。實見者

lè shí pú sà yuē shí bù shí wéi èr shí jiàn zhě

尚不見實，何況非實？所以者何？非肉

shàng bù jiàn shí hé kuàng fēi shí suǒ yǐ zhě hé fēi ròu

眼所見，慧眼乃能見，而此慧眼，無見

yǎn suǒ jiàn huì yǎn nǎi néng jiàn ér cǐ huì yǎn wú jiàn

無不見，是為入不二法門。」

wú bù jiàn shì wéi rù bù èr fǎ mén

如是諸菩薩各各說已，問文殊師利：「

rú shì zhū pú sà gè gè shuō yǐ wèn wén shū shī lì

何等是菩薩入不二法門？」

hé děng shì pú sà rù bù èr fǎ mén

文殊師利曰：「如我意者，於一切法無

wén shū shī lì yuē rú wǒ yì zhě yú yī qiè fǎ wú

言無說，無示無識，離諸問答，是為入

yán wú shuō wú shì wú shí lí zhū wèn dá shì wéi rù

不二法門。」

bù èr fǎ mén

於是文殊師利問維摩詰：「我等各自說
yú shì wén shū shī lì wèn wéi mó jié wǒ děng gè zì shuō

已，仁者當說何等是菩薩入不二法門？
yǐ rén zhě dāng shuō hé děng shì pú sà rù bù èr fǎ mén

」

時維摩詰默然無言。

shí wéi mó jié mò rán wú yán

文殊師利歎曰：「善哉，善哉！乃至無

wén shū shī lì tàn yuē shàn zāi shàn zāi nǎi zhì wú

有文字、語言，是真入不二法門。」

yǒu wén zì yǔ yán shì zhēn rù bù èr fǎ mén

說是入不二法門品時，於此眾中五千

shuō shì rù bù èr fǎ mén pǐn shí yú cǐ zhòng zhōng wǔ qiān

菩薩，皆入不二法門，得無生法忍。

pú sà jiē rù bù èr fǎ mén dé wú shēng fǎ rěn

維摩詰所說經卷下

wéi mó jié suǒ shuō jīng juǎn xià

香積佛品第十

xiāng jī fó pǐn dì shí

於是舍利弗心念：「日時欲至，此諸菩

yú shì shě li fú xīn niàn

rì shí yù zhì

cǐ zhū pú

薩當於何食？」

sà dāng yú hé shí

時維摩詰知其意而語言：「佛說八解脫

shí wéi mó jié zhī qí yì ér yǔ yán

fó shuō bā jiě tuō

，仁者受行，豈雜欲食而聞法乎？若欲

rén zhě shòu xíng

qǐ zá yù shí

ér wén fǎ hū

ruò yù

食者，且待須臾，當令汝得未曾有食。

shí zhě

qiě dài xū yú

dāng lìng rǔ dé

wèi céng yǒu shí

」

時維摩詰即入三昧，以神通力示諸大眾

shí wéi mó jié jí rù sān mèi

yǐ shén tōng lì shì zhū dà zhòng

上方界分，過四十二恒河沙佛土，有國

shàng fāng jiè fēn

guò sì shí èr héng hé shā

fó tǔ

yǒu guó

名眾香，佛號香積，今現在。其國香
míng zhòng xiāng fó hào xiāng jī jīn xiàn zài qí guó xiāng

氣，比於十方諸佛世界人、天之香，最
qì bǐ yú shí fāng zhū fó shì jiè rén tiān zhī xiāng zuì

為第一。彼土無有聲聞、辟支佛名，唯
wéi dì yī bǐ tǔ wú yǒu shēng wén pì zhī fó míng wéi

有清淨大菩薩眾，佛為說法。其界一
yǒu qīng jìng dà pú sà zhòng fó wéi shuō fǎ qí jiè yī

切皆以香作樓閣，經行香地，苑園皆
qiè jiē yǐ xiāng zuò lóu gé jīng xíng xiāng dì yuàn yuán jiē

香。其食香氣，周流十方無量世界。
xiāng qí shí xiāng qì zhōu liú shí fāng wú liàng shì jiè

時彼佛與諸菩薩方共坐食，有諸天子皆
shí bǐ fó yǔ zhū pú sà fāng gòng zuò shí yǒu zhū tiān zǐ jiē

號香嚴，悉發阿耨多羅三藐三菩提心，
hào xiāng yán xī fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn

供養彼佛及諸菩薩，此諸大眾莫不目見。
gòng yǎng bǐ fó jí zhū pú sà cí zhū dà zhòng mò bù mù jiàn

時維摩詰問眾菩薩言：「諸仁者！誰能
shí wéi mó jié wèn zhòng pú sà yán zhū rén zhě shuí néng

致彼佛飯？」以文殊師利威神力故，咸
zhì bǐ fó fàn yǐ wén shū shī lì wēi shén lì gù xiān

皆默然。維摩詰言：「仁此大眾，無乃

jiē mò rán

wéi mó jié yán

rén cǐ dà zhòng

wú nǎi

可恥？」

kě chǐ

文殊師利曰：「如佛所言，勿輕未學。

wén shū shī lì yuē

rú fó suǒ yán

wù qīng wèi xué

」

於是維摩詰不起于座，居眾會前化作菩

yú shì wéi mó jié bù qǐ yú zuò

jū zhòng huì qián huà zuò pú

薩——相好光明，威德殊勝，蔽於眾

sà xiāng hǎo guāng míng

wēi dé shū shèng

bì yú zhòng

會——而告之曰：「汝往上方界分，度

huì ér gào zhī yuē

rǔ wǎng shàng fāng jiè fēn

dù

如四十二恒河沙佛土，有國名眾香，佛

rú sì shí èr héng hé shā fó tǔ

yǒu guó míng zhòng xiāng

fó

號香積，與諸菩薩方共坐食。汝往到彼

hào xiāng jī

yǔ zhū pú sà fāng gòng zuò shí

rǔ wǎng dào bǐ

，如我辭曰：『維摩詰稽首世尊足下！

rú wǒ cí yuē

wéi mó jié qǐ shǒu shì zūn zú xià

致敬無量，問訊起居，少病少惱，氣力

zhì jìng wú liàng

wèn xùn qǐ jū

shǎo bìng shǎo nǎo

qì lì

安不？願得世尊所食之餘，當於娑婆世

ān bù yuàn dé shì zūn suǒ shí zhī yú dāng yú suō pó shì

界施作佛事，令此樂小法者得弘大道，

jiè shī zuò fó shì lìng cǐ lè xiǎo fǎ zhě dé hóng dà dào

亦使如來名聲普聞。」

yì shǐ rú lái míng shēng pǔ wén

時化菩薩即於會前，昇于上方。舉眾

shí huà pú sà jí yú huì qián shēng yú shàng fāng jǔ zhòng

皆見其去，到眾香界，禮彼佛足，又聞

jiē jiàn qí qù dào zhòng xiāng jiè lǐ bǐ fó zú yòu wén

其言：「維摩詰稽首世尊足下！致敬無

qí yán wéi mó jié qǐ shǒu shì zūn zú xià zhì jìng wú

量，問訊起居，少病少惱，氣力安不？

liàng wèn xùn qǐ jū shǎo bìng shǎo nǎo qì lì ān bù

願得世尊所食之餘，欲於娑婆世界施作

yuàn dé shì zūn suǒ shí zhī yú yù yú suō pó shì jiè shī zuò

佛事，使此樂小法者得弘大道，亦使如

fó shì shǐ cǐ lè xiǎo fǎ zhě dé hóng dà dào yì shǐ rú

來名聲普聞。」

lái míng shēng pǔ wén

彼諸大士見化菩薩，歎未曾有：「今此

bǐ zhū dà shì jiàn huà pú sà tàn wèi céng yǒu jīn cǐ

上人從何所來？娑婆世界為在何許？云
shàng rén cóng hé suǒ lái suō pó shì jiè wéi zài hé xǔ yún

何名為樂小法者？」即以問佛。佛告之
hé míng wéi lè xiǎo fǎ zhě jí yǐ wèn fó fó gào zhī

曰：「下方度如四十二恒河沙佛土，有
yuē xià fāng dù rú sì shí èr héng hé shā fó tǔ yǒu

世界名娑婆，佛號釋迦牟尼，今現在。
shì jiè míng suō pó fó hào shì jiā móu ní jīn xiàn zài

於五濁惡世，為樂小法眾生敷演道教。
yú wǔ zhuó è shì wéi lè xiǎo fǎ zhòngshēng fū yǎn dào jiào

彼有菩薩名維摩詰，住不可思議解脫，
bǐ yǒu pú sà míng wéi mó jié zhù bù kě sī yì jiě tuō

為諸菩薩說法，故遣化來，稱揚我名，
wéi zhū pú sà shuō fǎ gù qiǎn huà lái chēng yáng wǒ míng

并讚此土，令彼菩薩增益功德。」
bìng zàn cǐ tǔ lìng bǐ pú sà zēng yì gōng dé

彼菩薩言：「其人何如，乃作是化？德
bǐ pú sà yán qí rén hé rú nǎi zuò shì huà dé

力無畏，神足若斯！」佛言：「甚大！一
lì wú wèi shén zú ruò sī fó yán shèn dà yī

切十方皆遣化往，施作佛事饒益眾生。」
qiè shí fāng jiē qiǎn huà wǎng shī zuò fó shì ráo yì zhòngshēng

於是香積如來以眾香鉢盛滿香飯，與
yú shì xiāng jī rú lái yǐ zhòng xiāng bō shèng mǎn xiāng fàn yǔ

化菩薩。時彼九百萬菩薩俱發聲言：「
huà pú sà shí bǐ jiǔ bǎi wàn pú sà jù fā shēng yán

我欲詣娑婆世界供養釋迦牟尼佛，并欲
wǒ yù yì suō pō shì jiè gōng yǎng shì jiā móu ní fó bìng yù

見維摩詰等諸菩薩眾。」佛言：「可往
jiàn wéi mó jié děng zhū pú sà zhòng fó yán kě wǎng

。攝汝身香，無令彼諸眾生起惑著心
shè rǔ shēn xiāng wú lìng bǐ zhū zhòng shēng qǐ huò zhù xīn

；又當捨汝本形，勿使彼國求菩薩者，
yòu dāng shě rǔ běn xíng wù shǐ bǐ guó qiú pú sà zhě

而自鄙恥；又汝於彼莫懷輕賤，而作礙
ér zì bǐ chǐ yòu rǔ yú bǐ mò huái qīng jiǎn ér zuò ài

想。所以者何？十方國土，皆如虛空，
xiǎng suǒ yǐ zhě hé shí fāng guó tǔ jiē rú xū kōng

又諸佛為欲化諸樂小法者，不盡現其清
yòu zhū fó wéi yù huà zhū lè xiǎo fǎ zhě bù jìn xiàn qí qīng

淨土耳！」時化菩薩既受鉢飯，與彼九
jìng tǔ ěr shí huà pú sà jì shòu bō fàn yǔ bǐ jiǔ

百萬菩薩俱，承佛威神及維摩詰力，於
bǎi wàn pú sà jù chéng fó wēi shén jí wéi mó jié lì yú

彼世界忽然不現，須臾之間至維摩詰舍。
bǐ shì jiè hū rán bù xiàn xū yú zhī jiān zhì wéi mó jié shě

時維摩詰即化作九百萬師子之座，嚴好

shí wéi mó jié jí huà zuò jiǔ bǎi wàn shī zi zhī zuò yán hǎo

如前，諸菩薩皆坐其上。是化菩薩以滿

rú qián zhū pú sà jiē zuò qí shàng shì huà pú sà yǐ mǎn

鉢香飯與維摩詰，飯香普熏毘耶離城及

bō xiāng fàn yǔ wéi mó jié fàn xiāng pǔ xūn pí yé lí chéng jí

三千大千世界。時毘耶離婆羅門、居士

sān qiān dà qiān shì jiè shí pí yé lí pó luó mén jū shì

等，聞是香氣，身意快然，歎未曾有！

děng wén shì xiāng qì shēn yì kuài rán tàn wèi céng yǒu

於是長者主月蓋從八萬四千人，來入維

yú shì zhǎng zhě zhǔ yuè gài cóng bā wàn sì qiān rén lái rù wéi

摩詰舍。見其室中菩薩甚多，諸師子座

mó jié shě jiàn qí shì zhōng pú sà shèn duō zhū shī zi zuò

高廣嚴好，皆大歡喜，禮眾菩薩及大弟

gāo guǎng yán hǎo jiē dà huān xǐ lǐ zhòng pú sà jí dà dì

子，却住一面。諸地神、虛空神及欲、色

zǐ què zhù yí miàn zhū dì shén xū kōng shén jí yù sè

界諸天，聞此香氣，亦皆來入維摩詰舍。

jiè zhū tiān wén cǐ xiāng qì yì jiē lái rù wéi mó jié shě

時維摩詰語舍利弗等諸大聲聞：「仁

shí wéi mó jié yǔ shě lì fú děng zhū dà shēng wén rén

者可食。如來甘露味飯，大悲所熏，
zhě kě shí   rú lái gān lù wèi fàn   dà bēi suǒ xūn

無以限量食之，使不消也。」有異聲
wú yǐ xiàn yì shí zhī   shǐ bù xiāo yě   yǒu yì shēng

聞念：「是飯少，而此大眾人人當食
wén niàn   shì fàn shǎo   ér cǐ dà zhòng rén rén dāng shí

。」化菩薩曰：「勿以聲聞小德小智
huà pú sà yuē   wù yǐ shēng wén xiǎo dé xiǎo zhì

稱量如來無量福慧！四海有竭，此飯
chēng liang rú lái wú liang fú huì   sì hǎi yǒu jié   cǐ fàn

無盡！使一切人食，揣若須彌，乃至
wú jìn   shǐ yī qiè rén shí   chuāi ruò xū mí   nǎi zhì

一劫，猶不能盡。所以者何？無盡戒
yī jié   yóu bù néng jìn   suǒ yǐ zhě hé   wú jìn jiè

、定、智慧、解脫、解脫知見功德具
dìng   zhì huì   jiě tuō   jiě tuō zhī jiàn gōng dé jù

足者所食之餘，終不可盡。」於是鉢
zú zhě suǒ shí zhī yú   zhōng bù kě jìn   yú shì bō

飯悉飽眾會，猶故不 $\boxtimes$ 。其諸菩薩、
fàn xī bǎo zhòng huì   yóu gù bù $\boxtimes$ qí zhū pú sà

聲聞、天、人，食此飯者，身安快樂
shēng wén   tiān   rén   shí cǐ fàn zhě   shēn ān kuài lè

，譬如一切樂莊嚴國諸菩薩也；又諸
pì rú yī qiè lè zhuāng yán guó zhū pú sà yě   yòu zhū

毛孔皆出妙香，亦如眾香國土諸樹之香。

máo kǒng jiē chū miào xiāng yì rú zhòngxiāng guó tǔ zhū shù zhī xiāng

爾時維摩詰問眾香菩薩：「香積如來

ěr shí wéi mó jié wèn zhòng xiāng pú sà xiāng jī rú lái

以何說法？」

yǐ hé shuō fǎ

彼菩薩曰：「我土如來無文字說，但以

bǐ pú sà yuē wǒ tǔ rú lái wú wén zì shuō dàn yǐ

眾香令諸天、人得入律行。菩薩各各坐

zhòng xiāng lìng zhū tiān rén dé rù lǜ xíng pú sà gè gè zuò

香樹下，聞斯妙香，即獲一切德藏三昧

xiāng shù xià wén sī miào xiāng jí huò yī qiè dé cáng sān mèi

。得是三昧者，菩薩所有功德皆悉具足

dé shì sān mèi zhě pú sà suǒ yǒu gōng dé jiē xī jù zú

。」

彼諸菩薩問維摩詰：「今世尊釋迦牟尼

bǐ zhū pú sà wèn wéi mó jié jīn shì zūn shì jiā móu ní

以何說法？」

yǐ hé shuō fǎ

維摩詰言：「此土眾生剛強難化，故
wéi mó jié yán   cǐ tǔ zhòng shēng gāng qiáng nán huà   gù

佛為說剛強之語以調伏之。言是地獄
fó wéi shuō gāng qiáng zhī yǔ yǐ tiào fú zhī   yán shì dì yù

、是畜生、是餓鬼，是諸難處，是愚人
shì chù sheng   shì è guǐ   shì zhū nán chù   shì yú rén

生處；是身邪行，是身邪行報；是口
shēng chù   shì shēn xié xíng   shì shēn xié xíng bào   shì kǒu

邪行，是口邪行報；是意邪行，是意邪
xié xíng   shì kǒu xié xíng bào   shì yì xié xíng   shì yì xié

行報；是殺生，是殺生報；是不與取
xíng bào   shì shā shēng   shì shā shēng bào   shì bù yǔ qǔ

，是不與取報；是邪淫，是邪淫報；是
shì bù yǔ qǔ bào   shì xié yín   shì xié yín bào   shì

妄語，是妄語報；是兩舌，是兩舌報
wàng yǔ   shì wàng yǔ bào   shì liǎng shé   shì liǎng shé bào

；是惡口，是惡口報；是無義語，是無
shì è kǒu   shì è kǒu bào   shì wú yì yǔ   shì wú

義語報；是貪嫉，是貪嫉報；是瞋惱，
yì yǔ bào   shì tān jí   shì tān jí bào   shì chēn nǎo

是瞋惱報；是邪見，是邪見報；是慳悋
shì chēn nǎo bào   shì xié jiàn   shì xié jiàn bào   shì qiān lìn

，是慳悋報；是毀戒，是毀戒報；是瞋
shì qiān lìn bào   shì huǐ jiè   shì huǐ jiè bào   shì chēn

恚，是瞋恚報；是懈怠，是懈怠報；是
huì shì chēn huì bào shì xiè dài shì xiè dài bào shì

亂意，是亂意報；是愚癡，是愚癡報；
luàn yì shì luàn yì bào shì yú chī shì yú chī bào

是結戒，是持戒，是犯戒；是應作，是
shì jié jiè shì chí jiè shì fàn jiè shì yīng zuò shì

不應作；是障礙，是不障礙；是得罪
bù yīng zuò shì zhàng ài shì bù zhàng ài shì dé zuì

，是離罪；是淨，是垢；是有漏，是無
shì lí zuì shì jìng shì gòu shì yǒu lòu shì wú

漏；是邪道，是正道；是有為，是無為
lòu shì xié dào shì zhèng dào shì yǒu wéi shì wú wéi

；是世間，是涅槃。以難化之人心如獼
shì shì jiān shì niè pán yǐ nán huà zhī rén xīn rú yuán

猴，故以若干種法制御其心，乃可調
hóu gù yǐ ruò gān zhǒng fǎ zhì yù qí xīn nǎi kě diào

伏，譬如象馬，悞不調，加諸楚毒
fú pì rú xiàng mǎ lǒng li bù diào jiā zhū chǔ dú

乃至徹骨，然後調伏。如是剛強難化
nǎi zhì chè gǔ rán hòu diào fú rú shì gāng qiáng nán huà

眾生，故以一切苦切之言，乃可入律。」
zhōngshēng gù yǐ yī qiè kǔ qiè zhī yán nǎi kě rù lǜ

彼諸菩薩聞說是已，皆曰：「未曾有也

bǐ zhū pú sà wén shuō shì yǐ jiē yuē wèi céng yǒu yě

！如世尊釋迦牟尼佛，隱其無量自在

rú shì zūn shì jiā móu ní fó yǐn qí wú liàng zì zài

之力，乃以貧所樂法度脫眾生；斯諸

zhī lì nǎi yǐ pín suǒ lè fǎ dù tuō zhòng shēng sī zhū

菩薩亦能勞謙，以無量大悲生是佛土。」

pú sà yì néng láo qiān yǐ wú liàng dà bēi shēng shì fó tǔ

維摩詰言：「此土菩薩於諸眾生大悲堅

wéi mó jié yán cǐ tǔ pú sà yú zhū zhòng shēng dà bēi jiān

固，誠如所言。然其一世饒益眾生，多

gù chéng rú suǒ yán rán qí yī shì ráo yì zhòng shēng duō

於彼國百千劫行。所以者何？此娑婆世

yú bǐ guó bǎi qiān jié xíng suǒ yǐ zhě hé cǐ suō pó shì

界有十事善法，諸餘淨土之所無有。何

jiè yǒu shí shì shàn fǎ zhū yú jìng tǔ zhī suǒ wú yǒu hé

等為十？以布施攝貧窮，以淨戒攝毀禁

děng wéi shí yǐ bù shī shè pín qióng yǐ jìng jiè shè huǐ jìn

，以忍辱攝瞋恚，以精進攝懈怠，以禪定

yǐ rěn rǔ shè chēn huì yǐ jīng jìn shè xiè dài yǐ chán dìng

攝亂意，以智慧攝愚癡，說除難法度八難

shè luàn yì yǐ zhì huì shè yú chī shuō chú nán fǎ dù bā nán

者，以大乘法度樂小乘者，以諸善根濟
zhě yǐ dà chéng fǎ dù lè xiǎo chéng zhě yǐ zhū shàn gēn jì

無德者，常以四攝成就眾生，是為十。」
wú dé zhě cháng yǐ sì shè chéng jiù zhòngshēng shì wéi shí

彼菩薩曰：「菩薩成就幾法？於此世界
bǐ pú sà yuē pú sà chéng jiù jǐ fǎ yú cǐ shì jiè

行無瘡疣，生于淨土。」
xíng wú chuāng yóu shēng yú jìng tǔ

維摩詰言：「菩薩成就八法，於此世界
wéi mó jié yán pú sà chéng jiù bā fǎ yú cǐ shì jiè

行無瘡疣，生于淨土。何等為八？饒
xíng wú chuāng yóu shēng yú jìng tǔ hé děng wéi bā ráo

益眾生，而不望報；代一切眾生受諸
yì zhòng shēng ér bù wàng bào dài yī qiè zhòng shēng shòu zhū

苦惱，所作功德盡以施之；等心眾生，
kǔ nǎo suǒ zuò gōng dé jìn yǐ shī zhī děng xīn zhòngshēng

謙下無礙；於諸菩薩視之如佛；所未聞
qiān xià wú ài yú zhū pú sà shì zhī rú fó suǒ wèi wén

經，聞之不疑；不與聲聞而相違背；不
jīng wén zhī bù yí bù yǔ shēng wén ér xiāng wéi bèi bù

嫉彼供，不高己利，而於其中調伏其心
jí bǐ gòng bù gāo jǐ lì ér yú qí zhōng diào fú qí xīn

；常省己過，不訟彼短，恒以一心求諸

cháng shěng jǐ guò   bù sòng bǐ duǎn   héng yī yī xīn qiú zhū

功德，是為八法。」

gōng dé   shì wéi bā fǎ

維摩詰、文殊師利於大眾中說是法時

wéi mó jié   wén shū shī lì yú dà zhòng zhōng shuō shì fǎ shí

，百千天、人皆發阿耨多羅三藐三菩提

bǎi qiān tiān   rén jiē fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí

心，十千菩薩得無生法忍。

xīn   shí qiān pú sà dé wú shēng fǎ rěn

菩薩行品第十一

pú sà xíng pǐn dì shí yī

是時佛說法於菴羅樹園，其地忽然廣

shì shí fó shuō fǎ yú ān luó shù yuán   qí dì hū rán guǎng

博嚴事，一切眾會皆作金色。阿難白佛

bó yán shì   yī qiè zhòng huì jiē zuò jīn sè   ā nán bái fó

言：「世尊！以何因緣，有此瑞應？是

yán   shì zūn   yǐ hé yīn yuán   yǒu cǐ ruì yīng   shì

處忽然廣博嚴事，一切眾會皆作金色。」

chù hū rán guǎng bó yán shì   yī qiè zhòng huì jiē zuò jīn sè

佛告阿難：「是維摩詰、文殊師利，與
fó gào ā nán shì wéi mó jié wén shū shī lì yǔ

諸大眾恭敬圍繞，發意欲來，故先為此
zhū dà zhòng gōng jìng wéi rào fā yì yù lái gù xiān wéi cǐ

瑞應。」
ruì yīng

於是維摩詰語文殊師利：「可共見佛，
yú shì wéi mó jié yǔ wén shū shī lì kě gòng jiàn fó

與諸菩薩禮事供養。」
yǔ zhū pú sà lǐ shì gōng yǎng

文殊師利言：「善哉！行矣！今正是時
wén shū shī lì yán shàn zāi xíng yǐ jīn zhèng shì shí

。」

維摩詰即以神力持諸大眾并師子座，置
wéi mó jié jí yǐ shén lì chí zhū dà zhòng bìng shī zi zuò zhì

於右掌，往詣佛所。到已著地，稽首佛
yú yòu zhǎng wǎng yì fó suǒ dào yǐ zhù dì qǐ shǒu fó

足，右遶七匝，一心合掌，在一面立；
zú yòu rào qī zā yī xīn hé zhǎng zài yí miàn lì

其諸菩薩即皆避座，稽首佛足，亦繞七
qí zhū pú sà jí jiē bì zuò qǐ shǒu fó zú yì rào qī

匝，於一面立；諸大弟子、釋、梵、四
zā yú yí miàn lì zhū dà dì zǐ shì fàn sì

天王等，亦皆避座，稽首佛足，在一面
tiān wáng děng yì jiē bì zuò qǐ shǒu fó zú zài yí miàn

立。
lì

於是世尊如法慰問諸菩薩已，各令復坐
yú shì shì zūn rú fǎ wèi wèn zhū pú sà yǐ gè lìng fù zuò

，即皆受教。眾坐已定，佛語舍利弗：
jí jiē shòu jiào zhòng zuò yǐ dìng fó yǔ shě lì fú

「汝見菩薩大士自在神力之所為乎？」
rǔ jiàn pú sà dà shì zì zài shén lì zhī suǒ wéi hū

「唯然，已見！」
wéi rán yǐ jiàn

「於汝意云何？」「世尊！我覩其為不
yú rǔ yì yún hé shì zūn wǒ dǔ qí wéi bù

可思議，非意所圖，非度所測。」
kě sī yì fēi yì suǒ tú fēi dù suǒ cè

爾時阿難白佛言：「世尊！今所聞香，
ěr shí ā nán bái fó yán shì zūn jīn suǒ wén xiāng

自昔未有，是為何香？」

zì xī wèi yǒu shì wéi hé xiāng

佛告阿難：「是彼菩薩毛孔之香。」

fó gào ā nán shì bǐ pú sà máo kǒng zhī xiāng

於是舍利弗語阿難言：「我等毛孔亦出

yú shì shě li fú yǔ ā nán yán wǒ děng máo kǒng yì chū

是香。」

shì xiāng

阿難言：「此所從來？」

ā nán yán cǐ suǒ cóng lái

曰：「是長者維摩詰從眾香國取佛餘

yuē shì zhǎng zhě wéi mó jié cóng zhòng xiāng guó qǔ fó yú

飯，於舍食者，一切毛孔皆香若此。」

fàn yú shě shí zhě yī qiè máo kǒng jiē xiāng ruò cǐ

阿難問維摩詰：「是香氣住當久如？」

ā nán wèn wéi mó jié shì xiāng qì zhù dāng jiǔ rú

維摩詰言：「至此飯消。」

wéi mó jié yán zhì cǐ fàn xiāo

曰：「此飯久如當消？」

yuē   cǐ fàn jiǔ rú dāng xiāo

曰：「此飯勢力至于七日，然後乃消。」

yuē   cǐ fàn shì lì zhì yú qī rì   rán hòu nǎi xiāo

又，阿難！若聲聞人未入正位，食此飯

yòu   ā nán   ruò shēng wén rén wèi rù zhèng wèi   shí cǐ fàn

者，得入正位，然後乃消；已入正位，

zhě   dé rù zhèng wèi   rán hòu nǎi xiāo   yǐ rù zhèng wèi

食此飯者，得心解脫，然後乃消；若未

shí cǐ fàn zhě   dé xīn jiě tuō   rán hòu nǎi xiāo   ruò wèi

發大乘意，食此飯者，至發意乃消；已

fā dà chéng yì   shí cǐ fàn zhě   zhì fā yì nǎi xiāo   yǐ

發意，食此飯者，得無生忍，然後乃消

fā yì   shí cǐ fàn zhě   dé wú shēng rěn   rán hòu nǎi xiāo

；已得無生忍，食此飯者，至一生補處

yǐ dé wú shēng rěn   shí cǐ fàn zhě   zhì yī shēng bǔ chù

，然後乃消。譬如有藥，名曰上味，其

rán hòu nǎi xiāo   pì rú yǒu yào   míng yuē shàng wèi   qí

有服者，身諸毒滅，然後乃消；此飯如

yǒu fú zhě   shēn zhū dú miè   rán hòu nǎi xiāo   cǐ fàn rú

是，滅除一切諸煩惱毒，然後乃消。」

shì   miè chú yī qiè zhū fán nǎo dú   rán hòu nǎi xiāo

阿難白佛言：「未曾有也！世尊！如此
ā nán bái fó yán wèi céng yǒu yě shì zūn rú cǐ

香飯能作佛事。」

xiāng fàn néng zuò fó shì

佛言：「如是，如是！阿難！或有佛土
fó yán rú shì rú shì ā nán huò yǒu fó tǔ

以佛光明而作佛事，有以諸菩薩而作佛
yǐ fó guāng míng ér zuò fó shì yǒu yǐ zhū pú sà ér zuò fó

事，有以佛所化人而作佛事，有以菩提
shì yǒu yǐ fó suǒ huà rén ér zuò fó shì yǒu yǐ pú tí

樹而作佛事，有以佛衣服、臥具而作佛
shù ér zuò fó shì yǒu yǐ fó yī fú wò jù ér zuò fó

事，有以飯食而作佛事，有以園林臺觀
shì yǒu yǐ fàn shí ér zuò fó shì yǒu yǐ yuán lín tái guān

而作佛事，有以三十二相、八十隨形好
ér zuò fó shì yǒu yǐ sān shí èr xiāng bā shí suí xíng hǎo

而作佛事，有以佛身而作佛事，有以虛
ér zuò fó shì yǒu yǐ fó shēn ér zuò fó shì yǒu yǐ xū

空而作佛事；眾生應以此緣得入律行。
kōng ér zuò fó shì zhòng shēng yīng yǐ cǐ yuán dé rù lǜ xíng

有以夢、幻、影、響、鏡中像、水中
yǒu yǐ mèng huàn yǐng xiǎng jìng zhōng xiàng shuǐ zhōng

月、熱時炎如是等喻，而作佛事；有以
yuè rè shí yán rú shì děng yù ér zuò fó shì yǒu yǐ

音聲、語言、文字而作佛事；或有清淨
yīn shēng yǔ yán wén zì ér zuò fó shì huò yǒu qīng jìng

佛土，寂寞無言、無說、無示、無識、
fó tǔ jì mò wú yán wú shuō wú shì wú shí

無作、無為，而作佛事。如是，阿難！
wú zuò wú wéi ér zuò fó shì rú shì ā nán

諸佛威儀進止，諸所施為，無非佛事。
zhū fó wēi yí jìn zhǐ zhū suǒ shī wéi wú fēi fó shì

「阿難！有此四魔、八萬四千諸煩惱
ā nán yǒu cǐ sì mó bā wàn sì qiān zhū fán nǎo

門，而諸眾生為之疲勞，諸佛即以此
mén ér zhū zhòng shēng wéi zhī pí láo zhū fó jí yǐ cǐ

法而作佛事，是名入一切諸佛法門。
fǎ ér zuò fó shì shì míng rù yī qiè zhū fó fǎ mén

菩薩入此門者，若見一切淨好佛土，
pú sà rù cǐ mén zhě ruò jiàn yī qiè jìng hǎo fó tǔ

不以為喜，不貪不高；若見一切不淨
bù yǐ wéi xǐ bù tān bù gāo ruò jiàn yī qiè bù jìng

佛土，不以為憂，不礙不沒；但於諸
fó tǔ bù yǐ wéi yōu bù ài bù méi dàn yú zhū

佛生清淨心，歡喜恭敬，未曾有也！

fó shēng qīng jìng xīn huān xǐ gōng jìng wèi céng yǒu yě

諸佛如來功德平等，為化眾生故，而

zhū fó rú lái gōng dé píng děng wéi huà zhòng shēng gù ér

現佛土不同。阿難！汝見諸佛國土，

xiàn fó tǔ bù tóng ā nán rǔ jiàn zhū fó guó tǔ

地有若干，而虛空無若干也；如是見

dì yǒu ruò gān ér xū kōng wú ruò gān yě rú shì jiàn

諸佛色身有若干耳，其無礙慧無若干也。

zhū fó sè shēn yǒu ruò gān ěr qí wú ài huì wú ruò gān yě

「阿難！諸佛色身、威相、種性，戒

ā nán zhū fó sè shēn wēi xiāng zhǒng xìng jiè

、定、智慧、解脫、解脫知見，力、無

dìng zhì huì jiě tuō jiě tuō zhī jiàn lì wú

所畏、不共之法，大慈、大悲，威儀所

suǒ wèi bù gòng zhī fǎ dà cí dà bēi wēi yí suǒ

行及其壽命，說法教化，成就眾生，

xíng jí qí shòu mìng shuō fǎ jiào huà chéng jiù zhòng shēng

淨佛國土，具諸佛法，悉皆同等，是故

jìng fó guó tǔ jù zhū fó fǎ xī jiē tóng děng shì gù

名為三藐三佛陀，名為多陀阿伽度，

míng wéi sān miǎo sān fó tuó míng wéi duō tuó ā qié dù

名為佛陀。阿難！若我廣說此三句義
míng wéi fó tuó ā nán ruò wǒ guǎng shuō cǐ sān jù yì

，汝以劫壽不能盡受；正使三千大千
rǔ yǐ jié shòu bù néng jìn shòu zhèng shǐ sān qiān dà qiān

世界滿中眾生，皆如阿難多聞第一，
shì jiè mǎn zhōng zhòng shēng jiē rú ā nán duō wén dì yī

得念總持，此諸人等以劫之壽亦不能
dé niàn zǒng chí cǐ zhū rén děng yǐ jié zhī shòu yì bù néng

受。如是，阿難！諸佛阿耨多羅三藐
shòu rú shì ā nán zhū fó ā nòu duō luó sān miǎo

三菩提無有數量，智慧辯才不可思議。」
sān pú tí wú yǒu xiànlìang zhì huì biàn cái bù kě sī yì

阿難白佛言：「我從今已往，不敢自謂
ā nán bái fó yán wǒ cóng jīn yǐ wǎng bù gǎn zì wèi

以為多聞。」
yǐ wéi duō wén

佛告阿難：「勿起退意！所以者何？我
fó gào ā nán wù qǐ tuì yì suǒ yǐ zhě hé wǒ

說汝於聲聞中為最多聞，非謂菩薩。且
shuō rǔ yú shēng wén zhōng wéi zuì duō wén fēi wèi pú sà qiē

止，阿難！其有智者不應限度諸菩薩也
zhǐ ā nán qí yǒu zhì zhě bù yīng xiàn dù zhū pú sà yě

；一切海淵尚可測量，菩薩禪定、智慧

yī qiè hǎi yuān shàng kě cè liàng pú sà chán dìng zhì huì

、總持、辯才一切功德不可量也。阿難

zǒng chí biàn cái yī qiè gōng dé bù kě liàng yě ā nán

！汝等捨置菩薩所行，是維摩詰一時所

rǔ děng shě zhì pú sà suǒ xíng shì wéi mó jié yī shí suǒ

現神通之力，一切聲聞、辟支佛於百千

xiàn shén tōng zhī lì yī qiè shēng wén pì zhī fó yú bǎi qiān

劫，盡力變化所不能作。」

jié jìn lì biàn huà suǒ bù néng zuò

爾時眾香世界菩薩來者，合掌白佛言

ěr shí zhòng xiāng shì jiè pú sà lái zhě hé zhǎng bái fó yán

：「世尊！我等初見此土生下劣想，今

shì zūn wǒ děng chū jiàn cǐ tǔ shēng xià liè xiǎng jīn

自悔責，捨離是心。所以者何？諸佛方

zì huǐ zé shě lí shì xīn suǒ yǐ zhě hé zhū fó fāng

便不可思議，為度眾生故，隨其所應，

biàn bù kě sī yì wéi dù zhòng shēng gù suí qí suǒ yīng

現佛國異。唯然世尊！願賜少法，還於

xiàn fó guó yì wéi rán shì zūn yuàn cì shǎo fǎ hái yú

彼土當念如來。」

bǐ tǔ dāng niàn rú lái

佛告諸菩薩：「有盡無盡解脫法門，汝
fó gào zhū pú sà yǒu jìn wú jìn jiě tuō fǎ mén rǔ

等當學。何謂為盡？謂有為法。何謂無
děng dāng xué hé wèi wéi jìn wèi yǒu wéi fǎ hé wèi wú

盡？謂無為法。如菩薩者，不盡有為，
jìn wèi wú wéi fǎ rú pú sà zhě bù jìn yǒu wéi

不住無為。
bú zhù wú wéi

「何謂不盡有為？謂不離大慈，不捨大
hé wèi bù jìn yǒu wéi wèi bù lí dà cí bù shě dà

悲；深發一切智心，而不忽忘；教化眾
bēi shēn fā yī qiè zhì xīn ér bù hū wàng jiào huà zhòng

生，終不厭倦，於四攝法，常念順行；
shēng zhōng bù yàn juàn yú sì shè fǎ cháng niàn shùn xíng

護持正法，不惜軀命，種諸善根，無有
hù chí zhèng fǎ bù xī qū mìng zhǒng zhū shàn gēn wú yǒu

疲厭；志常安住，方便迴向，求法不懈
pí yàn zhì cháng ān zhù fāng biàn huí xiàng qiú fǎ bù xiè

，說法無悞；勤供諸佛；故入生死而無
shuō fǎ wú lìn qín gòng zhū fó gù rù shēng sǐ ér wú

所畏，於諸榮辱，心無憂喜；不輕未學
suǒ wèi yú zhū róng rǔ xīn wú yōu xǐ bù qīng wèi xué

，敬學如佛，墮煩惱者，令發正念，於
jǐng xué rú fó duò fán nǎo zhě lìng fā zhèng niàn yú
遠離樂，不以為貴，不著己樂，慶於彼
yuǎn lí lè bù yǐ wéi guì bù zhù jǐ lè qīng yú bǐ
樂；在諸禪定，如地獄想，於生死中
lè zài zhū chán dìng rú dì yù xiǎng yú shēng sǐ zhōng
，如園觀想；見來求者，為善師想，捨
rú yuán guān xiǎng jiàn lái qiú zhě wéi shàn shī xiǎng shě
諸所有，具一切智想；見毀戒人，起救
zhū suǒ yǒu jù yī qiè zhì xiǎng jiàn huǐ jiè rén qǐ jiù
護想；諸波羅蜜，為父母想，道品之法
hù xiǎng zhū bō luó mì wéi fù mǔ xiǎng dào pǐn zhī fǎ
，為眷屬想；發行善根，無有齊限，以
wéi juàn shǔ xiǎng fā xíng shàn gēn wú yǒu qí xiàn yǐ
諸淨國嚴飾之事，成己佛土；行無限施
zhū jìng guó yán shì zhī shì chéng jǐ fó tǔ xíng wú xiàn shī
，具足相好，除一切惡，淨身、口、意
jù zú xiāng hǎo chú yī qiè è jìng shēn kǒu yì
；生死無數劫，意而有勇，聞佛無量德
shēng sǐ wú shù jié yì ér yǒu yǒng wén fó wú liàng dé
，志而不倦；以智慧劍，破煩惱賊，出
zhì ér bù juàn yǐ zhì huì jiàn pò fán nǎo zéi chū
陰、界、入，荷負眾生，永使解脫；以
yīn jiè rù hé fù zhòng shēng yǒng shǐ jiě tuō yǐ

大精進，摧伏魔軍，常求無念實相智

dà jīng jìn cuī fú mó jūn cháng qiú wú niàn shí xiàng zhì

慧行；於世間法少欲知足，於出世間求

huì xíng yú shì jiān fǎ shǎo yù zhī zú yú chū shì jiān qiú

之無厭，而不捨世間法，不壞威儀法而

zhī wú yàn ér bù shě shì jiān fǎ bù huài wēi yí fǎ ér

能隨俗；起神通慧，引導眾生，得念總

néng suí sú qǐ shēn tōng huì yǐn dǎo zhōng shēng dé niàn zǒng

持，所聞不忘；善別諸根，斷眾生疑，

chí suǒ wén bù wàng shàn bié zhū gēn duàn zhòng shēng yí

以樂說辯，演法無礙；淨十善道，受天

yǐ lè shuō biàn yǎn fǎ wú ài jìng shí shàn dào shòu tiān

、人福；修四無量，開梵天道；勸請說

rén fú xiū sì wú liàng kāi fàn tiān dào quàn qǐng shuō

法，隨喜讚善，得佛音聲；身、口、意

fǎ suí xǐ zàn shàn dé fó yīn shēng shēn kǒu yì

善，得佛威儀；深修善法，所行轉勝，

shàn dé fó wēi yí shēn xiū shàn fǎ suǒ xíng zhuǎn shèng

以大乘教，成菩薩僧；心無放逸，不

yǐ dà chéng jiào chéng pú sà sēng xīn wú fàng yì bù

失眾善：行如此法，是名菩薩不盡有為。

shī zhòng shàn xíng rú cǐ fǎ shì míng pú sà bù jìn yǒu wéi

「何謂菩薩不住無為？謂修學空，不以

hé wèi pú sà bú zhù wú wéi wèi xiū xué kōng bù yǐ

空為證；修學無相、無作，不以無相、

kōng wéi zhèng xiū xué wú xiàng wú zuò bù yǐ wú xiàng

無作為證；修學無起，不以無起為證

wú zuò wéi zhèng xiū xué wú qǐ bù yǐ wú qǐ wéi zhèng

；觀於無常，而不厭善本；觀世間苦，

guān yú wú cháng ér bù yàn shàn běn guān shì jiān kǔ

而不惡生死；觀於無我，而誨人不倦；

ér bù è shēng sǐ guān yú wú wǒ ér huì rén bù juàn

觀於寂滅，而不永滅；觀於遠離，而身

guān yú jì miè ér bù yǒng miè guān yú yuǎn lí ér shēn

心修善；觀無所歸，而歸趣善法；觀於

xīn xiū shàn guān wú suǒ guī ér guī qù shàn fǎ guān yú

無生，而以生法荷負一切；觀於無漏，

wú shēng ér yǐ shēng fǎ hé fù yī qiè guān yú wú lòu

而不斷諸漏；觀無所行，而以行法教化

ér bù duàn zhū lòu guān wú suǒ xíng ér yǐ xíng fǎ jiào huà

眾生；觀於空無，而不捨大悲；觀正

zhòng shēng guān yú kōng wú ér bù shě dà bēi guān zhèng

法位，而不隨小乘；觀諸法虛妄，無牢

fǎ wèi ér bù suí xiǎo chéng guān zhū fǎ xū wàng wú láo

無人、無主無相，本願未滿，而不虛福

wú rén wú zhǔ wú xiàng běn yuàn wèi mǎn ér bù xū fú

德、禪定、智慧：修如此法，是名菩薩
dé chán dìng zhì huì xiū rú cǐ fǎ shì míng pú sà

不住無為。
bú zhù wú wéi

「又具福德故，不住無為；具智慧故，
yòu jù fú dé gù bú zhù wú wéi jù zhì huì gù

不盡有為。大慈悲故，不住無為；滿本
bù jìn yǒu wéi dà cí bēi gù bú zhù wú wéi mǎn běn

願故，不盡有為。集法藥故，不住無為
yuàn gù bù jìn yǒu wéi jí fǎ yào gù bú zhù wú wéi

；隨授藥故，不盡有為。知眾生病故，
suí shòu yào gù bù jìn yǒu wéi zhī zhòng shēng bìng gù

不住無為；滅眾生病故，不盡有為。諸
bú zhù wú wéi miè zhòng shēng bìng gù bù jìn yǒu wéi zhū

正士菩薩以修此法，不盡有為、不住無
zhèng shì pú sà yǐ xiū cǐ fǎ bù jìn yǒu wéi bú zhù wú

為，是名盡無盡解脫法門，汝等當學。
wéi shì míng jìn wú jìn jiě tuō fǎ mén rǔ děng dāng xué

」

爾時彼諸菩薩聞說是法，皆大歡喜，以
ěr shí bǐ zhū pú sà wén shuō shì fǎ jiē dà huān xǐ yǐ

眾妙華、若干種色、若干種香，散遍

zhòng miào huá ruò gān zhǒng sè ruò gān zhǒng xiāng sǎn biàn

三千大千世界，供養於佛及此經法并諸

sān qiān dà qiān shì jiè gòng yǎng yú fó jí cǐ jīng fǎ bìng zhū

菩薩已，稽首佛足，歎未曾有，言：「

pú sà yǐ qǐ shǒu fó zú tàn wèi céng yǒu yán

釋迦牟尼佛乃能於此善行方便。」言已

shì jiā móu ní fó nǎi néng yú cǐ shàn xíng fāng biàn yán yǐ

，忽然不現，還到彼國。

hū rán bù xiàn hái dào bǐ guó

見阿閼佛品第十二

jiàn ā chù fó pǐn dì shí èr

爾時世尊問維摩詰：「汝欲見如來，為

ěr shí shì zūn wèn wéi mó jié rǔ yù jiàn rú lái wéi

以何等觀如來乎？」

yǐ hé děng guān rú lái hū

維摩詰言：「如自觀身實相，觀佛亦然

wéi mó jié yán rú zì guān shēn shí xiàng guān fó yì rán

。我觀如來前際不來，後際不去，今則

wǒ guān rú lái qián jiè bù lái hòu jiè bù qù jīn zé

不住；不觀色，不觀色如，不觀色性，
bú zhù   bù guān sè   bù guān sè rú   bù guān sè xìng

不觀受、想、行、識，不觀識如，不觀
bù guān shòu   xiǎng   xíng   shí   bù guān shí rú   bù guān

識性，非四大起，同於虛空；六入無積
shí xìng   fēi sì dà qǐ   tóng yú xū kōng   liù rù wú jī

，眼、耳、鼻、舌、身、心已過；不在
yǎn   ěr   bí   shé   shēn   xīn yǐ guò   bù zài

三界，三垢已離，順三脫門，具足三明
sān jiè   sān gòu yǐ lí   shùn sān tuō mén   jù zú sān míng

，與無明等；不一相、不異相，不自相
yǔ wú míng děng   bù yī xiàng   bù yì xiàng   bù zì xiàng

、不他相，非無相、非取相；不此岸，
bù tā xiàng   fēi wú xiàng   fēi qǔ xiàng   bù cǐ àn

不彼岸，不中流而化眾生；觀於寂滅
bù bǐ àn   bù zhōng liú ér huà zhòng shēng   guān yú jì miè

，亦不永滅；不此不彼，不以此，不以
yì bù yǒng miè   bù cǐ bù bǐ   bù yǐ cǐ   bù yǐ

彼；不可以智知，不可以識識；無晦無
bǐ   bù kě yǐ zhī zhī   bù kě yǐ shí shí   wú huì wú

明，無名無相，無強無弱，非淨非穢；
míng   wú míng wú xiàng   wú qiáng wú ruò   fēi jìng fēi huì

不在方，不離方，非有為，非無為，無
bù zài fāng   bù lí fāng   fēi yǒu wéi   fēi wú wéi   wú

示無說；不施不慳，不戒不犯，不忍不

shì wú shuō   bù shī bù qiān   bù jiè bù fàn   bù rěn bù

恚，不進不怠，不定不亂，不智不愚，

huì   bù jìn bù dài   bù dìng bù luàn   bù zhì bù yú

不誠不欺，不來不去，不出不入，一切

bù chéng bù qī   bù lái bù qù   bù chū bù rù   yī qiè

言語道斷；非福田，非不福田，非應供

yán yǔ dào duàn   fēi fú tián   fēi bù fú tián   fēi yīng gōng

養，非不應供養；非取非捨，非有相，

yǎng   fēi bù yīng gōng yǎng   fēi qǔ fēi shě   fēi yǒu xiàng

非無相；同真際，等法性，不可稱，不

fēi wú xiàng   tóng zhēn jì   děng fǎ xìng   bù kě chēng   bù

可量，過諸稱量；非大非小，非見非

kě liàng   guò zhū chēng liàng   fēi dà fēi xiǎo   fēi jiàn fēi

聞，非覺非知，離眾結縛；等諸智，同

wén   fēi jué fēi zhī   lí zhòng jié fú   děng zhū zhì   tóng

眾生，於諸法無分別；一切無失，無濁

zhòng shēng   yú zhū fǎ wú fēn bié   yī qiè wú shī   wú zhuó

無惱，無作無起，無生無滅；無畏無憂

wú nǎo   wú zuò wú qǐ   wú shēng wú miè   wú wèi wú yōu

，無喜無厭無著；無已有，無當有，無

wú xǐ wú yàn wú zhù   wú yǐ yǒu   wú dāng yǒu   wú

今有；不可以一切言說分別顯示：世尊

jīn yǒu   bù kě yī yī qiè yán shuō fēn bié xiǎn shì   shì zūn

！如來身為若此，作如是觀，以斯觀者

rú lái shēn wéi ruò cǐ zuò rú shì guān yǐ sī guān zhě

，名為正觀；若他觀者，名為邪觀。」

míng wéi zhèng guān ruò tā guān zhě míng wéi xié guān

爾時舍利弗問維摩詰：「汝於何沒而來

ěr shí shě lì fú wèn wéi mó jié rǔ yú hé méi ér lái

生此？」

shēng cǐ

維摩詰言：「汝所得法有沒生乎？」

wéi mó jié yán rǔ suǒ dé fǎ yǒu méi shēng hū

舍利弗言：「無沒生也。」

shě lì fú yán wú méi shēng yě

「若諸法無沒生相，云何問言：『汝於

ruò zhū fǎ wú méi shēng xiàng yún hé wèn yán rǔ yú

何沒而來生此？』於意云何？譬如幻師

hé méi ér lái shēng cǐ yú yì yún hé pì rú huàn shī

，幻作男女，寧沒生耶？」

huàn zuò nán nǚ níng méi shēng yē

舍利弗言：「無沒生也。」

shě lì fú yán wú méi shēng yě

「汝豈不聞佛說諸法如幻相乎？」

rǔ qǐ bù wén fó shuō zhū fǎ rú huàn xiāng hū

答曰：「如是！」

dá yuē rú shì

「若一切法如幻相者，云何問言：『汝

ruò yī qiè fǎ rú huàn xiàng zhě yún hé wèn yán rǔ

於何沒而來生此？』舍利弗！沒者為虛

yú hé méi ér lái shēng cǐ shě lì fú méi zhě wéi xū

誑法，敗壞之相；生者為虛誑法，相

kuáng fǎ bài huài zhī xiàng shēng zhě wéi xū kuáng fǎ xiàng

續之相。菩薩雖沒，不盡善本；雖生，

xù zhī xiàng pú sà suī méi bù jìn shàn běn suī shēng

不長諸惡。」

bù zhǎng zhū è

是時佛告舍利弗：「有國名妙喜，佛號

shì shí fó gào shě lì fú yǒu guó míng miào xǐ fó hào

無動。是維摩詰於彼國沒，而來生此。

wú dòng shì wéi mó jié yú bǐ guó méi ér lái shēng cǐ

」

舍利弗言：「未曾有也！世尊！是人乃
shě lì fú yán wèi céng yǒu yě shì zūn shì rén nǎi

能捨清淨土，而來樂此多怒害處。」
néng shě qīng jìng tǔ ér lái lè cǐ duō nù hài chù

維摩詰語舍利弗：「於意云何？日光出
wéi mó jié yǔ shě lì fú yú yì yún hé rì guāng chū

時與冥合乎？」
shí yǔ míng hé hū

答曰：「不也！日光出時，即無眾冥。」
dá yuē bù yě rì guāng chū shí jí wú zhòng míng

」

維摩詰言：「夫日何故行閻浮提？」
wéi mó jié yán fū rì hé gù xíng yán fú tí

答曰：「欲以明照，為之除冥。」
dá yuē yù yǐ míng zhào wéi zhī chú míng

維摩詰言：「菩薩如是！雖生不淨佛土
wéi mó jié yán pú sà rú shì suī shēng bù jìng fó tǔ

，為化眾生故，不與愚闇而共合也，但
wéi huà zhòng shēng gù bù yǔ yú àn ér gòng hé yě dàn

滅眾生煩惱闍耳！」

miè zhòng shēng fán nǎo àn ěr

是時大眾渴仰，欲見妙喜世界無動如來

shì shí dà zhòng kě yǎng yù jiàn miào xǐ shì jiè wú dòng rú lái

，及其菩薩、聲聞之眾。佛知一切眾

jí qí pú sà shēng wén zhī zhòng fó zhī yī qiè zhòng

會所念，告維摩詰言：「善男子！為此

huì suǒ niàn gào wéi mó jié yán shàn nán zi wéi cǐ

眾會，現妙喜國無動如來，及諸菩薩、

zhòng huì xiàn miào xǐ guó wú dòng rú lái jí zhū pú sà

聲聞之眾，眾皆欲見。」

shēng wén zhī zhòng zhòng jiē yù jiàn

於是維摩詰心念：「吾當不起于座，接

yú shì wéi mó jié xīn niàn wú dāng bù qǐ yú zuò jiē

妙喜國鐵圍山川、溪谷江河、大海泉

miào xǐ guó tiě wéi shān chuān xī gǔ jiāng hé dà hǎi quán

源、須彌諸山及日月星宿、天龍鬼神、

yuán xū mí zhū shān jí rì yuè xīng xiù tiān lóng guǐ shén

梵天等宮，并諸菩薩、聲聞之眾，城

fàn tiān děng gōng bìng zhū pú sà shēng wén zhī zhòng chéng

邑聚落、男女大小乃至無動如來，及菩

yì jù luò nán nǚ dà xiǎo nǎi zhì wú dòng rú lái jí pú

提樹、諸妙蓮華，能於十方作佛事者一

tí shù zhū miào lián huá néng yú shí fāng zuò fó shì zhě

—三道寶階從閻浮提至忉利天，以此寶

sān dào bǎo jiē cóng yán fú tí zhì dāo lì tiān yǐ cǐ bǎo

階諸天來下，悉為禮敬無動如來，聽受

jiē zhū tiān lái xià xī wéi lǐ jìng wú dòng rú lái tīng shòu

經法；閻浮提人亦登其階，上昇忉利，

jīng fǎ yán fú tí rén yì dēng qí jiē shàng shēng dāo lì

見彼諸天：妙喜世界成就如是無量功

jiàn bǐ zhū tiān miào xǐ shì jiè chéng jiù rú shì wú liàng gōng

德——上至阿伽膩吒天，下至水際，以

dé shàng zhì ā jiā nì zhā tiān xià zhì shuǐ jì yǐ

右手斷取，如陶家輪，入此世界，猶持

yòu shǒu duàn qǔ rú táo jiā lún rù cǐ shì jiè yóu chí

華鬘，示一切眾。」作是念已，入於三

huá mán shì yī qiè zhòng zuò shì niàn yǐ rù yú sān

昧現神通力，以其右手斷取妙喜世界，

mèi xiàn shén tōng lì yǐ qí yòu shǒu duàn qǔ miào xǐ shì jiè

置於此土。

zhì yú cǐ tǔ

彼得神通菩薩及聲聞眾，并餘天、人俱

bǐ dé shén tōng pú sà jí shēng wén zhòng bìng yú tiān rén jù

發聲言：「唯然，世尊！誰取我去，願

fā shēng yán wéi rán shì zūn shuí qǔ wǒ qù yuàn

見救護。」無動佛言：「非我所為，是

jiàn jiù hù wú dòng fó yán fēi wǒ suǒ wéi shì

維摩詰神力所作。」其餘未得神通者，

wéi mó jié shén lì suǒ zuò qí yú wèi dé shén tōng zhě

不覺不知己之所往。妙喜世界，雖入此

bù jué bù zhī jǐ zhī suǒ wǎng miào xǐ shì jiè suī rù cǐ

土而不增減，於是世界亦不迫隘，如本

tǔ ér bù zēng jiǎn yú shì shì jiè yì bù pò ài rú běn

無異。

wú yì

爾時釋迦牟尼佛告諸大眾：「汝等且觀

ěr shí shì jiā móu ní fó gào zhū dà zhòng rǔ děng qié guān

妙喜世界無動如來，其國嚴飾，菩薩行

miào xǐ shì jiè wú dòng rú lái qí guó yán shì pú sà xíng

淨，弟子清白。」

jìng dì zǐ qīng bái

皆曰：「唯然已見。」

jiē yuē wéi rán yǐ jiàn

佛言：「若菩薩欲得如是清淨佛土，當

fó yán ruò pú sà yù dé rú shì qīng jìng fó tǔ dāng

學無動如來所行之道。」

xué wú dòng rú lái suǒ xíng zhī dào

現此妙喜國時，娑婆世界十四那由他人

xiàn cǐ miào xǐ guó shí suō pó shì jiè shí sì nà yóu tā rén

，發阿耨多羅三藐三菩提心，皆願生

fā ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn jiē yuàn shēng

於妙喜佛土。釋迦牟尼佛即記之曰：「

yú miào xǐ fó tǔ shì jiā móu ní fó jí jì zhī yuē

當生彼國。」時妙喜世界於此國土所

dāng shēng bǐ guó shí miào xǐ shì jiè yú cǐ guó tǔ suǒ

應饒益其事訖已，還復本處，舉眾皆見。

yīng ráo yì qí shì qì yǐ hái fù běn chù jǔ zhòng jiē jiàn

佛告舍利弗：「汝見此妙喜世界及無動

fó gào shě lì fú rǔ jiàn cǐ miào xǐ shì jiè jí wú dòng

佛不？」

fó bù

「唯然已見，世尊！願使一切眾生得

wéi rán yǐ jiàn shì zūn yuàn shǐ yī qiè zhòng shēng dé

清淨土，如無動佛；獲神通力，如維摩

qīng jìng tǔ rú wú dòng fó huò shén tōng lì rú wéi mó

詰。世尊！我等快得善利，得見是人，

jié shì zūn wǒ děng kuài dé shàn lì dé jiàn shì rén

親近供養。其諸眾生，若今現在，若
qīn jìn gōng yǎng   qí zhū zhòng shēng   ruò jīn xiàn zài   ruò
佛滅後，聞此經者，亦得善利；況復
fó miè hòu   wén cǐ jīng zhě   yì dé shàn lì   kuàng fù
聞已信解、受持、讀誦、解說，如法修
wén yǐ xìn jiě   shòu chí   dú sòng   jiě shuō   rú fǎ xiū
行？若有手得是經典者，便為已得法寶
xíng   ruò yǒu shǒu dé shì jīng diǎn zhě   biàn wéi yǐ dé fǎ bǎo
之藏；若有讀誦解釋其義，如說修行，
zhī cáng   ruò yǒu dú sòng jiě shì qí yì   rú shuō xiū xíng
即為諸佛之所護念；其有供養如是人
jí wéi zhū fó zhī suǒ hù niàn   qí yǒu gōng yǎng rú shì rén
者，當知即為供養於佛；其有書持此經
zhě   dāng zhī jí wéi gōng yǎng yú fó   qí yǒu shū chí cǐ jīng
卷者，當知其室即有如來；若聞是經能
juǎn zhě   dāng zhī qí shì jí yǒu rú lái   ruò wén shì jīng néng
隨喜者，斯人即為取一切智；若能信
suí xǐ zhě   sī rén jí wéi qǔ yī qiè zhì   ruò néng xìn
解此經，乃至一四句偈，為他說者，當
jiě cǐ jīng   nǎi zhì yī sì jù jì   wéi tā shuō zhě   dāng
知此人即是受阿耨多羅三藐三菩提記。」
zhī cǐ rén jí shì shòu ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí jì

法供養品第十三

fǎ gōngyǎng pǐn dì shí sān

爾時釋提桓因於大眾中白佛言：「世尊

ěr shí shì tí huán yīn yú dà zhòngzhōng bái fó yán shì zūn

！我雖從佛及文殊師利聞百千經，未曾

wǒ suī cóng fó jí wén shū shī lì wén bǎi qiān jīng wèi céng

聞此不可思議、自在神通、決定實相經

wén cǐ bù kě sī yì zì zài shén tōng jué dìng shí xiàng jīng

典。如我解佛所說義趣，若有眾生聞

diǎn rú wǒ jiě fó suǒ shuō yì qù ruò yǒu zhòng shēng wén

是經法，信解、受持、讀誦之者，必得

shì jīng fǎ xìn jiě shòu chí dú sòng zhī zhě bì dé

是法不疑，何況如說修行？斯人即為閉

shì fǎ bù yí hé kuàng rú shuō xiū xíng sī rén jí wéi bì

眾惡趣開諸善門，常為諸佛之所護念

zhòng è qù kāi zhū shàn mén cháng wéi zhū fó zhī suǒ hù niàn

；降伏外學，摧滅魔怨；修治菩提，安

xiáng fú wài xué cuī miè mó yuàn xiū zhì pú tí ān

處道場；履踐如來所行之跡。世尊！若

chù dào chǎng lǚ jiàn rú lái suǒ xíng zhī jī shì zūn ruò

有受持讀誦、如說修行者，我當與諸眷

yǒu shòu chí dú sòng rú shuō xiū xíng zhě wǒ dāng yǔ zhū juàn

屬供養給事；所在聚落城邑、山林曠野

shǔ gòng yǎng gěi shì suǒ zài jù luò chéng yì shān lín kuàng yě

有是經處，我亦與諸眷屬聽受法故，共

yǒu shì jīng chù wǒ yì yǔ zhū juàn shǔ tīng shòu fǎ gù gòng

到其所；其未信者，當令生信，其已信

dào qí suǒ qí wèi xìn zhě dāng lìng shēng xìn qí yǐ xìn

者，當為作護。」

zhě dāng wéi zuò hù

佛言：「善哉，善哉！天帝！如汝所說

fó yán shàn zāi shàn zāi tiān dì rú rǔ suǒ shuō

，吾助爾喜。此經廣說過去、未來、現

wú zhù ěr xǐ cǐ jīng guǎng shuō guò qù wèi lái xiàn

在諸佛不可思議阿耨多羅三藐三菩提。

zài zhū fó bù kě sī yì ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí

是故，天帝！若善男子、善女人受持、

shì gù tiān dì ruò shàn nán zi shàn nǚ rén shòu chí

讀誦、供養是經者，即為供養去、來、

dú sòng gòng yǎng shì jīng zhě jí wéi gòng yǎng qù lái

今佛。天帝！正使三千大千世界如來滿

jīn fó tiān dì zhèng shǐ sān qiān dà qiān shì jiè rú lái mǎn

中，譬如甘蔗、竹箴、稻麻、叢林；若

zhōng pì rú gān zhē zhú wēi dào má cóng lín ruò

有善男子、善女人，或一劫、或減一劫
yǒu shàn nán zi shàn nǚ rén huò yī jié huò jiǎn yī jié

，恭敬尊重，讚歎供養，奉諸所安，至
gōng jìng zūn zhòng zàn tàn gòng yǎng fèng zhū suǒ ān zhì

諸佛滅後，以一一全身舍利起七寶塔—
zhū fó miè hòu yī yī yī quán shēn shě lì qī qī bǎo tǎ

—縱廣一四天下，高至梵天，表刹莊
zòng guǎng yī sì tiān xià gāo zhì fàn tiān biǎo shā zhuāng

嚴——以一切華香、瓔珞、幢幡、伎
yán yī yī qiè huá xiāng yīng luò chuáng fān jì

樂微妙第一，若一劫、若減一劫，而供
lè wēi miào dì yī ruò yī jié ruò jiǎn yī jié ér gòng

養之，於天帝意云何，其人植福寧為多
yǎng zhī yú tiān dì yì yún hé qí rén zhí fú níng wéi duō

不？」
bù

釋提桓因言：「多矣！世尊！彼之福德
shì tí huán yīn yán duō yǐ shì zūn bǐ zhī fú dé

，若以百千億劫說不能盡。」
ruò yǐ bǎi qiān yì jié shuō bù néng jìn

佛告天帝：「當知是善男子、善女人聞
fó gào tiān dì dāng zhī shì shàn nán zi shàn nǚ rén wén

是不可思議解脫經典，信解受持，讀誦

shì bù kě sī yì jiě tuō jīng diǎn xìn jiě shòu chí dú sòng

修行，福多於彼。所以者何？諸佛菩提

xiū xíng fú duō yú bǐ suǒ yǐ zhě hé zhū fó pú tí

皆從是生；菩提之相不可限量，以是

jiē cóng shì shēng pú tí zhī xiàng bù kě xiàn liàng yǐ shì

因緣福不可量。」

yīn yuán fú bù kě liàng

佛告天帝：「過去無量阿僧祇劫，時世

fó gào tiān dì guò qù wú liàng ā sēng qí jié shí shì

有佛，號曰藥王如來、應供、正遍知、

yǒu fó hào yuē yào wáng rú lái yīng gòng zhèng biàn zhī

明行足、善逝、世間解、無上士、調御

míng xíng zú shàn shì shì jiān jiě wú shàng shì tiào yù

丈夫、天人師、佛、世尊。世界名大莊

zhàng fū tiān rén shī fó shì zūn shì jiè míng dà zhuāng

嚴，劫曰莊嚴，佛壽二十小劫。其聲

yán jié yuē zhuāng yán fó shòu èr shí xiǎo jié qí shēng

聞僧三十六億那由他，菩薩僧有十二億

wén sēng sān shí liù yì nà yóu tā pú sà sēng yǒu shí èr yì

。天帝！是時有轉輪聖王，名曰寶蓋，

tiān dì shì shí yǒu zhuǎn lún shèng wáng míng yuē bǎo gài

七寶具足，主四天下。王有千子，端正
qī bǎo jù zú zhǔ sì tiān xià wáng yǒu qiān zǐ duān zhèng

勇健，能伏怨敵。
yǒng jiàn néng fú yuàn dí

「爾時寶蓋與其眷屬，供養藥王如來
ěr shí bǎo gài yǔ qí juàn shǔ gòng yǎng yào wáng rú lái

，施諸所安，至滿五劫。過五劫已，告
shī zhū suǒ ān zhì mǎn wǔ jié guò wǔ jié yǐ gào

其千子：『汝等亦當如我，以深心供養
qí qiān zǐ rǔ děng yì dāng rú wǒ yǐ shēn xīn gòng yǎng

於佛。』於是千子受父王命，供養藥王
yú fó yú shì qiān zǐ shòu fù wáng mìng gòng yǎng yào wáng

如來，復滿五劫，一切施安。其王一
rú lái fù mǎn wǔ jié yī qiè shī ān qí wáng yī

子，名曰月蓋，獨坐思惟：『寧有供養
zi míng yuē yuè gài dú zuò sī wéi níng yǒu gòng yǎng

殊過此者？』以佛神力，空中有天曰
shū guò cǐ zhě yǐ fó shén lì kōng zhōng yǒu tiān yuē

：『善男子！法之供養勝諸供養。』即
shàn nán zǐ fǎ zhī gòng yǎng shèng zhū gòng yǎng jí

問：『何謂法之供養？』天曰：『汝可
wèn hé wèi fǎ zhī gòng yǎng tiān yuē rǔ kě

往問藥王如來，當廣為汝說法之供養。』

wǎng wèn yào wáng rú lái dāng guǎng wéi rǔ shuō fǎ zhī gòng yǎng

「即時月蓋王子行詣藥王如來，稽首佛

jí shí yuè gài wáng zǐ xíng yì yào wáng rú lái qǐ shǒu fó

足，却住一面，白佛言：『世尊！諸供

zú què zhù yí miàn bái fó yán shì zūn zhū gòng

養中，法供養勝。云何為法供養？』佛

yǎng zhōng fǎ gòng yǎng shèng yún hé wéi fǎ gòng yǎng fó

言：『善男子！法供養者，諸佛所說深

yán shàn nán zǐ fǎ gòng yǎng zhě zhū fó suǒ shuō shēn

經，一切世間難信難受，微妙難見，清

jīng yī qiè shì jiān nán xìn nán shòu wēi miào nán jiàn qīng

淨無染，非但分別思惟之所能得，菩薩

jìng wú rǎn fēi dàn fēn bié sī wéi zhī suǒ néng dé pú sà

法藏所攝，陀羅尼印印之；至不退轉，

fǎ cáng suǒ shè tuó luó ní yìn yìn zhī zhì bù tuì zhuǎn

成就六度，善分別義，順菩提法，眾

chéng jiù liù dù shàn fēn bié yì shùn pú tí fǎ zhòng

經之上；入大慈悲，離眾魔事及諸邪

jīng zhī shàng rù dà cí bēi lí zhòng mó shì jí zhū xié

見；順因緣法，無我、無人、無眾生、

jiàn shùn yīn yuán fǎ wú wǒ wú rén wú zhòng shēng

無壽命，空、無相、無作、無起；能令
wú shòu mìng kōng wú xiàng wú zuò wú qǐ néng lìng

眾生坐於道場而轉法輪，諸天、龍神
zhòng shēng zuò yú dào chǎng ér zhuǎn fǎ lún zhū tiān lóng shén

、乾闥婆等所共歎譽；能令眾生入佛
qián tà pó děng suǒ gòng tàn yù néng lìng zhòng shēng rù fó

法藏，攝諸賢聖一切智慧；說眾菩薩
fǎ cáng shè zhū xián shèng yī qiè zhì huì shuō zhòng pú sà

所行之道；依於諸法實相之義，明宣
suǒ xíng zhī dào yī yú zhū fǎ shí xiàng zhī yì míng xuān

無常、苦、空、無我、寂滅之法；能救
wú cháng kǔ kōng wú wǒ jì miè zhī fǎ néng jiù

一切毀禁眾生，諸魔外道及貪著者能
yī qiè huǐ jìn zhòng shēng zhū mó wài dào jí tān zhù zhě néng

使怖畏，諸佛賢聖所共稱歎；背生死
shǐ bù wèi zhū fó xián shèng suǒ gòng chēng tàn bèi shēng sǐ

苦，示涅槃樂，十方三世諸佛所說；若
kǔ shì niè pán lè shí fāng sān shì zhū fó suǒ shuō ruò

聞如是等經，信解、受持、讀誦，以方
wén rú shì děng jīng xìn jiě shòu chí dú sòng yǐ fāng

便力為諸眾生分別解說，顯示分明，
biàn lì wéi zhū zhòng shēng fēn bié jiě shuō xiǎn shì fēn míng

守護法故，是名法之供養。又於諸法如
shǒu hù fǎ gù shì míng fǎ zhī gòng yǎng yòu yú zhū fǎ rú

說修行，隨順十二因緣，離諸邪見，得
shuō xiū xíng suí shùn shí èr yīn yuán lí zhū xié jiàn dé

無生忍；決定無我無有眾生，而於因
wú shēng rěn jué dìng wú wǒ wú yǒu zhòng shēng ér yú yīn

緣果報無違無諍，離諸我所；依於義
yuán guǒ bào wú wéi wú zhèng lí zhū wǒ suǒ yī yú yì

不依語，依於智不依識，依了義經不依
bù yī yǔ yī yú zhì bù yī shí yī le yì jīng bù yī

不了義經，依於法不依人；隨順法相
bù liǎo yì jīng yī yú fǎ bù yī rén suí shùn fǎ xiàng

，無所入，無所歸；無明畢竟滅故，諸
wú suǒ rù wú suǒ guī wú míng bì jīng miè gù zhū

行亦畢竟滅，乃至生畢竟滅故，老死
xíng yì bì jīng miè nǎi zhì shēng bì jīng miè gù lǎo sǐ

亦畢竟滅：作如是觀十二因緣，無有盡
yì bì jīng miè zuò rú shì guān shí èr yīn yuán wú yǒu jìn

相，不復起見，是名最上法之供養。』』
xiàng bù fù qǐ jiàn shì míng zuì shàng fǎ zhī gòng yǎng

佛告天帝：「王子月蓋從藥王佛聞如是
fó gào tiān dì wáng zǐ yuè gài cóng yào wáng fó wén rú shì

法，得柔順忍。即解寶衣嚴身之具，以
fǎ dé róu shùn rěn jí jiě bǎo yī yán shēn zhī jù yì

供養佛，白佛言：『世尊！如來滅後，
gōng yǎng fó   bái fó yán   shì zūn   rú lái miè hòu

我當行法供養，守護正法。願以威神加
wǒ dāng xíng fǎ gōng yǎng   shǒu hù zhèng fǎ   yuàn yǐ wēi shén jiā

哀建立，令我得降魔怨，修菩薩行。』
āi jiàn lì   lìng wǒ dé jiàng mó yuàn   xiū pú sà xíng

佛知其深心所念，而記之曰：『汝於末
fó zhī qí shēn xīn suǒ niàn   ér jì zhī yuē   rǔ yú mò

後守護法城。』天帝！時王子月蓋，見
hòu shǒu hù fǎ chéng   tiān dì   shí wáng zǐ yuè gài   jiàn

法清淨，聞佛授記，以信出家，修集善
fǎ qīng jìng   wén fó shòu jì   yǐ xìn chū jiā   xiū jí shàn

法；精進不久，得五神通，逮菩薩道，
fǎ   jīng jìn bù jiǔ   dé wǔ shén tōng   dài pú sà dào

得陀羅尼，無斷辯才。於佛滅後，以其
dé tuó luó ní   wú duàn biàn cái   yú fó miè hòu   yǐ qí

所得神通、總持、辯才之力，滿十小劫
suǒ dé shén tōng   zǒng chí   biàn cái zhī lì   mǎn shí xiǎo jié

，藥王如來所轉法輪隨而分布。月蓋比
yào wáng rú lái suǒ zhuǎn fǎ lún suí ér fēn bù   yuè gài bǐ

丘以守護法，勤行精進，即於此身，化
qiū yǐ shǒu hù fǎ   qín xíng jīng jìn   jí yú cǐ shēn   huà

百萬億人於阿耨多羅三藐三菩提立不退
bǎi wàn yì rén yú ā nòu duō luó sān miǎo sān pú tí lì bù tuì

轉；十四那由他人，深發聲聞、辟支佛
zhuǎn shí sì nà yóu tā rén shēn fā shēng wén pì zhī fó

心；無量眾生得生天上。天帝！時王
xīn wú liàng zhòng shēng dé shēng tiān shàng tiān dì shí wáng

寶蓋豈異人乎？今現得佛，號寶炎如來
bǎo gài qǐ yì rén hū jīn xiàn dé fó hào bǎo yán rú lái

；其王千子，即賢劫中千佛是也——從
qí wáng qiān zǐ jí xián jié zhōng qiān fó shì yě cóng

迦羅鳩孫馱為始得佛，最後如來號曰樓
jiā luó jiū sūn tuō wéi shǐ dé fó zuì hòu rú lái hào yuē lóu

至。月蓋比丘，即我身是。如是，天帝
zhì yuè gài bī qiū jí wǒ shēn shì rú shì tiān dì

！當知此要：以法供養於諸供養為上為
dāng zhī cǐ yào yǐ fǎ gòng yǎng yú zhū gòng yǎng wéi shàng wéi

最，第一無比。是故，天帝！當以法之
zuì dì yī wú bǐ shì gù tiān dì dāng yǐ fǎ zhī

供養，供養於佛。」
gòng yǎng gòng yǎng yú fó

囑累品第十四

zhǔ lèi pǐn dì shí sì

於是佛告彌勒菩薩言：「彌勒！我今以

yú shì fó gào mí lēi pú sà yán mí lēi wǒ jīn yǐ

是無量億阿僧祇劫所集阿耨多羅三藐

shì wú liàng yì ā sēng qí jié suǒ jí ā nòu duō luó sān miǎo

三菩提法，付囑於汝。如是輩經，於

sān pú tí fǎ fù zhǔ yú rǔ rú shì bèi jīng yú

佛滅後末世之中，汝等當以神力廣宣

fó miè hòu mò shì zhī zhōng rǔ děng dāng yǐ shén lì guǎng xuān

流布於閻浮提，無令斷絕。所以者何

liú bù yú yán fú tí wú lìng duàn jué suǒ yǐ zhě hé

？未來世中，當有善男子、善女人及

wèi lái shì zhōng dāng yǒu shàn nán zi shàn nǚ rén jí

天、龍、鬼神、乾闥婆、羅刹等，發阿

tiān lóng guǐ shén qián tà pó luó shā děng fā ā

耨多羅三藐三菩提心，樂于大法；若

nòu duō luó sān miǎo sān pú tí xīn lè yú dà fǎ ruò

使不聞如是等經，則失善利。如此輩

shǐ bù wén rú shì děng jīng zé shī shàn lì rú cǐ bèi

人聞是等經，必多信樂，發希有心，當

rén wén shì děng jīng bì duō xìn lè fā xī yǒu xīn dāng

以頂受，隨諸眾生所應得利，而為廣說。

yǐ dǐng shòu suí zhū zhòngshēng suǒ yīng dé lì ér wéi guǎng shuō

「彌勒！當知菩薩有二相。何謂為二？

mí lái dāng zhī pú sà yǒu èr xiāng hé wèi wéi èr

一者、好於雜句文飾之事；二者、不畏

yī zhě hào yú zá jù wén shì zhī shì èr zhě bù wèi

深義如實能入。若好雜句文飾事者，當

shēn yì rú shí néng rù ruò hào zá jù wén shì shì zhě dāng

知是為新學菩薩；若於如是無染無著，

zhī shì wéi xīn xué pú sà ruò yú rú shì wú rǎn wú zhù

甚深經典無有恐懼，能入其中，聞已心

shèn shēn jīng diǎn wú yǒu kǒng wèi néng rù qí zhōng wén yǐ xīn

淨，受持讀誦，如說修行，當知是為久

jìng shòu chí dú sòng rú shuō xiū xíng dāng zhī shì wéi jiǔ

修道行。

xiū dào xíng

「彌勒！復有二法名新學者，不能決定

mí lái fù yǒu èr fǎ míng xīn xué zhě bù néng jué dìng

於甚深法。何等為二？一者、所未聞深

yú shèn shēn fǎ hé děng wéi èr yī zhě suǒ wèi wén shēn

經，聞之驚怖生疑，不能隨順，毀謗

jīng wén zhī jīng bù shēng yí bù néng suí shùn huǐ bàng

不信，而作是言：『我初不聞，從何所
bù xìn ér zuò shì yán wǒ chū bù wén cóng hé suǒ
來？』二者、若有護持、解說如是深經
lái èr zhě ruò yǒu hù chí jiě shuō rú shì shēn jīng
者，不肯親近、供養、恭敬，或時於中
zhě bù kěn qīn jìn gòng yǎng gōng jìng huò shí yú zhōng
說其過惡。有此二法，當知是為新學菩
shuō qí guò è yǒu cǐ èr fǎ dāng zhī shì wéi xīn xué pú
薩，為自毀傷，不能於深法中調伏其心。
sà wéi zì huǐ shāng bù néng yú shēn fǎ zhōng diào fú qí xīn

「彌勒！復有二法，菩薩雖信解深法，
mí lēi fù yǒu èr fǎ pú sà suī xìn jiě shēn fǎ
猶自毀傷，而不能得無生法忍。何等
yóu zì huǐ shāng ér bù néng dé wú shēng fǎ rěn hé děng
為二？一者、輕慢新學菩薩，而不教誨
wéi èr yī zhě qīng màn xīn xué pú sà ér bù jiào huì
；二者、雖解深法，而取相分別。是為
èr zhě suī jiě shēn fǎ ér qǔ xiàng fēn bié shì wéi
二法。」
èr fǎ

彌勒菩薩聞說是已，白佛言：「世尊！
mí lēi pú sà wén shuō shì yǐ bái fó yán shì zūn

未曾有也！如佛所說，我當遠離如斯之

wèi céng yǒu yě   rú fó suǒ shuō   wǒ dāng yuǎn lí rú sī zhī

惡，奉持如來無數阿僧祇劫所集阿耨多

è   fèng chí rú lái wú shù ā sēng qí jié suǒ jí ā nòu duō

羅三藐三菩提法。若未來世善男子、善

luó sān miǎo sān pú tí fǎ   ruò wèi lái shì shàn nán zi   shàn

女人求大乘者，當令手得如是等經，與

nǚ rén qiú dà chéng zhě   dāng lìng shǒu dé rú shì děng jīng   yǔ

其念力，使受持讀誦、為他廣說。世尊

qí niàn lì   shǐ shòu chí dú sòng   wéi tā guǎng shuō   shì zūn

！若後末世，有能受持讀誦、為他說者

ruò hòu mò shì   yǒu néng shòu chí dú sòng   wéi tā shuō zhě

，當知皆是彌勒神力之所建立。」

dāng zhī jiē shì mí lēi shén lì zhī suǒ jiàn lì

佛言：「善哉，善哉！彌勒！如汝所說

fó yán   shàn zāi   shàn zāi   mí lēi   rú rǔ suǒ shuō

，佛助爾喜。」

fó zhù ěr xǐ

於是一切菩薩合掌白佛：「我等亦於如

yú shì yī qiè pú sà hé zhǎng bái fó   wǒ děng yì yú rú

來滅後，十方國土廣宣流布阿耨多羅三

lái miè hòu   shí fāng guó tǔ guǎng xuān liú bù ā nòu duō luó sān

藐三菩提法，復當開導諸說法者，令得

miǎo sān pú tí fǎ fù dāng kāi dǎo zhū shuō fǎ zhě lìng dé

是經。」

shì jīng

爾時四天王白佛言：「世尊！在在處處

ěr shí sì tiān wáng bái fó yán shì zūn zài zài chù chù

、城邑聚落、山林曠野，有是經卷、讀

chéng yì jù luò shān lín kuàng yě yǒu shì jīng juǎn dú

誦解說者，我當率諸官屬為聽法故，往

sòng jiě shuō zhě wǒ dāng lǜ zhū guān shǔ wéi tīng fǎ gù wǎng

詣其所，擁護其人，面百由旬，令無伺

yì qí suǒ yōng hù qí rén miàn bǎi yóu xún lìng wú cì

求得其便者。」

qiú dé qí biàn zhě

是時佛告阿難：「受持是經，廣宣流布

shì shí fó gào ā nán shòu chí shì jīng guǎng xuān liú bù

。」

阿難言：「唯然！我已受持要者。世尊

ā nán yán wéi rán wǒ yǐ shòu chí yào zhě shì zūn

！當何名斯經？」

dāng hé míng sī jīng

佛言：「阿難！是經名為『維摩詰所說

fó yán   ā nán   shì jīng míng wéi   wéi mó jié suǒ shuō

』，亦名『不可思議解脫法門』，如是

yì míng   bù kě sī yì jiě tuō fǎ mén   rú shì

受持。」

shòu chí

佛說是經已，長者維摩詰、文殊師

fó shuō shì jīng yǐ   zhǎng zhě wéi mó jié   wén shū shī

利、舍利弗、阿難等，及諸天、人、

lì   shě lì fú   ā nán děng   jí zhū tiān   rén

阿修羅一切大眾，聞佛所說，皆大歡喜。

ā xiū luó yī qiè dà zhòng   wén fó suǒ shuō   jiē dà huān xǐ